

FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉS

2005 – 2007

RICHTER GEDEON

CÉGNÉV:	RICHTER GEDEON VEGYÉSZETI GYÁR NYILVÁNOSAN MŰKÖDŐ RT.
TULAJDONOSOK:	ÁPV ZRT. 25%
	BELFÖLDI TULAJDONOSOK 12%
	KÜLFÖLDI TULAJDONOSOK 63%
TELEPHELYEK MAGYARORSZÁGON:	BUDAPEST, DOROG
LÉTSZÁM:	6 194 FŐ (MAGYARORSZÁGON 4 830 FŐ)
FŐ TERMÉKCSOPORTOK:	NŐGYÓGYÁSZATI TERMÉKEK
	SZÍV- ÉS ÉRRENDSZERRE HATÓ TERMÉKEK
	KÖZPONTI IDEGRENDSZERRE HATÓ TERMÉKEK
	FEKÉLYELLENES TERMÉKEK
	IZOMLAZÍTÓK
ÖSSZES ÁRBEVÉTEL:	171 216 MFT
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE:	34 794 MFT
ADÓZOTT EREDMÉNY:	35 514 MFT
EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY (EPS):	1 906 FT
EGY TÖRZSRÉSZVÉNYRE JUTÓ OSZTALÉK:	450 FT

Az adatok a 2007. évre vonatkoznak. Gazdasági teljesítményünkről részletesen beszámolunk a Gazdasági eredményeink című fejezetben.

A Richter Gedeon a közép-kelet-európai régió legnagyobb gyógyszercége, emellett az egyetlen szakmai befektető nélkül működő magyarországi központú, regionális, multinacionális vállalat. Termékeinket saját, öt kontinensre kiterjedő piachálózatunkon keresztül a világ közel száz országa lakosainak juttatjuk el. Társaságunk olyan vállalati innovációs bázis, mely nemcsak a hazai, de a régióbeli cégek közül is a legtöbbet költ kutatás-fejlesztésre.

Kiemelt felelősséggel kezeljük:

- kutatási és fejlesztési tevékenységünk és létesítményeink folyamatos megújítását,
- társadalmi szerepvállalásunkat az oktatás és az egészségügy területén,
- a tevékenységünkhöz kapcsolódó környezetvédelmi, munkabiztonsági és foglalkozás-egészségügyi feladatokat

A 2005–2007. évre vonatkozó Fenntarthatósági jelentésünk csak a magyarországi telephelyek teljesítményéről számol be.

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	5
Cégünk	7
Szervezeti struktúra és irányítási rendszerek	18
Kutatás és fejlesztés	24
Gazdasági eredményeink	31
Fogyasztóink egészsége és biztonsága	35
Környezetvédelem	39
Egészség és biztonság	52
Munkatársaink	56
Párbeszéd az érintettekkel	60
Mellékletek	69
Minőségpolitika	70
Környezetvédelmi politika	71
Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonsági Politika	72
Külföldi gyártóhelyek, képviseleti irodák, kereskedelmi leányvállalatok, nagykereskedelmi vállalatok	73
Gazdasági adatok	74
Környezetvédelmi adatok	75
Társadalmi adatok	76
Szójegyzet	77

A VEZÉRIGAZGATÓ KÖSZÖNTŐJE

TISZTELT PARTNERÜNK, MUNKATÁRSUNK!

KEDVES OLVASÓ!

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyilvánosan Működő Rt. Közép-Kelet-Európa legnagyobb gyógyszercege.

Tevékenysége vertikálisan integrált: a gyógyszergyártás mellett kutatás-fejlesztéssel, kereskedelemmel, promócióval és marketinggel is foglalkozik.

Az anyavállalat mellett négy országban működő termelő leányvállalataival a régió gyógyszergyártóinak meghatározó képviselője. Termékeit saját piachálózatán keresztül a világ mintegy száz országának lakosaihoz juttatja el.

A Richter Gedeon ötvözi az évszázados magyar gyógyszergyártási tradíciót a modern technológiai csúcsmínőséggel. Célja, hogy korszerű és elérhető árú

készítményekkel álljon a lakosság gyógyításának szolgálatában, és tevékenységével hozzájáruljon a magyar gazdaság fejlődéséhez, az ország versenyképességének javításához.

A Richter stratégiájának fontos része a fenntartható fejlődés. Hosszú távú terveit a gazdasági, környezeti és a társadalmi elvárások figyelembevételével alakítja ki, ezzel teremtve biztonságot befektetői, környezete és munkavállalói számára.

A Társaság fontosnak tartja, hogy a fenntartható fejlődésért tett erőfeszítéseit minél szélesebb körben megismerjék. Ezért a Társaság Fenntarthatósági jelentése bemutatja a Richter környezetvédelemben elért eredményeit, gazdasági sikereit, széles körű társadalmi szerepvállalását.

Bízunk benne, hogy a Richter Gedeon Fenntarthatósági jelentése megvilágítja azt a célkitűzést, amelyet a Társaság nemcsak készítményei révén, de környezettudatos működésével is el kíván érni: az emberi életminőség javítását.

Bogsch Erik
vezérigazgató

TISZTELT OLVASÓ!

Fenntarthatósági jelentésünkben bemutatjuk, hogy a Richter Gedeon működésében milyen módon kapcsolódik egymáshoz a fenntartható fejlődés három dimenziója: a gazdasági fejlődés, a környezetvédelem és a társadalmi szerepvállalás.

A jelentésben szereplő adatokat a KIR (Környezetközpontú Irányítási Rendszer), a MEBIR (Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonsági Irányítási Rendszer), termelési adatbázisaink, illetve az egyes területekért felelős vezetőkkel készített interjúk szolgáltatták.

A gazdasági eredményeinkről szóló információkat a Számviteli Törvény alapján állítottuk össze. Adataink a Richter Gedeon magyarországi tevékenységére, budapesti és dorogi telephelyeire vonatkoznak.

A változó és időnként nehéz körülmények ellenére a Richter Gedeonra a 2005–2007-es időszakban is a lendületes fejlődés volt jellemző.

A 2005-ös év mérföldkő volt a Társaság oroszországi tevékenységének történetében: Oroszország és a FÁK többi tagországa együttesen a legnagyobb forgalmú értékesítési régiókká vált, meghaladva a Magyarországon elért árbevételt. Az Európai Unió országai, beleértve az új tagállamokat, szintén jelentősen hozzájárultak az elért eredményhez. Nyugat-Európában új termékbevezetések, Közép- és Kelet-Európában pedig értékesítési hálózatunk hatékony munkája segítette Társaságunk eredményes tevékenységét. Az erős verseny és a támogatási rendszer körüli bizonytalanság ellenére Magyarországon is sikeres évet zártunk, amelyről a Cégünk és a Gazdasági eredményeink című fejezetben található bővebb információt.

A jövő eredményeiért már a jelenben is fontos döntéseket kell hoznunk. Ilyenek többek között a gyártási kapacitások folyamatos bővítése vagy a kutatás-fejlesztés irányának meghatározása. A Társaság K+F tevékenységének eredményességét szolgálja többek között a 2005 novemberében átadott – Magyarországon egyedülálló – biotechnológiai laboratórium, és az a 2006-ban elkezdett és tavaly felavatott 12 Mrd forintos beruházás, amelynek eredménye egy csúcstechnológiával üzemelő technológiai kísérleti nagylaboratórium és egy központi kutató épület. A kutatás-fejlesztés sikeréhez nagyban hozzájárulnak a hazai és nemzetközi együttműködések is.

Utóbbira kiemelendő példa az amerikai egyesült államokbeli Forest Laboratorieszal kötött együttműködési megállapodás. K+F tevékenységünkről a Kutatás és fejlesztés című fejezetben tájékozódhatnak részletesen.

Sikereink forrása: jól képzett, elkötelezett és lelkiismeretes munkatársaink. Hisszük, hogy egy vállalat nagysága munkatársainak összefogó erejében rejlik. Értékkendünkről, juttatási és képzési rendszerünkről, valamint diszkriminációval kapcsolatos elveinkről tájékoztat a Munkatársaink című fejezet.

A gyógyszerhatóanyag-gyártás vegyipari tevékenység, és mint ilyen, komoly hatással van a környezetre. A környezetre gyakorolt hatások csökkentése érdekében a 2001 óta ISO 14001 szabvány szerint tanúsított Környezetközpontú Irányítási Rendszerünkben határozzuk meg jelentős környezeti tényezőinket és dolgozunk ki célokat és programokat. A gyógyszergyártás környezeti hatásairól általánosan, majd konkrét adatokkal alátámasztva a Richter teljesítményéről, a Környezetvédelem című fejezetben számolunk be.

Társaságunk számára kiemelten fontos munkatársaink egészsége és biztonsága. Ehhez keretet a 2001-től kiépített és 2006-ban, az OHSAS 18001 szabvány szerint tanúsított Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonsági Irányítási Rendszerünk ad. A munkahelyi egészségvédelem iránti elkötelezettségünket jól példázza az a komplex egészségügyi szűrővizsgálat-sorozat, amely a Társaság támogatásával 2006-ban indult és azóta folyamatosan működik.

Az Egészség és biztonság című fejezetből megtudhatják, hogy a gyógyszergyártásban – a fejlesztés, a gyártás és a klinikai tesztek során – alkalmazott nemzetközi előírások betartása miképpen biztosítja folyamatosan készítményeink magas minőségét, szolgálva ezzel a lakosság egészségét.

A társadalmi felelősségvállalás részeként folyamatos párbeszédet folytatunk befektetőinkkel, a hatóságokkal és a civil társadalom képviselőivel. Figyelemmel kísérjük tevékenységünk társadalmi hatásait, az így szerzett tapasztalatokat beépítjük kommunikációnkba. Erről és a társadalmi szerepvállalásról a Párbeszéd az érintettekkel című fejezetben olvashatnak.

Jelentésünk könnyebb megértését szolgálja az a kiadványunk végén található szójegyzet, amely az egyes szakkifejezések magyarázatát tartalmazza szakszerű, de köznapin nyelven.

Fontosnak tartjuk, hogy valamennyi, környezete iránt érdeklődő megismerje a Richter Gedeon erőfeszítéseit, amelyeket a fenntartható fejlődésért, azaz a gazdaságért, a környezetvédelemért és a társadalmi felelősségvállalásért tesz.

Ezért ajánljuk figyelmükbe Fenntarthatósági jelentésünket, amelyhez hasznos időtöltést kívánunk!

*„Abból élünk, amit kapunk,
de az éltet minket, amit adunk”*

(Winston Churchill)

„EGÉSZSÉGES FEJLŐDÉS A JÖVŐ NEMZEDÉKÉÉRT”

Társaságunk sikerének titka többek között az évszázadok alatt felhalmozott tapasztalatokban, az értékes szaktudásban rejlik.

Az 1901-ben alapított Richter Gedeon Nyrt. az egyetlen olyan hazai, mára Közép-Kelet-Európa legnagyobb gyógyszercege, amely meg tudta őrizni függetlenségét: külföldi szakmai befektető nélkül, magyar irányítással működik. Ennek megfelelően a vállalatvezetés a döntések során figyelembe veszi a magyar nemzetgazdaság érdekeit. A Társaság hazánkban közel ötezer embernek ad munkahelyet, Magyarországon folytat kutatási tevékenységet, valósít meg beruházásokat, fizet adót. Legfontosabb feladatunknak a hazai lakosság ellátását tartjuk, a terápiában korszerű, ugyanakkor elérhető árú készítményekkel.

A Richter márkanév világszerte ismert. A Társaság több mint százféle gyógyszert gyárt, több mint 170 kiserelési formában. Termékeink között originális, generikus és licenckészítmények egyaránt megtalálhatók, amelyek szinte valamennyi terápiás területen kínálnak hatékony, korszerű és elérhető árú gyógymódot. Kivételes figyelmet fordítunk a központi idegrendszerre ható, továbbá a szív- és érrendszeri, az emésztőrendszeri készítmények és az orális fogamzásgátlók fejlesztésére és gyártására. Termékpalettánkat, új készítmények bevezetésével, folyamatosan bővítjük.

A Richter Gedeon a közép-kelet-európai cégek közül egyedülálló, öt világrészre kiterjedő piachálózzal rendelkezik, termékeink így a világ csaknem száz

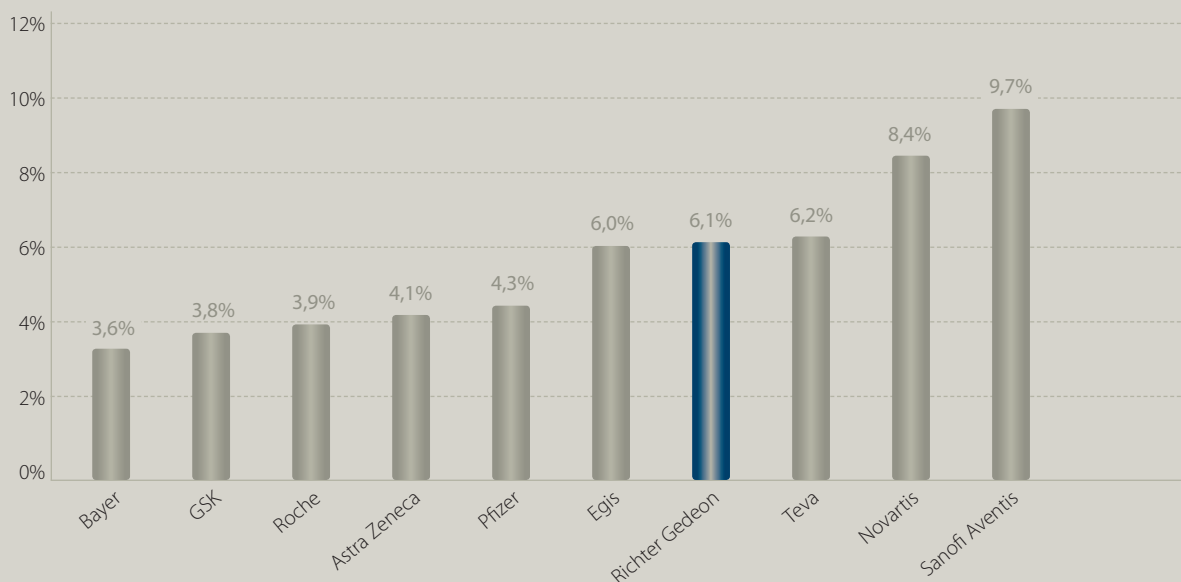
országába eljutnak. 30 országban vagyunk jelen összesen öt gyártóhellyel, 30 képviseleti irodával, valamint 14 kereskedelmi leányvállalattal és nagykereskedelmi vállalattal. A magyar cégek közül egyedülálló érdekeltségi piachálózatunk felöleli az Európai Unió számos országát, az Amerikai Egyesült Államokat, a FÁK országait és Japánt, valamint a keleti térséget. Kiterjedt marketing és disztribúciós hálózatot működtetünk Magyarországon, a Független Államok Közössége országaiban és Kelet-Európában.

Az innováció kiemelt szerepet tölt be stratégiánkban. Az originális kutatás mellett generikus készítményfejlesztéssel, illetve kémiai eljárásfejlesztéssel foglalkozunk. Nyolcszáz főből álló, elismert kutatógárdánk kizárólag a központi idegrendszerre ható – elsősorban a krónikus fájdalom, a fájdalmas izomspazmus és a szkizofrénia, a szorongás és az Alzheimer-kór kezelésére szolgáló – szerek kutatására összpontosít. Számos kutatási területen partnercégekkel működünk együtt. A magyarországi gyártók közül, illetve a közép-kelet-európai régióban is a Richter költ a legtöbbet

kutatás-fejlesztésre: átlagosan árbevétele 8-10 százalékát, 2005-ben 12,2 milliárd, 2006-ban 13,8 milliárd, 2007-ben 17,1 milliárd forintot.

Kiemelkedő innovációs tevékenységünk elismeréseként 1996-ban a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) a Richtert, mint a legaktívabb szabadalmi bejelentőt, aranyéremmel tüntette ki; míg a Magyar Innovációs Szövetség hatóanyagok kifejlesztéséért 1995-ben, 1996-ban, 1997-ben, 2001-ben és 2005-ben innovációs díjban részesítette a céget, 2003-ban és 2006-ban pedig elnyertük az Innovációs Nagydíjat. A Társaság vérnyomáscsökkentő készítménye 2007-ben elnyerte „Az Év Gyógyszere – 2006” díjat.

Az első tíz gyógyszergyártó Magyarországon piaci részesedés szerint (2007)

TERMÉKEINK

Társaságunk mintegy százféle gyógyszert gyárt, több mint 170 kiszerezési formában. Specializált kémiai szaktudásunkra, valamint az eljárás-fejlesztés terén szerzett tapasztalatainkra alapozva erőforrásainkat nőgyógyászati készítmények fejlesztésére, eredeti kutatási tevékenységünket pedig a központi idegrendszeri betegségek kezelésére szolgáló termékekre koncentráljuk.

A termékportfólió megoszlása származás szerint az elmúlt évtizedben viszonylag állandó képet mutatott. 2005-ben és 2006-ban is a teljes értékesítés 17%-át, 2007-ben 14%-ot adták a saját kutatás-fejlesztési tevékenységből származó originális készítmények. A reprodukciós és generikus termékek aránya 2005-ben 70%, 2006-ban 72%, 2007-ben 74%, míg a fennmaradó 13% illetve 11% és 12% a vezető nemzetközi gyógyszeripari vállalatokkal kötött licenc megállapodások révén realizált árbevétel. A termékösszetétel korszerűsítése az időszak során a következő új készítmények forgalomba hozatalával folytatódott:

2005-ben Magyarországon bevezetett új termékek

Termék	Hatóanyag	Terápiás terület
SEDRON	alendronate	csonttritkulás
TAMSOL	tamsulosine	jóindulatú prosztata megnagyobbodás
MILLIGEST	gestodene + ethinyl estradiol	nőgyógyászat, orális fogamzásgátlás
FEMSEVEN COMBI *	estradiol + levonorgestrel	nőgyógyászat, hormonpótlás
ATORVOX *	atorvastatin	koleszterinszint csökkentő

2006-ban Magyarországon bevezetett új termékek

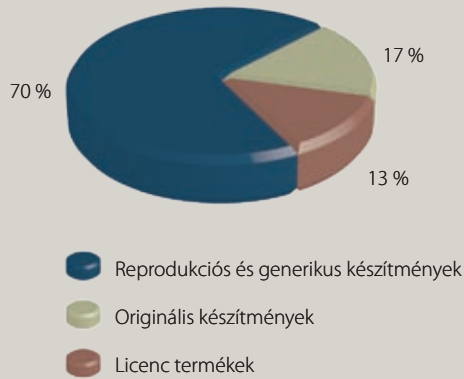
Termék	Hatóanyag	Terápiás terület
FORTOFAN *	formoterol	hosszú hatású hörgőtágító
HUNPERDAL *	risperidon	központi idegrendszer, antipszichotikum
TULITA	norethisterone + estradiol	nőgyógyászat, hormonpótlás
CALCISEDRON	alendronate, kalcium, D-vitamin	csonttritkulás

2007-ban Magyarországon bevezetett új termékek

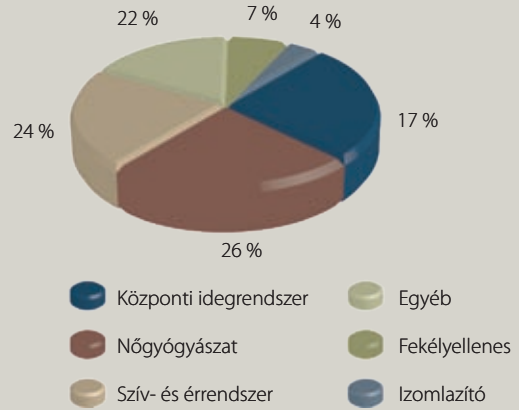
Termék	Hatóanyag	Terápiás terület
GLINDIA *	glimepiride	antidiabetikum
PORTIRON	losartan	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő

* licenckészítmények

Termékek megoszlása származás szerint 2005

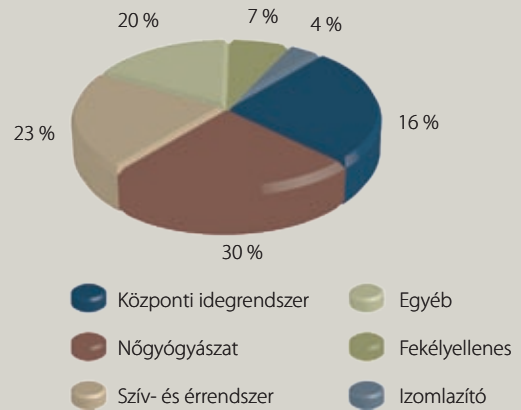
Termékek terápiás területenként 2005

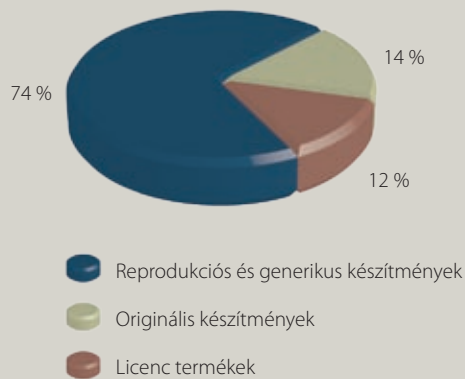
Termékek megoszlása származás szerint 2006

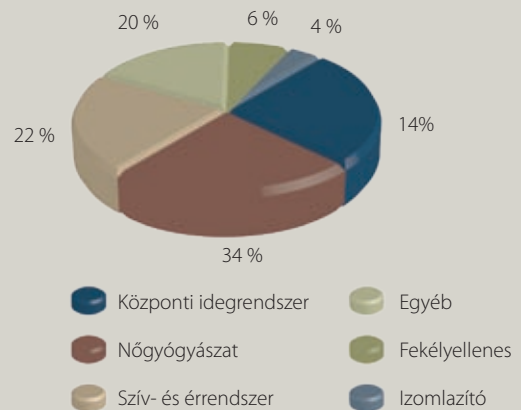
Termékek terápiás területenként 2006

Termékek megoszlása származás szerint 2007

Termékek terápiás területenként 2007

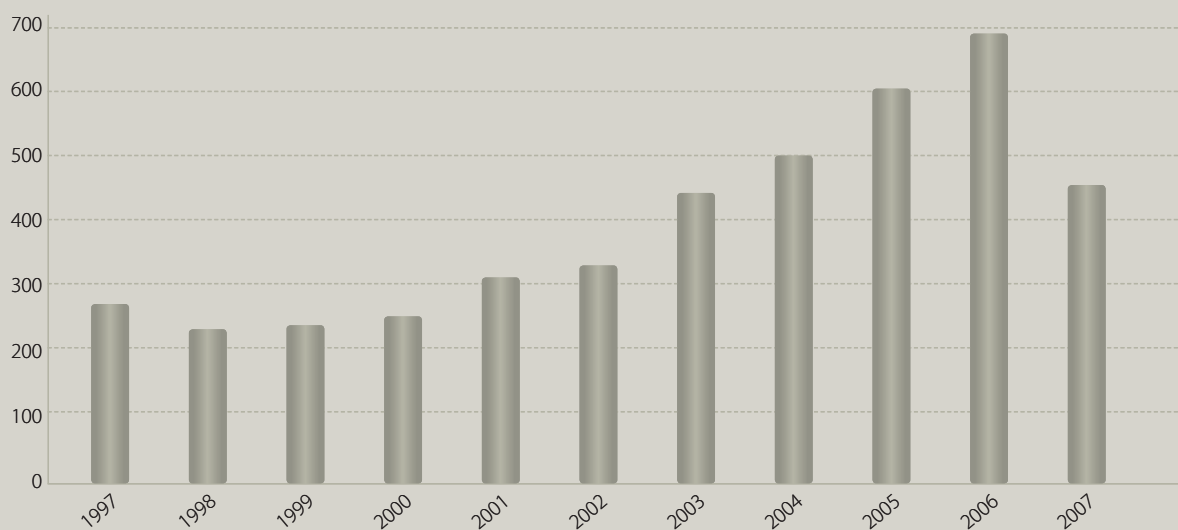
VEZETŐ TERMÉKEK

Termék	Hatóanyag	Terápiás terület
Orális fogamzásgátlók	hormonok	nőgyógyászat
EDNYT / LISOPRESS	enalapril / lisinopril	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő
CAVINTON	vinpocetine	központi idegrendszer
QUAMATEL	famotidine	gasztrointesztinális, fekélyellenes
VEROSPIRON	spironolactone	szív- és érrendszeri, diuretikum
MYDETON / MYDOCALM	tolperisone	izomlazító
NORMODIPINE	amlodipine	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő
AVONEX	interferon-béta-1a	sclerosis multiplex
TERBISIL	terbinafine	gombásodás elleni
MYCOSYST	fluconazole	gombásodás elleni

TŐZSDEI JELENLÉT

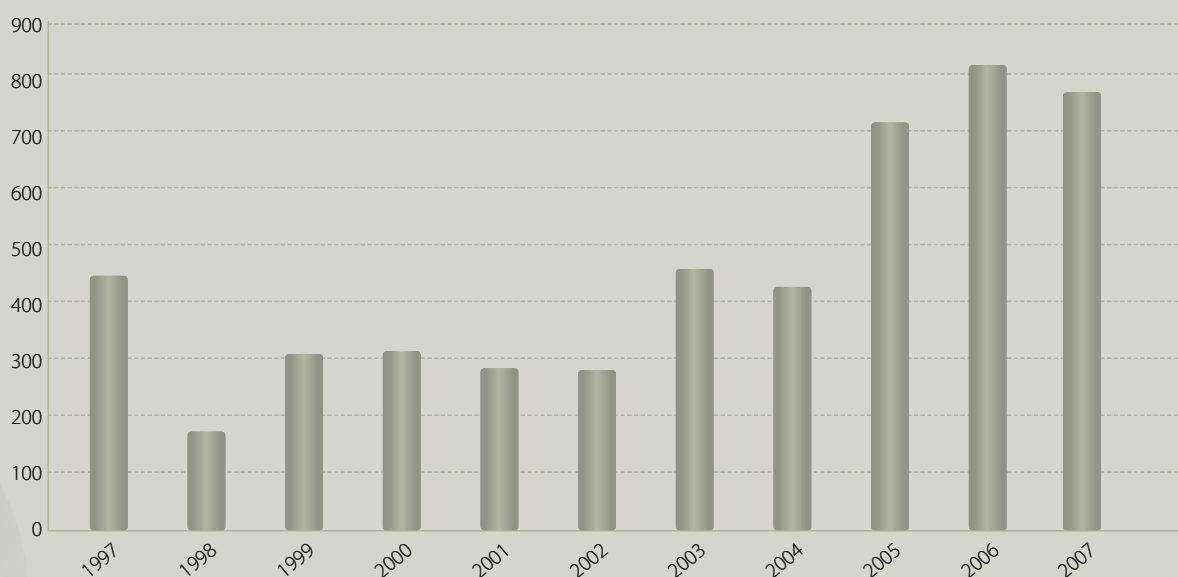
Társaságunk 1990-ben – a privatizációs folyamat első lépéseként – alakult át részvénytársasággá. A Richter névre szóló törzsrészevényeit 1994. november 9-én vezették be a Budapesti Értéktőzsdére. Ugyanebben az évben, a kelet-közép-európai régió történetében elsőként vezette be cégünk papírjait a londoni SEAQ-ra.

Egy törzsrészevényre jutó osztalék (Ft)

A Társaság tőzsdei értéke 2005 és 2006 során jelentősen növekedett, majd 2007-ben kismértékben csökkent, 2007 év végére 773 Mrd Ft volt a Budapesti Értéktőzsde és 4 308 MUS\$ a londoni értéktőzsde (SEAQ) 2007 utolsó kereskedési napján érvényes árfolyamán számítva.

A Társaság tőzsdei értéke (Mrd Ft)

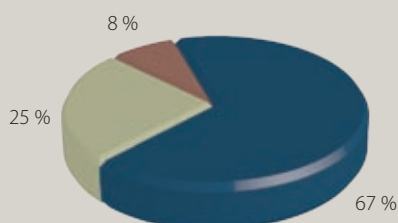
TULAJDONOSI SZERKEZET

Társaságunk tulajdonosi szerkezetében jelentős változás nem következett be a 2005-2007-es időszakban. Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. (ÁPV Rt.) tulajdonában változatlanul a részvények 25%-a van, a belföldi befektetők aránya 12%, miközben a külföldi befektetők aránya 63%.

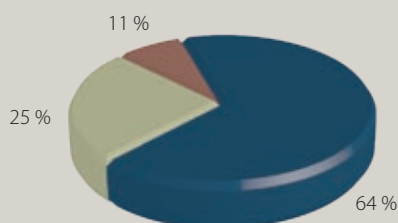
A Richter Gedeon tulajdonosi szerkezete

	2005. december 31.		2006. december 31.		2007. december 31.	
	Részvények összesen (db)	Jegyzett tőke (%)	Részvények összesen (db)	Jegyzett tőke (%)	Részvények összesen (db)	Jegyzett tőke (%)
Belföldi tulajdonosok	6 155 621	33,03	6 619 460	35,51	6 856 848	36,80
ÁPV Rt.	4 659 373	25,00	4 667 713	25,04	4 680 898	25,12
Önkormányzatok	44 719	0,24	60 501	0,32	100	0,00
Jogi személyek	1 077 331	5,78	1 429 551	7,67	1 660 270	8,91
Magánszemélyek	374 198	2,01	461 695	2,48	515 580	2,77
Külföldi tulajdonosok	12 479 360	66,96	11 995 236	64,37	11 724 135	62,90
Jogi személyek	12 472 011	66,92	11 991 883	64,35	11 719 502	62,88
Ebből Bank of New York	3 760 404	20,18	2 533 481	13,59	2 226 044	12,16
Magánszemélyek	7 349	0,04	3 353	0,02	4 633	0,02
Saját részvények	2 505	0,01	22 790	0,12	54 548	0,29
Jegyzett tőke	18 637 486	100,00	18 637 486	100,00	18 637 486	100,00

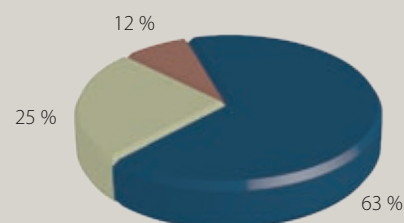
Tulajdonosi szerkezet 2005

Tulajdonosi szerkezet 2006

Tulajdonosi szerkezet 2007

- ÁPV Zrt.
- Belföldi befektetők
- Külföldi befektetők

CÉGTÖRTÉNET: A SAS PATIKÁTÓL A GYÖMRŐI ÚTIG

Magyarország egyik legjelentősebb gyógyszergyárának alapjait több mint 100 éve, 1901-ben fektette le Richter Gedeon gyógyszerész, a ma is – a Társaság tulajdonában – működő Sas Patika megvásárlásával. A gyógyszerész laboratóriumában kezdte el – elsősorban állati szervekből, majd azok kivonatából készített – organoterápiás készítményeinek előállítását.

Első készítménye a mellékveséből előállított, vérnyomásemelő hatású adrenalin volt, amely Tonogen Suprarenale Richter® néven került forgalomba és megalapozta a cég hírnevét.

A forgalom rohamosan növekedett, a Sas Patika rövidesen szűknek bizonyult, ezért Richter Gedeon az ipari méretű termelés mellett döntött és Kőbányán korszerű gyógyszergyárat létesített. Itt épült hazánk első gyógyszergyártó üzege, amely korának kiemelkedő műszaki teljesítménye volt, és az időközben történt célirányos átalakításokkal ma is működik.

Az új gyárban ugrásszerűen megnövekedett a termelési kapacitás és egyre több állati szerv feldolgozásával bővült az organoterápiás gyógyszereinek választéka.

1912-ben megjelent az első növényi eredetű Richter készítmény, az Adigan®, s forgalomba kerültek az első szintetikus termékek. Ezek közül

rekord teljesítményt ért el az 1912-ben forgalomba hozott Kalmopyrin®, amely még napjainkban is a cég egyik közkedvelt terméke.

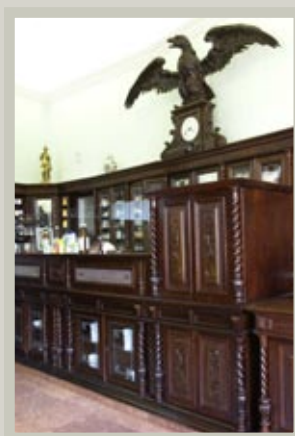
Bel- és külföldi viszonylatban egyaránt sikeres termék volt a Hyperol® tableta néven forgalmazott fertőtlenítőszer,

amelynek jelentős szerepe volt az I. világháborúban, miután könnyen kezelhető szilárd fertőtlenítőszerként rendszeresítették a honvédség kellékárában.

1923-ban a családi vállalkozás részvénytársasággá alakult. Az invenciózus kutatás sikerét a kontinensen 1926-ban negyedikként forgalomba hozott inzulin mellett az is jelzi, hogy Richter a „pluriglanduláris” (több szerv kevert felhasználásán alapuló) terápiás elmélet alkalmazásával, a „Hormogland” márkánév bevezetésével, a legkülönbözőbb állati szervek kivonatának kombinációját állította elő. A húszas évek végén a Richter már közel 100, a hagyományos organoterápiás céljait szolgáló, és mintegy 60 Hormogland készítményt forgalmazott.

A harmincas évek második felében a gyárban is felgyorsult a szintetikus gyógyszerek fejlesztése. Tehetséges kutatóink számos szintetikus gyógyszer gazdaságos gyártási eljárását dolgozták ki, új üzemek létesültek a hatóanyagok gyártására, és megszületett a vállalat első originális szintetikus gyógyszere, a vizelethajtó hatású Dilurgen®.

Richter Gedeon mindig nagy súlyt helyezett nemzetközi kapcsolatainak fejlesztésére. A Társaság már a harmincas évek elején az öt világrészt átfogó képviseleti hálózattal rendelkezett. A legeredményesebb képviseletek termelő leányvállalatokká fejlődtek, így a harmincas években a társaságnak már tíz külföldi leányvállalata működött és a második legnagyobb hazai exportőr lett.

A II. világháború után az 1948-ban államosított vállalat elveszítette piacait. A tervgazdálkodás során nagymértékben korlátozták a vállalat önrendelkezési jogkörét, majd döntést hoztak megszüntetésére. A túlélés egyetlen esélye a vállalat életképességének bizonyítása volt, a kiemelkedő teljesítmények révén. Ennek érdekében példás összefogás, sikeres innovatív kezdeményezések sora jellemezte a korszakot. Új, tehetséges kutatógárdát

sikerült szervezni, amelynek eredményes munkásságát az ötvenes években forgalomba került négy originális gyógyszer fémjelzi, köztük egy izomrelaxáns, amely napjainkban is a vállalat egyik legeredményesebb készítménye.

A „bizonyítási kísérletek” sorában meghatározó volt a B₁₂ vitamin gazdaságos gyártásának megoldása, amelyre a Richter kutatói a világon egyedülálló anaerob fermentációs gyártási eljárást dolgoztak ki. A gyár kutatógárdája a világon másodikként oldotta meg anyarozs alkaloidok fermentációval történő előállítását. Magas színvonalúvá vált a peptidek kutatása a gyárban, amely során a Gyógyszerkutató Intézetrel és az Eötvös Loránd Tudományegyetemmel együttműködve a világon elsőként oldották meg kutatóink a 39 aminosavból álló humán ACTH (adrenokortikotrop hormon) totálszintézisét, mely eredményért Állami díjban részesültek. A szteroid kémiai kutatás versenyképes nemzetközi szintre fejlődött, a kutatók két originális gyógyszert fejlesztettek ki: egy szteroid gyulladáscsökkentőt és egy izomlazító hatású készítményt. Az originális kutatás fejlesztése keretében korszerű farmakológiai kutatás épült ki a gyárban. Ennek meghatározó szerepe volt az agyi keringésserkentő Cavinton® kifejlesztésében, amely a mai napig a vállalat legeredményesebb originális készítménye. Az originális mellett színvonalas generikus kutatást folytattak a kutatók: számos korszerű gyógyszer gyártásának honosítására szabadalommal védett, független eljárást dolgoztak ki.

A Richterben nemzetközi viszonylatban is kiemelkedő szintűre fejlődött a gyártásfejlesztési kutatás, amely a technológiai eljárások optimalizálása révén biztosította a termékek versenyképességét a világpiacon.

A sikereket erősítették a humán gyógyszerek mellett az állatgyógyászati termékek, a növényvédő szerek és a kozmetikumok területén elért eredmények is.

A hatvanas években felgyorsult a gyár rekonstrukciója, amely egész területének látványos bővülésével számos korszerű kutatóegység, üzemcsarnok és kiszolgáló épület felépítését tette lehetővé. Ekkor vette át a Társaság a 15 hektáros Dorogi Szénfeldolgozó Vegyipari Vállalatot, amely azóta több mint 60 hektárra gyarapodott és a régió legkorszerűbb gyógyszerhatóanyag-gyártó egységévé fejlődött.

A gyár exporttevékenysége évről-évre látványosan fejlődött, a nyolcvanas években már a Richter lett a Szovjetunió legnagyobb gyógyszer szállítója, negyed milliárd rubelt meghaladó árbevétellel.

A nyugati piacokra irányuló export fokozása érdekében Társaságunk következetesen törekedett a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésére. A nyolcvanas évek elején a gyár megkapta a nemzetközi kapcsolatok önálló ügyintézésének jogát, ami lehetővé tette a nemzetközi együttműködések körének kiszélesítését a kutatás, a termelés és a kereskedelem vonatkozásában egyaránt. Részvénytársasággá 1990-ben alakult újra, részvényeit 1994-ben vezették be a Budapesti Értéktőzsdére.

Az 1994-es, 1995-ös és 1997-es privatizációs program az állami tulajdonrész fokozatos csökkenését hozta. A 2004-ben lezajlott nemzetközi kötvénykibocsátási tranzakció a vállalati stratégia folytatását eredményezte az állam részvényesi jogának középtávon történő fenntartása mellett.

INNOVÁCIÓS NAGYDÍJ: KÉTSZER IS

A Magyar Innovációs Alapítvány által adományozott Innovációs Nagydíj történetében ez ideig a Richter az egyetlen cég, amely két alkalommal is elnyerte a kitüntetést.

„Paroxetin – a Rexetin® új magyar antidepresszáns készítmény hatóanyaga”

Magas színvonalú kutatási és fejlesztési tevékenységének eredményeként Társaságunk elnyerte a 2002. évi Innovációs Nagydíjat. Az új, szabadalmilag független, korszerű paroxetin hatóanyag-gyártási eljárás kidolgozásával a Richter Gedeon 1993-ban kezdett foglalkozni. A kutatómunka eredményeit több szabadalom tartalmazza, és számos kutatócsoport felhasználta munkájában a Richter kutatói által a témában elsőként alkalmazott védőcsoportot, illetve annak előnyeit.

A depresszió az egyik leggyakrabban előforduló mentális megbetegedés, nemzetközi felmérések szerint annak valószínűsége, hogy ez a megbetegedés az élet folyamán jelentkezik a nőknél 25%, míg a férfiaknál 10%. Más megközelítések szerint a felnőtt lakosság 20%-a legalább egyszer életében átesik súlyos depresszió és az ismétlődő depressziók aránya is közelíti a 10%-ot.

Mivel a betegség kialakulásának többféle elmélete is van, a kezelésre többféle hatású gyógyszer alkalmaznak. Az újabb antidepresszánsok legsikeresebb csoportját a “szelektív szerotonin reuptake inhibitorok” (SSRI) képezik kedvező mellékhatás-profiljuknak és jó hatékonyságuknak köszönhetően. Ilyen SSRI hatóanyag a paroxetin.

A nagydíjat Mádl Ferenc köztársasági elnök adta át Bogsch Eriknek, a Richter vezérigazgatójának 2003. március 27-én, a Parlamentben tartott ünnepségen.

„Lisonorm® kombinált hatóanyag-tartalmú tabletták – Új magyar gyógyszerkészítmény és eljárás ennek előállítására”

A 2005. évi Innovációs Nagydíj jelképezi azt az innovatív tudást, melynek köszönhetően a Richter a gyógyszer-technológiai ismeretek és a marketingtapasztalatok kombinálásával létrehozott egy olyan készítményt, amely a két leggyakrabban használt különböző hatásmechanizmusú vérnyomáscsökkentő még hatékonyabb kombinációja. A Társaság a hatóanyaggyártásra is rendelkezik önálló szabadalommal, amely szintetikus kémiai tudását is fémjelzi.

A készítmény az úgynevezett fix dózisú kombinációs készítmények új típusát jelenti, hiszen egyesíti a harmadik generációs kalcium antagonisták amlodipin kiváló hatékonyságát és a hosszú hatású, egyedi kinetikájú lisinopril szervvédő hatását. Ezen eredeti

vérnyomáscsökkentő hiánypótló készítmény, hiszen a hazai gyakorlatban – csakúgy, mint Európában – megjelenéséig nem volt elérhető harmadik generációs dihidropirin típusú kalcium antagonistá + ACE-gátló fix kombináció.

A szív- és érrendszeri megbetegedések csökkenése révén a tb kiadásai mérséklődnek, a lakosság esélyei az egészségmegőrzésre javulnak. Az innováció megvalósulásával az OEP kiadása 2005-ben 52,5 millió forinttal, a betegek kiadásai 30,2 millió forinttal csökkentek.

A Richter Gedeon „Lisonorm® kombinált hatóanyag-tartalmú tablettá – Új magyar gyógyszerkészítmény és eljárás ennek előállítására” című pályázatával elnyert Innovációs Nagydíjat Sólyom László köztársasági elnök adta át Bogsch Eriknek, a Richter vezérigazgatójának, 2006. március 31-én a Parlamentben.

SZERVEZETI STRUKTÚRA ÉS IRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK

A VÁLLALAT MŰKÖDÉSE

Vállalatunk az etikus üzleti magatartás követelményeinek megfelelően, a jogszabályi és hatósági előírásokat betartva, a Budapesti Értéktőzsde Vállalatirányítási Ajánlásait követi.

Működésünket alapvetően az Alapszabály és a Szervezeti Működési Szabályzat határozzák meg. Ezek mellett a fő dokumentumok mellett további írásos rendelkezések jelennek meg, ezek az igazgatósági és közgyűlési határozatok, szabályzatok (egy-egy folyamatra vonatkozóan), vezérigazgatói, vezérigazgató-helyettesi és igazgatói utasítások, valamint körlevelek.

Legfelső döntéshozó szervünk a **Közgyűlés**, amely a részvényesek összességéből áll. Az éves rendes közgyűlés hatáskörébe tartozik többek között az éves pénzügyi beszámoló elfogadására és az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntés, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjainak megválasztása, illetve visszahívása, a könyvvizsgáló kinevezése, az Alapszabály módosítása, minden olyan döntés, amely a Társaság alaptőkéjére materiális hatással van és minden egyéb, az Alapszabályban a hatáskörébe rendelt kérdés.

Az **Igazgatóság** Társaságunk végső döntéshozatali testülete, kivéve azokat a kérdéseket, amelyek közvetlenül a részvénytulajdonosok döntési jogkörébe tartoznak. Igazgatóságunk tevékenységét a Társaság Alapszabálya, a Közgyűlés határozatai és a mindenkor hatályos jogszabályok szerint végzi.

Az Igazgatóság feladata többek között:

- Társaságunk jövőképeinek és stratégiai irányelveinek jóváhagyása;
- Társaságunk stratégiai programjainak, valamint üzleti tervének áttekintése és jóváhagyása;
- a szokásos üzletmeneten túlmutató tranzakciók áttekintése és jóváhagyása;
- Társaságunk teljesítményének nyomon követése és rendszeres értékelése, az ügyvezetőség tevékenységének értékelése;
- a vezérigazgató kiválasztása, szerződtetése, teljesítményének értékelése, javadalmazásának meghatározása, gondoskodás az utódlásról, továbbá az Ügyvezetőségbe tartozók javadalmazásának ellenőrzése;
- a jogszabályok és az etikai kódexbe foglalt normák betartásának biztosítása;
- negyedévente beszámoló készítése a Felügyelő Bizottság részére, éves beszámoló benyújtása a Közgyűlés részére;
- az igazgatósági feladatok hatékony teljesítésének értékelése.

Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja meg, esetenként legfeljebb öt évre. A jelöltek kiválasztásának alapelvei közé tartozik, hogy a tagok legalább 2/3-a külső (független) tag legyen (jelenleg 2 fő az Ügyvezetőségnek is tagja), szakmai képzettségük és tapasztalatuk feleljen meg a Társaságunk stratégiai feladataiból származó igényeknek, és kellő munkát tudjanak áldozni a Társaságunk irányításában való részvételre. Álláspontunk szerint a külső tagok semmilyen gazdasági vagy egyéb anyagi természetű kapcsolatban nem állhatnak a Társasággal, és feladatuk az, hogy az Ügyvezetőségtől független véleményt nyilvánítsanak a testület tanácskozásain és elfogulatlanul ítélik meg annak döntéseit. Az Igazgatóság elnökét a Közgyűlés a külső tagok közül választja.

Igazgatóságunk havonta ülésezik, meghatározott munkaterv alapján tekinti át üzleti tevékenységünket. A munka hatékonysága érdekében az Igazgatóság az előzetesen megküldött felkészítő anyagokat átolvasva és az egyes területekért felelős meghívott vezetőket meghallgatva tárgyalja meg a napirenden lévő kérdéseket. Rendkívüli esetben az elnök soron kívüli, telefonkonferenciával bonyolított igazgatósági ülést és faxon történő szavazást is elrendelhet.

Az Igazgatóságon belül két albizottság működik, legalább három taggal, akik a külső (független) igazgatósági tagok közül kerülhetnek ki. A Vállalatirányítási Albizottság az igények figyelembevételével javaslatot tesz az Igazgatóság részére annak célszerű létszámára és feladatára vonatkozóan. További feladatai közé tartozik: az igazgatósági taggá válás feltételeinek megállapítása, a lehetséges jelöltek felmérése, tájékozódás azok végzettségéről, illetve szakmai előéletéről, továbbá a vállalatirányítási alapelvek nyomon követése és javaslattétel a szükséges változtatásokra. A Javadalmazási Albizottság javaslatot tesz a megválasztott tisztségviselők éves, illetve hosszú távú célfeladatainak megállapítására. További feladatai közé tartoznak a pénzbeli javadalmazás, illetve részvényjuttatás által megvalósuló vállalati ösztönzési rendszerek Igazgatóság részére történő véleményezése, illetve a vezérigazgató kompenzációjára tett javaslatának előkészítése.

A Társaság működésének ellenőrzését a **Felügyelő Bizottság** végzi. A testület a jogszabályok előírásainak megfelelően havonta ülésezik, továbbá minden olyan alkalommal, amikor ezt a Társaság operatív tevékenysége megkívánja. A testület javaslatot terjeszt az Igazgatóság elé, megtárgyalja a Társaság stratégiáját, pénzügyi eredményeit, beruházási politikáját, illetve belső vizsgálati és ellenőrzési rendszerét. Felügyelő Bizottságunk tagjait szintén a Közgyűlés választja meg, esetenként legfeljebb három évre. A Gazdasági társaságokról szóló törvény előírásai szerint a tagok 1/3-át a Társaság munkavállalói delegálják, a többi tag külső, független tag.

Évente egy alkalommal az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság együttes ülést tart, amelyen értékeli Társaságunk teljesítményét és vállalatirányításunkat.

IGAZGATÓSÁG

William de Gelsey, elnök
Bogsch Erik, vezérigazgató
Dr. Bíró György
Bojár Gábor
Dr. Koltay Jenő
Dr. Kovács László
Christopher William Long
Dr. Mészáros Tamás (2006–)
Dr. Perjés Gábor
Somkuti István

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

Dr. Chikán Attila
Erős József
Fodor Jenő (2006–)
Jánokiné Dr. Balogh Mária
Sedlák Vencelné
Dr. Simon Kis Gábor
Sugár S. András
Tóth Gábor
Tóth Zoltán (–2005)

Az **Ügyvezetőség** feladata társaságunk operatív tevékenységének irányítása. A testület elnöki teendőit a vezérigazgató látja el. Annak érdekében, hogy a testület a stratégiai célkitűzések megvalósítására összpontosítson, kizárólag az Ügyvezetőség tagjai vesznek részt a munkában. A fenntartható fejlődés alapelveinek figyelembe vétele elsősorban a vezérigazgató, de az irányítása alá tartozó területet illetően minden felső- és középvezető feladata.

Társaságunknál az alábbi testületek üléseznek:

- **Ügyvezetőségi értekezlet:** hetente egyszer ülésezik az aktuális témákról.
- **Nemzetközi értekezlet:** kéthetente ülésezik a Társaságot érintő aktuális nemzetközi vonatkozású témákról.
- **Termelési értekezlet:** kéthetenként tart értekezletet a termeléssel és értékesítéssel kapcsolatos kérdésekről.
- **K+F értekezlet:** kéthetente tart megbeszélést az aktuális fejlesztési témákról.
- **Vezérigazgatói tájékoztató:** a Társaság aktuális gazdálkodási helyzetéről tájékoztató jelleggel tartott megbeszélés, alkalmanként.
- **Kutatási tanács:** stratégiai jellegű fejlesztési kérdésekben a vezérigazgató tanácsadó testülete. Negyedévenként tartott ülésein felkért külső szakértők vesznek részt.
- **Műszerbizottság:** esetenként ülésezik műszerstratégiai, -fejlesztési, -pótlási kérdésekben.
- **Minőségi tanács:** félévente ülésezik minőségbiztosítási kérdésekben.

ÜGYVEZETŐSÉG

Bogsch Erik
Kovács Sándor (2006–)
Dr. Gulácsi Gábor
Kovács Lajos
Dr. Kovács László (–2006)
Radó András
Dr. Szombathelyi Zsolt
Dr. Thaler György

Vezérigazgató
Kereskedelmi igazgató
Gazdasági vezérigazgató-helyettes
Műszaki igazgató
Kereskedelmi vezérigazgató-helyettes
Termelési és logisztikai igazgató, vezérigazgató-helyettes
Kutatási igazgató
Fejlesztési igazgató

IRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK, ETIKAI ALAPELVEK

A gyógyszeripar tevékenységéből eredően szigorúan szabályozott keretek között működik. Kutatási és termelési tevékenységünket a mindenkori aktuális GXP elvek betartásával – GLP (Good Laboratory Practice – helyes laboratóriumi gyakorlat), gyártási tevékenységünket a GMP (Good Manufacturing Practice – szabályos gyógyszergyártási irányelvek), klinikai vizsgálatainkat a GCP (Good Clinical Practice – gyógyszervizsgálatok helyes klinikai gyakorlata) – végezzük. Ezekről részletesebben beszámolunk a Fogyasztóink egészsége és biztonsága című fejezetben.

Környezetvédelmi tevékenységünket a 2001-ben tanúsított ISO 14 001 szabvány szerinti Környezetközpontú Irányítási Rendszer szerint végezzük, munka- és egészségvédelmi tevékenységünket pedig a 2006. év elején tanúsított ISO 28 001 szabványnak megfelelő Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonsági Irányítási Rendszer szerint. E két rendszer részletesebb bemutatása a vonatkozó környezetvédelmi és munkavédelmi fejezetekben található.

Nagy gondot fordítunk arra, hogy működésünk ne csak a jogszabályi- és hatósági előírásoknak, hanem az etikus üzleti magatartás követelményeinek is megfeleljen. Ennek érdekében Igazgatóságunk elfogadta a Társaság Etikai kódexét, amelyet minden munkavállalónknak be kell tartania.

71 ÉV A RICHTER SZOLGÁLATÁBAN PILLICH LAJOS (1913–2006)

Pillich Lajos rubindiplomás vegyészmérnök, a Richter örökös tiszteletbeli elnöke hosszú és küzdelmes pályafutás után 94 éves korában, 2006. november 22-én hunyt el.

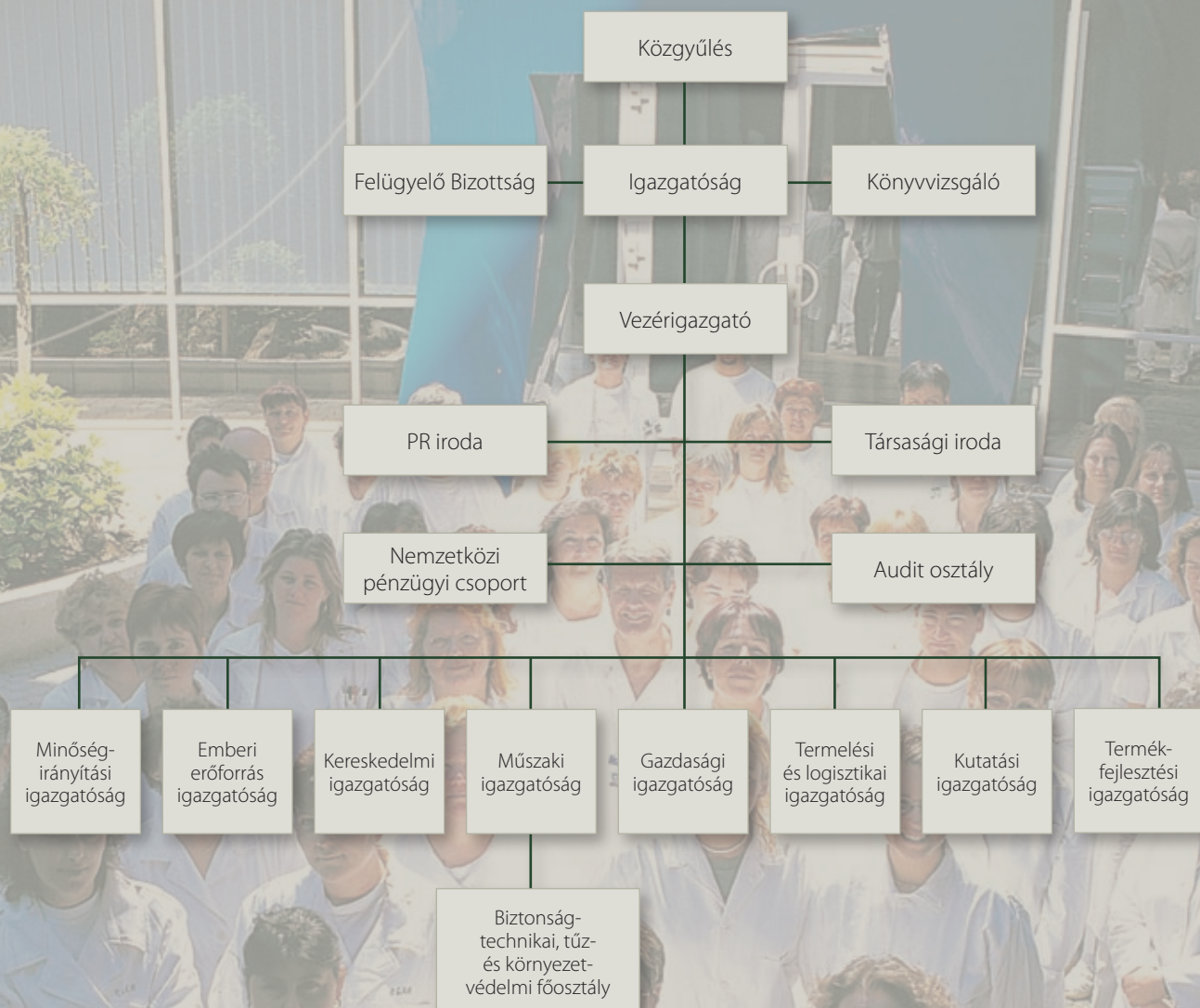
Halálával a háború előtti mérnökgeneráció egyik legnagyobb alakja, a hazai gyógyszeripar és a Richter legendás doyenje szállt sírba. Elévülhetetlen, személyes érdeme, hogy a 20. század emberpróbáló, kényszerpályákkal terhes történelmi viharaiban a vállalatot többször is megóvta a végveszélytől. A háború előtti „régí Richter” megmaradt, reményteli örökségét nemcsak átmentette a jövőnek, hanem céltudatos, energikus és innovatív törekvéseivel szüntelenül gyarapítani-fejleszteni is igyekezett. Ennek érdekében méltán támaszkodhatott rendkívüli tehetségére, fáradhatatlan munkabíráására, kiváló szervezőképességére, hidegvérrel párosuló

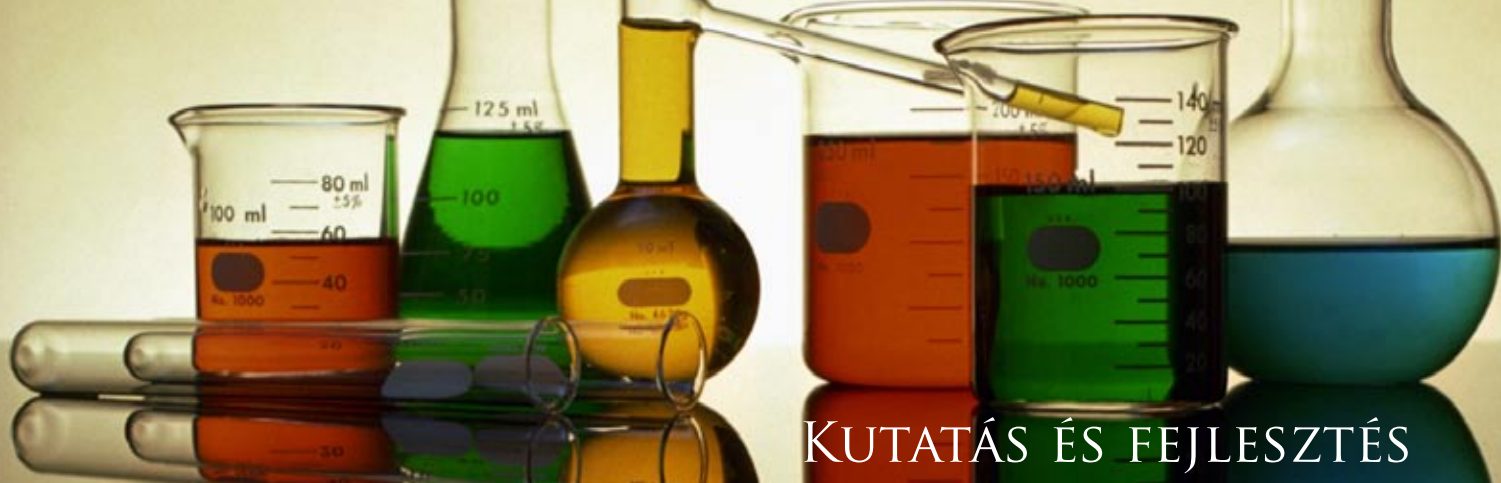
leleményességére, varázslatos egyéniségének erejére, a Társaság jövőjébe vetett töretlen hitére és odaadására, valamint munkatársai együttműködésére, akiknek következetesen átadta szakmai elgondolásait, munkastílusát és életszemléletét, rendkívüli mértékben inspirálva őket.

Egyedülálló személyisége, példamutatása lenyűgöző volt. Pályafutása során mérnökgenerációk sorát nevelte ki. Munkássága a hazai gyógyszeripar műszaki és vállalati kultúrája szempontjából is meghatározó jelentőségű. Olyan ember volt, aki sosem nyugodott, folyton az előrelépés tényleges lehetőségeit kereste.

Életműve és emléke előtt mély tisztelettel adózik a Richter Gedeon vezetősége és valamennyi dolgozója.

A RICHTER GEDEON FŐ SZERVEZETI EGYSÉGEI

KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS

Az innováció a Richter 1901-es alapításától fogva kulcsszerepet tölt be a vállalat stratégiájában. Mára a vállalat közel 850 fős kutató-fejlesztő bázissal és évi 90 millió dollárt meghaladó K+F költségvetéssel a közép-kelet-európai térség legjelentősebb gyógyszerkutatói bázisa. A kutatás és fejlesztés terén elért sikereit számos innovációs díj is bizonyítja.

A magas szakmai színvonalú laboratóriumok az eredményes kutatás fontos feltételei. A hagyományosan alkalmazott ipari biotechnológiai eljárások mellett az utóbbi években jelentős beruházásokat valósítottunk meg a biotechnológia legkorszerűbb módszereinek bevezetésére. Ennek eredménye, hogy 2005-ben megépült egy, a korszerű molekuláris biológiai és géntechnológiai módszerek széles skáláját alkalmazó kutató-fejlesztő egység, egy nagy áteresztőképességű, úgynevezett HTS laboratórium, és egy rekombináns fehérjéket nagy mennyiségben, fermentációs úton előállítani képes laboratórium. Utóbbi – Magyarországon szinte egyedülálló laboratórium – alkalmas a rekombináns fehérjék előállítását célzó kutatások és fejlesztések megvalósítására valamint azok gyártására a nemzetközi gyógyszeripari követelményrendszereknek megfelelően. A Richternél működő biotechnológiai kutató-fejlesztő egységek és laboratóriumok létrehozása fontos lépés a hazai innováció szempontjából, mely a társaság versenyképességének egyik legmeghatározóbb eleme.

Az originális kutatás tekintetében a Richter az innováció, a technológiai színvonal és a gyorsaság hármására helyezi a hangsúlyt. Ennek érdekében az elmúlt évek során jelentős erőforrásokat összpontosított laboratóriumai megújítására és az infrastruktúra modernizációjára. 2006-ban kezdte meg működését a Technológiai Kísérleti Nagylaboratórium, amelynek feladata a magas minőségű, klinikai vizsgálatok céljára is alkalmas hatóanyagok kilogrammos léptékű előállítása. 2007 első negyedév végére elkészült a legmagasabb műszaki és minőségi követelményeket kielégítő kémiai-analitikai kutatási központ és a hozzá csatlakozó irodakomplexum.

2007-ben folytattuk a számos terápiás területet érintő generikus termékfejlesztési munkánkat. A Társaság célja továbbra is az, hogy minél több új generikus készítményt hozzunk forgalomba tradicionális piacaink: Magyarországon, Kelet-Közép-Európában és a FÁK országaiban. Számos hatóanyag és késztermék fejlesztését és bioekvivalencia vizsgálatát végeztük el, amelyek további termékbevezetések lehetőségét teremtik meg az EU országaiban és egyéb piacaink.

ÉREDETI GYÓGYSZERKUTATÁS

Eredeti gyógyszerkutatásunk kizárólag a központi idegrendszer betegségeinek kezelésében hatékony gyógyszerek felfedezésére és kifejlesztésére irányul. Ezen belül elsősorban a krónikus fájdalom, a szkizofrénia és a szorongás kezelésére alkalmas készítményekre összpontosítunk. A mintegy 20 folyamatban levő projekt közül egy klinikai fázis II. szakaszban, három klinikai fázis I. szakaszban, a többi pedig pre-klinikai szakaszban tart (a klinikai fázisokról részletesebben beszámolunk a Fogyasztóink egészsége és biztonsága fejezetben).

Egy új gyógyszermolekula megalkotása 10–12 évig tartó, bonyolult, többlépcsős folyamat. Első lépésként meg kell határozni, hogy milyen támadásponttal, a beteg szervezet mely folyamataira hatva fejtsse ki hatását a gyógyszer. Mivel a központi idegrendszeri betegségek kialakulásának mechanizmusai még távolról sincsenek teljes körűen tudományosan feltárva, az új vegyület támadáspontjának meghatározása széles körű és elmélyült tudományos ismereteket követel, és még így sem elhanyagolható kockázattal jár. A gyógyszeripari statisztikák szerint 10 000 új molekula közül átlagosan egyből lesz gyógyszer.

A megcélzott hatásmechanizmussal rendelkező molekulák előállítására többféle megközelítés alapján lehetséges.

- 1) A gyógyszermolekula és a támadáspontot jelentő fehérjemolekula közötti kölcsönhatások tanulmányozása révén. Ebben a megközelítésben számítógépes modellezés segítségével vizsgálják az adott fehérjéhez való kapcsolódás természetét, összevetik a kapcsolódó molekulák szerkezetét, keresve közöttük a közös pontokat, amelyek a hatásért felelősek lehetnek. Ezután meg kell vizsgálni valós körülmények között, hogy az ennek alapján kiválasztott új molekula valóban a kívánt hatékonysággal kapcsolódik-e az adott fehérjéhez.
- 2) Robotizált molekulaszűrés révén. Ez az ún. HTS (High Throughput Screening – nagy áteresztőképességű szűrés) melynek során néhány nap alatt több százezer molekula kapcsolódását tudják megvizsgálni az adott fehérjéhez, és ki tudják választani a legmegfelelőbb molekulát.
- 3) Már ismert, hasonló hatásmechanizmusú molekulák kémiai módosításával.

Amikor sikerült megtalálni azt a molekulát, amely megfelelően kötődik a kívánt fehérjéhez, a következő lépésben orvosi kémikusok elvégzik ennek az úgynevezett vezérmolekulának az optimalizálását (lead-optimalizálás). Ennek a folyamatnak többek között az a célja, hogy növeljék a vegyület hatékonyságát, csökkentsék a nemkívánatos mellékhatásokat, valamint biztosítsák mindazokat a tulajdonságokat a molekulában, amelyeket minden gyógyszertől elvárunk: jól szívódjon fel, ne legyen bomlékony, jusson el a hatás helyére, majd a hatás kifejtése után megfelelő időn belül ürüljön ki a szervezetből. Az említett követelmények (hatékonyság, mellékhatás-mentesség, gyógyszer-jelleg) összehangolása egy molekulában nagyjából 3–4 éves kutatási tevékenység eredménye.

Az optimalizálás során a molekulák biológiai tulajdonságainak mérésére, illetve ennek alapján a vegyületek szűrésére egy piramisszerűen felépülő teszt-rendszert alkalmaznak. A piramis első néhány szintjén nagyszámú molekula vizsgálatára alkalmas in vitro módszerek (sejtpreparátumok, sejtenyészetek) találhatóak. Ezek a módszerek elsősorban a vegyületek molekuláris és sejtszintű hatásairól szolgáltatnak információt. A későbbi fázisokban szükségessé válik a vegyület élő szervezetben való hatásának a tanulmányozása; ezt állatkísérletek segítségével végzik el. Egyfelől felmérik, hogy mennyire hatékony a vegyület az adott betegség modelljében, vannak-e, és ha igen, milyen nemkívánatos mellékhatásai. Másfelől azt is megvizsgálják, hogy a molekula milyen sorsra jut az élő szervezetben: hogy szívódik fel, mennyire bomlik le a májban, hogyan ürül stb.

Amennyiben az állatkísérletekben is a kívánt módon működik a kiválasztott vegyület, akkor ki kell próbálni embereken is, ehhez viszont meg kell győződni arról, hogy káros hatást nem okoz. Ennek bizonyítására hatóságilag előírt toxikológiai vizsgálatokat kell elvégezni, hogy megfelelő információkat kapjunk a szer ártalmatlanságáról. Csak a megfelelően ártalmatlan – és előzetesen in vivo hatékonynak bizonyult – molekulával lehet megkezdeni a klinikai vizsgálatokat. Ez utóbbiak időtartama 6–8 év.

ÁLLATKÍSÉRLETEK

Mint látható, az állatkísérletek ma még sem tudományos, sem engedélyezési szempontból nem nélkülözhetők a gyógyszerek kutatásában és fejlesztésében. A Richter meggyőződése, hogy az emberi szenvedés enyhítését szolgáló új gyógyszerek felfedezése érdekében, megfelelően szabályozott körülmények között folytatott állatkísérletek társadalmi hasznossága és erkölcsi alapja egyaránt megkérdőjelezhetetlen. Tudatában vagyunk ugyanakkor annak, hogy a

társadalom egy része fenntartásokkal viseltetik az állatok kísérleti célra történő felhasználását illetően. Szükségesnek érezzük ezért, hogy bővebb tájékoztatást adjunk a gyógyszerkutatás ezen területéről.

Az állatkísérletek végzését Magyarországon az Állatvédelmi Törvény és az állatkísérletek végzéséről szóló kormányrendelet szabályozza. Ezen jogszabályoknak megfelelően a Társaságnál állatkísérlet csak az állategészségügyi hatóság engedélye alapján végezhető. Az engedély meghatározott személyi és tárgyi feltételekhez kötött, amelyeket a

hatóság rendszeresen ellenőrzi. Társaságunk mindenkor a hatályos állatvédelmi jogszabályok szelleme és betűje alapján jár el, mind a kísérleti állatok tartását, mind a kísérleteket illetően.

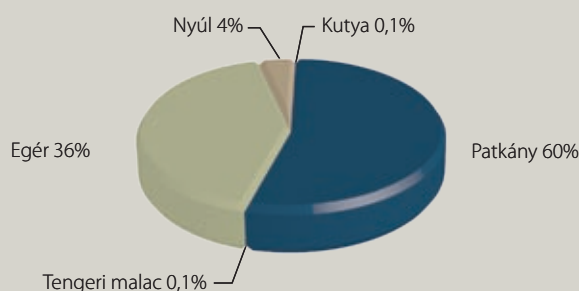
„A Richter felelősséget érez az általa tartott és a kísérletekben feláldozott állatok iránt, és elkötelezett, hogy számukra – a szakmai követelmények meghatározta lehetőségeken belül – fájdalom- és szenvedésmentes létet biztosítson, illetve hogy minden módon kerülje a szükségtelen fájdalom és szenvedés okozást.”

Részlet a Társaság Állatkísérleti Etikai Kódexéből

A kísérleti állatok tartási feltételeit (környezeti tényezők, gondozás, állatorvosi felügyelet és ellátás) illetően az Európai Unió 86/609/EGK Irányelve II. függelékének útmutatásait tartjuk mérvadónak. 2001-ben ennek megfelelően korszerűsítettük állatházunkat, amely megfelel a GLP (Good Laboratory Practice) által megkövetelt standardnak is.

A kutatásban felhasznált állatok 99%-át rágcsálófélék teszik ki.

A kísérleti állatok faj szerinti megoszlása

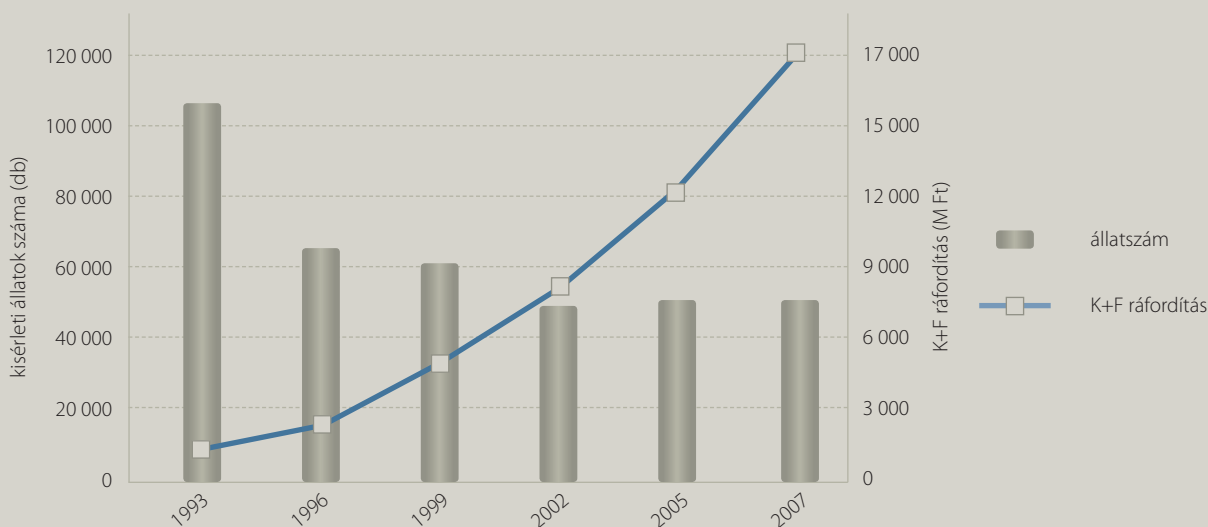
Az állatokon folytatott kutatásokban érvényesítjük a nemzetközi irodalomban „3R” (replacement, reduction, refinement) követelményeként számon tartott elveket.

Az állatkísérletek helyettesítése (replacement): olyan úgynevezett alternatív módszerek alkalmazását értjük ezalatt, amelyek nem igényelnek élő állatot: számítógépes modellezés, szövettenyészetek, HTS tesztelés. Társaságunk évről évre növekvő számban alkalmazza ezeket a módszereket. Ma már egy új gyógyszer kifejlesztéséhez szükséges biológiai vizsgálatok mintegy 90%-a in vitro eljárás.

Az alternatív módszereknek azonban megvannak a maguk korlátai. A számítógépes modellek azon adatok alapján működnek, amelyeket betáplálnak nekik, így az élő rendszerek működésére vonatkozó új ismereteket, összefüggéseket nem lehet feltárni velük. A sejtek, szövetek, szervek in vitro tanulmányozása nagyon sok hasznos ismeretet ad bizonyos alapmechanizmusok megértéséhez, de mivel a szervezet egészéből kiszakították őket, működésüknek csak korlátozott számú elemét lehet így megismerni, sok fontos összefüggés rejtve marad. Így elvi gátja van az állatkísérletek alternatív módszerekkel való kiváltásának minden olyan esetben, amikor teljes szervrendszerek működését vizsgálják, pl. az agyműködést, keringést, vagy a szervezet mint egész működését kutatják, így akár az összetett viselkedéseket vagy egy gyógyszer anyagcseréjét. Ide tartozik a hatóságilag előírt legtöbb ártalmatlansági vizsgálat is, ahol a potenciális gyógyszer mellékhatásainak felderítése a fontos.

A kísérleti állatok számának csökkentése (reduction): Az alternatív módszerek alkalmazása önmagában is jelentősen mérsékli a felhasznált állatok számát. A biológiai mérési technikák fejlődése további állatszám csökkentést tesz lehetővé; ezen felül, de egyáltalán nem mellékesen a farmakológiai szűrő rendszerek jól megválasztott felépítésével is lehet az élő állatot igénylő vizsgálatok számát mérsékelni, amint ezt az „Eredeti gyógyszerkutatás” című részben bemutattuk. Az elmúlt tizennégy évben a Richterben felhasznált kísérleti állatok száma annak ellenére csökkent, hogy közben a K+F ráfordítás dinamikusan nőtt.

K+F ráfordítás és a kísérletekben felhasznált állatok számának alakulása

A kísérleti módszerek finomítása (refinement) azt jelenti, hogy a kísérleti módszert úgy kell megválasztani és kivitelezni, hogy az az állatnak a lehetséges legkevesebb fájdalmat, szenvedést, vagy károsodást okozza. Ennek érdekében kísérleti módszereinket folyamatosan fejlesztjük (pl. műtéti technikák, altatási módszerek korszerűsítése, küszöb módszerek és humánus végpontok alkalmazása). A „refinement” elv érvényesülésének egyik leghatásosabb garanciáját a szakmailag jól felkészült, hozzáértő kutató illetve asszisztens jelenti. A Richter ezért fontosnak tartja, hogy a kutatók és a kisegítő személyzet megfelelően képzett legyen élő állatokon végzett beavatkozásokban, és nagy súlyt helyez a kutatók, munkatársak folyamatos szakmai és állatvédelmi továbbképzésére.

A RICHTER GEDEON ÁLTAL ELNYERT INNOVÁCIÓS DÍJAK

- 1995 B módosulatú Famotidin hatóanyagot tartalmazó Quamatel nevű gyógyszerkészítmény – Az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium Innovációs Különdíja
- 1996 Cink-hyaluronát, a Curiosin nevű gyógyszer originális hatóanyaga – Az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium Innovációs Különdíja
- 1997 Dezogesztrel, a Regulon és Novynette új, magyar fogamzásgátló filmtabletták hatóanyaga – A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Innovációs díja
- 2001 A Flukonazol: a Mycosyst, Mycosyst Gyno új magyar szisztémás gombaellenes készítmények hatóanyaga – Az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium Műszaki Fejlesztéséért Alapítvány Innovációs Díja
- 2002 Paroxetin, a Rexetin új magyar antidepresszáns készítmény hatóanyaga – A Magyar Innovációs Szövetség Innovációs Nagydíja
- 2005 Terbisil gombaellenes készítmény-család – A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal Innovációs Díja
- 2006 Lisonorm kombinált hatóanyag-tartalmú tabletták – A Magyar Innovációs Szövetség Innovációs Nagydíja

V. Innovációs Nagydíj Pályázat

Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi
Minisztérium
Innovációs Különdíj

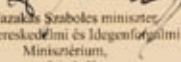
Az 1996. évi sikeres és nagy jelentőségű, az Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium
Innovációs Különdíjával jutalmazott innovációja:

CINK-HYALURONÁT
A CURIOSIN® NEVŰ GYÓGYSZER ORIGINÁLIS HATÓANYAGA.

Az innovációt megvalósította:

Richter Gedeon
Vegyszertári Gyár Rt.

1997. március 21.

dr. Fazakas Szabolcs miniszter
Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi
Minisztérium,
a zsidó elnöke

Závadoszky Péter, egyetemi tanár
a Magyar Innovációs Alapítvány
elnöke

VI. Innovációs Nagydíj Pályázat

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
Innovációs Díj

A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. által az 1997. évben megvalósított

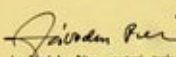
"Bezugesztrél, a Regulon® és a Novynette® új, magyar
fogamzásgátló filmtabletták hatóanyaga"

c. innováció elnyerte a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Innovációs Díját.

1998. március 11.

dr. Fazakas Szabolcs miniszter
Ipari, Kereskedelmi és Idegenforgalmi Minisztérium,
a zsidó elnöke

Kaji László elnök
Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

dr. Závadoszky Péter, egyetemi tanár
a Magyar Innovációs Alapítvány elnöke

GAZDASÁGI EREDMÉNYEINK

Magyarországon kívül 30 országban vagyunk jelen, öt külföldi gyártóhellyel, valamint 30 képviseleti irodával, egy tucat kereskedelmi leányvállalattal és nagykereskedelmi vállalattal rendelkezünk. Termékeinket megközelítően száz ország piacán értékesítjük.

TELJESÍTMÉNYÜNK

A Richter Gedeon a legnagyobb magyar gyógyszergyártó. Emellett Társaságunk évtizedek óta előkelő helyet foglal el a FÁK-országok és Közép-Kelet-Európa piacain, az Amerikai Egyesült Államokban és az Európai Unióban pedig tekintélyes nemzetközi partnervállalatokkal kötött stratégiai megállapodásokat, illetve hosszú távú szállítási szerződéseket.

Az árbevétel alakulása az egyes régiókban (Mft)

	2005	2006	2007
Magyarország	40 803	36 183	31 124
Export	100 126	134 912	140 092
FÁK	43 095	62 558	65 295
EU	29 129	36 969	45 754 *
USA	13 952	18 582	19 232
Egyéb országok	13 950	16 803	9 811
Összesen	140 929	171 095	171 216

* A 2007. január 1-én csatlakozott országok árbevételével kibővülve

Az árbevétel 2005-ben 140 929 Mft volt, ami 15,9 százalékos növekedést jelent a 2004-es évhez képest. A FÁK régióban elért számottevő forgalomnövekedés, valamint az EU tagállamaiban és a hazai piacon nyújtott jó teljesítmény ellensúlyozta az Egyesült Államokba irányuló szállítások csökkenését.

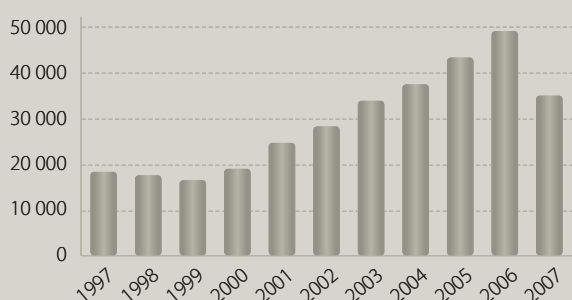
Hasonló eredményességgel zártuk a 2006. és 2007. évet. Miközben valamennyi export piacunkon kiemelkedő teljesítményt értünk el, Magyarországon egyre nehezebben kezelhető piaci feltételekkel kellett szembenéznünk. 2006-ban 171 095 Mft árbevételt realizáltunk, ami 21,4 százalékos növekedést jelent 2005-höz képest; 2007-es forgalmunk ezzel gyakorlatilag azonos szintű volt 171 216 Mft-os árbevétellel.

Kiemelt pénzügyi adatok (nem konszolidált)

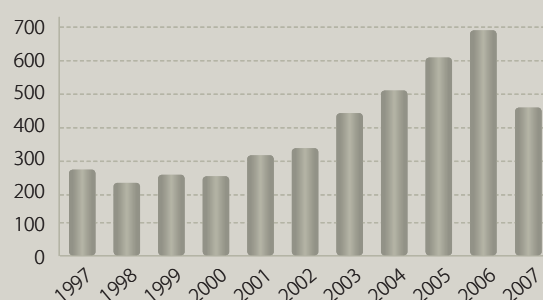
	2005	2006	2007
Összes árbevétel (M Ft)	140 929	171 095	171 216
Üzleti tevékenység eredménye (M Ft)	37 364	47 187	34 794
Adózott eredmény (M Ft)	43 623	49 606	35 514
Egy részvényre jutó eredmény (EPS, Ft)	2 341	2 662	1 906

2004. január 1-jétől Társaságunk beruházási programja és a foglalkoztatottak számának növelése eredményeképpen a következő években (legkésőbb 2011-ig) 100%-os adókedvezményt (társasági adó) élvez.

Adózott eredmény (M Ft)

Egy törzsrészvényre jutó osztalék (Ft)

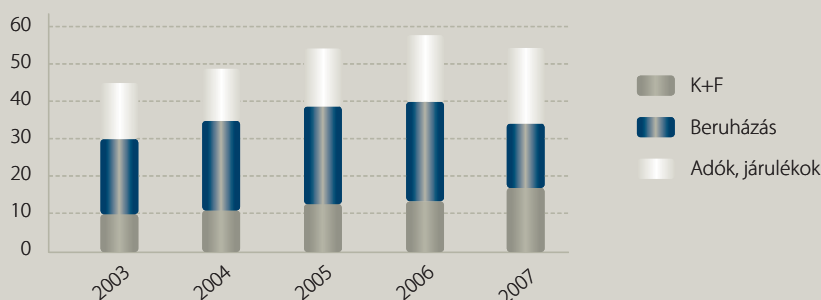

Társaságunk Magyarországon folytat kutatás-fejlesztési tevékenységet és a hazai gyártók közül a legtöbbet költi kutatás-fejlesztésre. A vállalat jelentős adó és tb-járulék fizető és nagy volumenű beruházásokkal is hozzájárul a magyar nemzetgazdaság gyarapodásához. A Richter emellett több mint ötezer embernek ad munkahelyet. Eképpen Társaságunk nemzetgazdasági hozzájárulása igen jelentős, 2005-ben 53,6 milliárd, 2006-ban 57,3 milliárd, 2007-ben 55,9 milliárd Forint volt.

A Richter Gedeon nemzetgazdasági hozzájárulása (adatok milliárd Ft-ban)

	2003	2004	2005	2006	2007
K+F	9,4	10,4	12,2	13,8	17,1
Beruházás	20,1	24,3	25,8	26,3	17,8
Adók, járulékok	15,3	14,1	15,7	17,2	21,0
Összes	44,8	48,8	53,7	57,3	55,9

A Richter Gedeon nemzetgazdasági hozzájárulása (milliárd Ft)

PIACAINK

Vállalati stratégiánk célja, hogy a piaci rések kihasználásával növeljük gazdasági eredményeinket. Terápiás területen ennek megfelelően a nőgyógyászati termékekre, földrajzilag pedig Közép-Kelet-Európára és a FÁK országaira összpontosítunk.

Elsődleges piacunk Magyarország, ahol a 2005-ös év változó piaci körülményei ellenére is jó eredményt és egyenletes növekedést tudtunk felmutatni. 2006 és 2007 során a gyógyszerpiaci környezetben bekövetkezett változások, a kormányzati megszorító intézkedések negatívan hatottak az értékesítésre: a Társaság árbevétele 11,3%-kal, majd 14%-kal maradt el az előző évitől. Stratégiai célkitűzéseinknek megfelelően a 2005-2007-es időszakban összesen 11 új termék hazai bevezetésére került sor. Tovább nőtt az új készítmények árbevételen belüli aránya, a belföldön elért forgalom 70%-át az 1990-es évek közepe óta piacra került termékek adták. Piacelemzők 2007-es adatai szerint a Richter jelenleg a negyedik szereplő a hazai piacon, 6,1 százalékos részesedéssel.

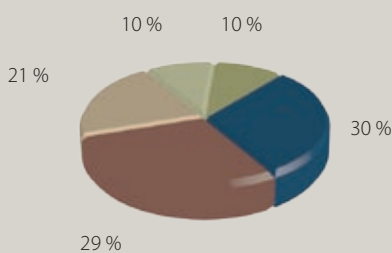
Stabil piaci jelenlétünknek köszönhetően a vállalat kiváló helyzetben volt ahhoz, hogy Oroszországban kihasználja a kormány által 2005-ben létrehozott új támogatási programban való részvétel lehetőségét. Mindez, valamint a kedvező makrogazdasági környezet és a tartósan magas olajárak együttesen ütemváltást eredményeztek az orosz gyógyszerpiaci növekedésében. Bár 2006 novemberében számos készítményünk lekerült a DLO támogatási listáról, figyelemre méltó árbevételről számolhatunk be: 2006-ban és 2007-ben is jelentős, az előző évhez mérten 38,6% ill. 15%-os növekedést realizáltunk.

Az Európai Unió régi valamint 2004-ben és 2007-ben csatlakozott új tagállamaiban is jó teljesítményt könyvelhettünk el, a térség a Richter második legjelentősebb gyógyszerpiaca. 2007-ben a Társaság számára hagyományos piacnak számító, jól kiépített értékesítési hálózattal rendelkező közép-kelet-európai országok adták uniós bevételünk több mint kétharmadát. A Richter kiemelt célkitűzésként kezeli termékportfóliója állandó megújítását és kiszélesítését, ennek megfelelően a vizsgált időszakban számos új terméket vezetett be az érintett tagországokban. A korábbi 15 tagállam gyógyszerpiacain Társaságunk mindenekelőtt a nőgyógyászati üzletág felfuttatására és a generikus termékek eladásának folyamatos növelésére összpontosít.

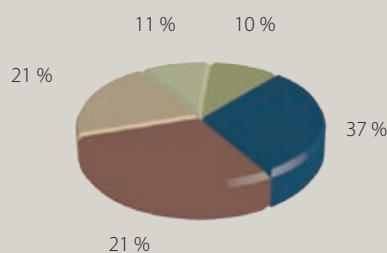
Az elmúlt évek során az Egyesült Államok cégünk egyik fontos piacává vált, elsősorban a nőgyógyászati piaci rések kihasználásának köszönhetően. A generikus készítmények versenyének erősödése kedvezőtlenül érintette vállalatunkat 2005 során, a változó piaci körülmények hatására a vártnál nagyobb mértékben csökkent a hatóanyag szállítások mennyisége. Az átmeneti visszaesést követően 2006-ban és 2007-ben ismét árbevétel-bővülést sikerült elérni, elsősorban néhány szteroid ill. generikus hatóanyag növekvő eladásainak köszönhetően.

Az eddig nem említett országok közül jelentős forgalmat bonyolítottunk le például Vietnámban és Japánban.

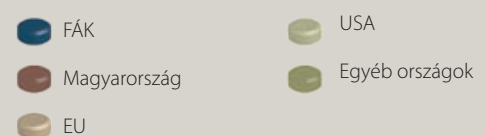
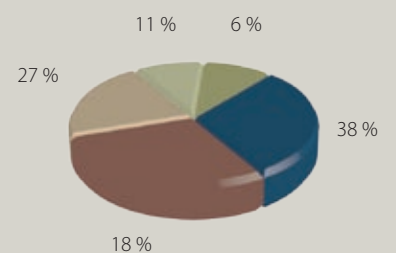
Az árbevétel megoszlása régióinként 2005

Az árbevétel megoszlása régióinként 2006

Az árbevétel megoszlása régióinként 2007

MAGYAR GAZDASÁGÉRT DÍJ

Magyar Gazdaságért Díjat vett át Bogsch Erik, a Richter Gedeon vezérigazgatója 2005. október 19-én. A miniszteri kitüntetést Kóka János, a gazdasági és közlekedési tárca vezetője adta át az október 23-i nemzeti ünnep alkalmából.

Az elismerés a magyar gazdaság érdekében végzett példamutató tevékenység, illetve életmű elismeréséért adományozható. Bogsch Erik így nyilatkozott: „A kitüntetés a Richter Gedeon minden dolgozójának szól. Azt jelzi, hogy elismerik és értékelik, amit a magyar gazdaság érdekében teszünk. Az 1901-ben alapított családi vállalkozás mára közép-kelet-európai multinacionális vállalattá nőtt, miközben a Richter Gedeon az egyetlen, máig szakmai befektető nélkül működő magyar gyógyszer cég. A döntések Magyarországon, a magyar nemzetgazdaság érdekében születnek, itt termelünk, itt folytatunk kutatásokat és fejlesztéseket, valósítunk meg beruházásokat. Cégünk a GDP-hez való hozzájárulás mértékének tekintetében kilencedik legnagyobb a hazánkban működő vállalatok sorában. Hazánk versenyképességét alapvetően meghatározza az innováció. Sokatmondó az a tény, hogy az Európai Unióban működő, K+F-re legtöbbet áldozó vállalatok 500-as listáján a Richter Gedeon az első a közép-kelet-európai régióban, és 231. helyen áll az összes európai cég között.”

FOGYASZTÓINK EGÉSZSÉGE ÉS BIZTONSÁGA

A gyógyszergyártásra vonatkozó eljárási, technológiai és minőségügyi szabályozások betartásával biztosítjuk, hogy termékeink felhasználása során fogyasztóink egészségét és biztonságát megőrizzük. Ezt az elkötelezettséget felsővezetőink Minőségpolitikai nyilatkozatban is közétették.

GYÓGYSZERFEJLESZTÉS

A gyógyszerfejlesztés ún. pre-klinikai fázisairól a Kutatás és fejlesztés fejezetben részletesen beszámoltunk. Amikor egy gyógyszerkészítmény sikeresen túljutott a pre-klinikai szakaszon, megkezdődnek a klinikai vizsgálatok, amelyek célja, hogy igazolják: az adott hatóanyag használata embereken is megfelelő eredményt hoz. A klinikai vizsgálatokat egyedileg kiadott engedélyek alapján kell elvégezni.

A klinikai kutatások 4 fő részből állnak. Az I. fázis kis számú egészséges önkéntes részvételével zajlik, célja, hogy a szer ártalmatlanságát bizonyítsa. Ennek két része van: az első részben egyszeri dózist kapnak a résztvevők, de annak mennyiségét növelik, a másodikban ismételt adagolás mellett vizsgálják a kutatásban résztvevők egészségi állapotának előre meghatározott paramétereit. A II. fázis során korlátozott létszámú betegen, relatíve rövid időszakon keresztül vizsgálják a szer hatékonyságát. Ezt követően a III. fázisban már több kutatási centrumban, hosszabb időszak alatt, akár több ezer beteg részvételével, pontosítják a szer hatékonyságáról, tolerálhatóságáról, mellékhatásairól addig szerzett ismereteket. Amikor az adott szer sikeresen túljutott

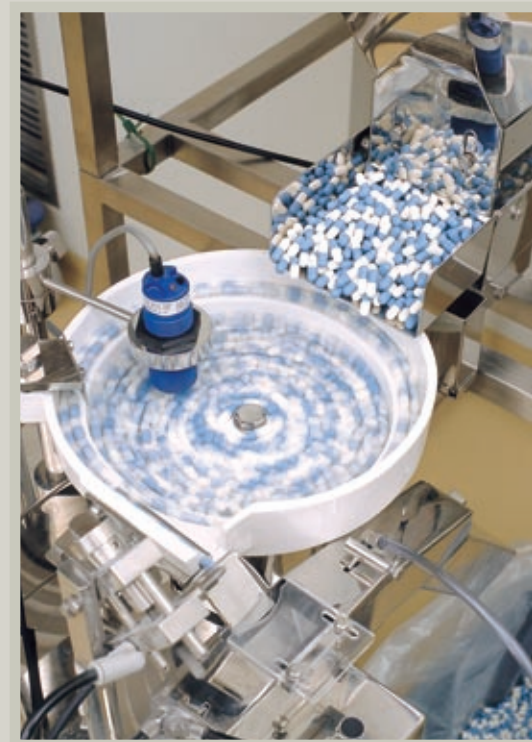
az első három szakaszon, megkezdődik a törzskönyvezési eljárás, amelyet az Országos Gyógyszerészeti Intézet bírál el. A sikeres törzskönyvezés sem jelenti azonban azt, hogy további vizsgálatok már nincsenek. A klinikai kutatások IV. ún. utógondozási fázisában kiépített „monitoring-rendszeren” keresztül, a szert felhasználó orvosok továbbra is jelentik az alkalmazással kapcsolatos tapasztalataikat, az esetlegesen felmerült, eddig ismeretlen mellékhatásokat és egyéb megfigyeléseiket. A klinikai vizsgálatok elvégzését és dokumentálását a GCP (Good Clinical Practice) előírásainak megfelelően végezzük.

GYÓGYSZERGYÁRTÁS

Egy adott gyógyszer illetve készítmény törzskönyve részletekbe menő alapossggal tartalmazza az előállítás technológiáját, a felhasználható alapanyagokat és reagenseket, ezzel biztosítva azt, hogy egy adott termék mindig ugyanolyan körülmények között, azonos alapanyagok felhasználásával, azonos minőségben készüljön el. Ennek megvalósításában jelentős szerep hárul a minőségbiztosításra a folyamat teljes ideje alatt, azaz nemcsak a kész termékek minőségi megfelelése a cél, hanem ide tartozik a munkavégzés, a gyártó berendezések és a munkakörülmények figyelése, valamint a minőség megtervezése, ellenőrzése és javítása is, Társaságunk minden olyan tevékenységi területén, amely befolyásolhatja a termék minőségét, hatásosságát vagy biztonságosságát.

A munka kockázatmentes és hibátlan elvégzésének elengedhetetlen feltétele, hogy munkavállalóink fegyelmezetten, egészségesen és jó fizikai állapotban végezzék feladataikat, ismerjék az adott tevékenységre vonatkozó szabályokat, azokat betartsák, és munkájukat fokozott figyelemmel végezzék. Ennek érdekében a környezetvédelmi és munkavédelmi oktatások mellett rendszeres minőségügyi, valamint a személyes higiénia szabályait magukban foglaló oktatásokon is részt vesznek.

Társaságunk a készgyógyszereket és hatóanyagokat nemcsak Magyarországon, hanem más országokban is forgalmazza. Minden ország vagy országcsoport államigazgatási eljárás keretében írja elő azokat a körülményeket, amelyek között az ott forgalmazott árut gyártani kell, és azt a minőséget, amit a készítményeknek képviselnie kell. Magyarországon a törzskönyvezést végző hatóság az Országos Gyógyszerészeti Intézet (OGYI), amely egyben a gyógyszergyártók felügyeleti szerve is. Az Európai Közösség tagországainak gyógyszergyártásra vonatkozó előírásait direktíva szabályozza, amelynek betartása minden tagországnak kötelező. Az Amerikai Egyesült Államok szabályozó hatósága a Food and Drug Administration – Élelmiszer- és gyógyszerfelügyelet (FDA). A gyógyszerek gyártásának személyi és tárgyi feltételeit az amerikai hatóság törvényben szabályozta (21 CFR Part 210 és Part 211), amelynek betartása nem csak az amerikai gyártókra nézve kötelező, hanem az USA piacra exportáló külföldi gyártóknak is. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az OGYI évenkénti ellenőrzései mellett, a külföldi hatóságok és a külföldi partner cégek is ellenőrzik a helyszínen a termelés körülményeit és a munkahelyek megfelelőségét.

A fogyasztók biztonságát szolgálják a kiserelésre vonatkozó előírások is. Ezek szabályozzák, hogy az egyes készítmények milyen csomagolásban jelennek meg, a csomagoláson milyen információkat kell feltüntetni (pl. a hatóanyag neve, adott termék hatóanyagtartalma, lejárati ideje, stb.), továbbá hogy a fogyasztói tájékoztatóban milyen adatoknak és információknak kell szerepelniük a termék biztonságos felhasználása érdekében.

A továbbiakban röviden bemutatjuk a munkánkat szabályozó fontosabb nemzetközi gyakorlati előírásokat, melyek jogszabályok formájában jelennek meg Magyarországon.

A kémiai, biológiai kutatólaboratóriumokra és azokra, ahol állatokon vizsgálják a gyógyszerek hatását és biztonságát a GLP (Good Laboratory Practice – helyes laboratóriumi gyakorlat) szabályozása vonatkozik.

A gyártás körülményeit, valamint az ezzel összefüggő tevékenységeket szabályozza a GMP (Good Manufacturing Practice – szabályos gyógyszergyártás irányelvei), akár alapanyaggyártásról, akár késztermékről van szó.

A GCP (Good Clinical Practice – gyógyszervizsgálatok helyes klinikai gyakorlata) vonatkozik a gyógyszerek embereken való vizsgálatának folyamataira, beleértve az ellenőrzést is. Olyan intézményekre is kiterjed,

melyek szervezetenként nem tartoznak Társaságunkhoz, de amelyek idevonatkozó tevékenységéért Társaságunk felelős (pl. kórházak, klinikák).

Mindezek mellett az EU előírja az ún. Qualified Person (meghatalmazott személy) intézményét, aki egy személyben felel az adott gyógyszer vagy készítmény minőségéért, és ő az, aki a terméket piaci forgalomba engedi.

FOGYASZTÓI REKLAMÁCIÓK

Fogyasztói reklamációk, panaszok jellemzően a patikákon, nagykereskedőkön és a hatóságokon keresztül jutnak el hozzánk, illetve nagyon ritkán közvetlenül a betegektől is. Minden beérkező panaszt, függetlenül annak tartalmától, kivizsgálunk. A Minőségbiztosítási főosztály feladata, hogy a kivizsgálást koordinálja, a panaszokat megválaszolja az érintettek felé, valamint a hibák ismételt előfordulását megakadályozó megelőző intézkedések bevezetését ellenőrizzé. A reklamációkkal kapcsolatos tevékenységeket dokumentáljuk, az eseteket összesítjük és negyedévenként jelentjük a felügyelő hatóságnak (OGYI). A reklamációkról értesítjük Orvostudományi főosztályunkat, hogy ezáltal is információt szolgáltassunk termékeinkről.

Mind a kifogások megválaszolása, mind a nyilvántartásba vétel során teljes mértékben figyelembe vesszük a személyi adatok védelmére vonatkozó rendelkezéseket.

BESZÁLLÍTÓK

Beszállítóinkat nagy körültekintéssel választjuk ki. Elengedhetetlen feltétel, hogy olyan minőségben és mennyiségben tudják szállítani az alap- ill. segédanyagokat, csomagolóanyagokat, ahogy azt a gyógyszer-törzskönyvek előírják.

A törzskönyvi értéktől való legkisebb eltérés esetén sem tudjuk az adott szállítmányt átvenni. Beszállítóink jelentős része ISO minősítéssel rendelkezik. Többségüknek természetesen a fentebb bemutatott nemzetközi gyakorlati szabályozásoknak is meg kell felelniük.

MIKULÁS NAPJÁN NYÍLT MEG A DÉMÉTER HÁZ

A csontvelő-átültetésen átesett gyermekek hónapokat töltenek kórházban, steril szobában, elzárva a külvilágtól. Nagyon fontos, hogy a gyógyulás hetei alatt a gyerekek együtt lehessenek a szüleikkel, ne szakadjanak el a családtól. Pontosan ezt teszi lehetővé a 2006. december 6-án a budapesti Szent László Kórházban átadott Déméter Ház, amelynek kiemelt támogatója a Richter.

Az ünnepélyes megnyitón a vendégeket Tóbiás Tímea, a Déméter Program vezetője köszöntötte. A támogatók közül kiemelte többek között a Richtert, amely a 2006. július 5-i alapkőletételt követően elindított akció során „örökbe fogadott” egy apartmant, azaz kialakításának teljes költségét magára vállalta. Ezt követően dr. Kriván Gergely, a Csontvelő-transzplantációs osztály osztályvezető főorvosa szólalt fel: hangsúlyozta, hogy a hatlakásos apartmanház szerepe nem pusztán annyi, hogy az elgyötört, fáradt szülők valahol meg tudjanak pihenni, tudjanak tisztálkodni, ebédet főzni, hanem elsősorban az, hogy a családok együtt küzdhessenek, és a kezeléseknél jelen

lehessen az édesapa és a testvérek is. A főorvost követően a ház fővédnöke, dr. Szili Katalin kapott szót, majd elvágta a nemzeti színű szalagot, és ezzel jelképesen megnyitotta a Déméter Házat.

RANGOS ELISMERÉS ÉS PÉNZJUTALOM KÉMIATANÁROKNAK A MAGYAR KÉMIA OKTATÁSÉRT-DÍJ

2007. október 9-én öt kémiatanár vehette át kiemelkedő munkájáért „A Magyar Kémia Oktatásért”-díjat. A rangos elismerést és a 200–250 ezer forintos díjakat a Richter Gedeon Alapítvány a Magyar Kémia Oktatásért 3 tagú kuratóriuma évente ítéli oda olyan általános iskolai és középiskolai kémiatanároknak, akik áldozatos munkájukkal hozzájárulnak a magas színvonalú képzéshez. A díj átadására az MTA Akadémiai Klubjának termében ünnepélyes keretek között immár kilencedik alkalommal került sor.

Díjazottak

Baranyi Ilona Táncsics Mihály Gimnázium és Szakközépiskola, Dabas

Pénzes Ferenc Türr István Gimnázium, Pápa

Dömök Éva Svetozar Markovic Gimnázium, Szabadka (Szerbia)

Dr. Zsuga Miklósné Erdey-Grúz Tibor Vegyipari és Környezetvédelmi Szakközépiskola, Debrecen

Kasza Istvánné II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Szakiskola, Emőd

A Richter Gedeon Alapítvány a Magyar Kémia Oktatásért 1999-ben a Richter Gedeon gyógyszercég kezdeményezésével jött létre azzal a szándékkal, hogy a Társaság a magyarországi kémiaoktatásban és az azzal kapcsolatos ismeretterjesztésben közvetlenül vállalhasson támogató szerepet. Az alapítvány feladatai közé tartozik többek között a kémiában kiemelkedő eredményeket elérő tanárok felkarolása, elismerése és díjazása.

Az alapítvány „A Magyar Kémia Oktatásért” – díjjal évente közép- és általános iskolai kémiatanárok kiemelkedő munkáját jutalmazza.

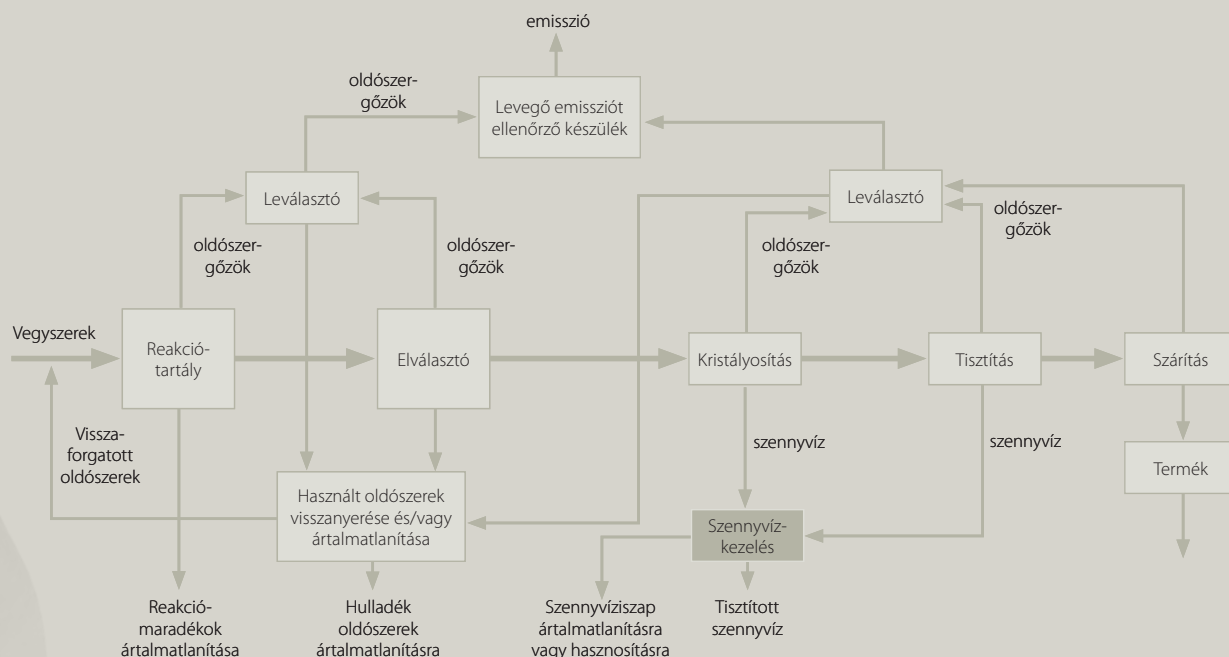
KÖRNYEZETVÉDELEM

A Richter Gedeon kiemelt felelősséggel kezeli a tevékenységéhez szorosan kapcsolódó környezetvédelmi feladatokat. A Társaság gazdasági döntéseinek elválaszthatatlan része a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele, a fő hangsúlyt mindig a megelőzésre helyezi. Százéves hagyományait, gyógyszergyártási és széleskörű természettudományos ismereteit ötvözi a mai, korszerű elvárásokkal.

A gyógyszergyártás számos kockázattal jár, ezért kiemelt felelősséggel kezeljük a tevékenységünkhöz kapcsolódó környezetvédelmi feladatokat, beruházásainknál, fejlesztéseinknél igyekszünk a legjobb elérhető technikát alkalmazni és környezeti hatásainkat folyamatosan csökkenteni. Mindkét magyarországi telephelyünk rendelkezik Egységes Környezethasználati Engedéllyel (IPPC: integrált szennyezésmegelőzés és ellenőrzés). Társaságunk gazdasági döntéseinek elválaszthatatlan része a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele, a fő hangsúlyt mindig a megelőzésre helyezzük. Ebben jelentős szerep hárul az irányításra, a kutatás-fejlesztés, valamint a gyár- és létesítmény-fejlesztés területeire.

GYÓGYSZERGYÁRTÁS ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

Ahhoz, hogy környezeti teljesítményünket, gondjainkat, feladatainkat, céljainkat és sikereinket közérthető formában mutathassuk be, röviden, leegyszerűsítve vázoljuk a gyógyszergyártás folyamatát.

A gyógyszergyártás alapvetően két fő részből áll: a hatóanyaggyártásból és a készítménygyártásból.

A készítménygyártás során készülnek a tabletták, injekciók, kenőcsök, stb., illetve történik a csomagolás, kiszerelés.

A kiszereléshez műanyagot, papírt, üveget stb. használunk fel. A környezetvédelmi szempontból jelentősebb hatásokkal járó hatóanyaggyártás alapvető folyamatait és a kapcsolódó környezeti tényezőket az előző oldalon közölt ábrán mutatjuk be.

Minden folyamat középpontjában a reaktorok, azaz a reakciótartályok és kiegészítő berendezéseik állnak. Ezek a tartályok a folyamathoz és az előállítandó anyag mennyiségéhez igazodva különböző méretűek lehetnek, a technológiának megfelelően általában fűthetők, hűthetők és keverhetők. Leegyszerűsítve azt mondhatjuk, hogy ebbe a tartályba kerülnek a vegyszerek (nyersanyagok és a reakció közegét jelentő oldószer) és a megfelelő körülmények biztosítását követően, a reakcióidő lejártával a kívánt reakciótermék (intermedier), fizikai, kémiai és fiziko-kémiai műveletek segítségével elválasztható lesz a reakciómaradékoktól, oldószerektől.

Az intermedier, megfelelő tisztítás és minőség-ellenőrzés után egy következő reakciótartályba kerül, ahol újabb „változáson” megy át. Ahány kémiai lépésből áll egy adott hatóanyag előállítása, legtöbbször annyiszor ismétlődik a leírt részfolyamat. A reakció-közegként, vagy a tisztítási lépésekben felhasznált oldószert annak minőségétől függően közvetlenül, vagy előkezelést követően (bepárlás stb.) visszaforgatjuk a gyártásba, illetve amennyiben erre nincs lehetőség, veszélyes hulladékként ártalmatlanítatjuk. A gyártások során illékony szerves vegyületek (VOC) okozta légszennyezéssel, veszélyes hulladékok és szennyvizek keletkezésével kell számolni. A légszennyezés csökkentésére speciális ártalmatlanító berendezések szolgálnak. A szennyvizek Budapesten szennyvíz-előkezelő műtárgysoron keresztül haladva a közcsatornába kerülnek. Dorogon a szennyvizeket

biológiai szennyvízkezelő ártalmatlanítja, ezt követően vezetjük a tisztított vizet ellenőrzött körülmények között a Duna sodorvonalába. A veszélyes hulladékokat engedéllyel rendelkező cégek ártalmatlanítják.

A Társaság valamennyi tevékenységének energiaellátását általános és speciális gyógyszeripari feladatok céljára alkalmas infrastruktúra biztosítja. A különböző energiafélék egy részét magunk állítjuk elő, nagyobb részét vásároljuk. A vegyipari műveletekhez megfelelő fűtőközeget (gőz), különböző hőfokú hűtőközegeket (mélyhűtés is), inertizáló nitrogént, nagynyomású levegőt, villamos energiát kell biztosítani. A hatóanyagok végfeldolgozásához a gyógyszerkészítmények gyártásához szükséges „tiszta terek” ellátásához klimatizált, szűrt levegő szükséges. Különböző tisztasági kritériumoknak megfelelő vizet használunk (ívó és ipari víz, nagytisztaságú injekciós víz stb.)

Környezeti hatásainkat és tényezőinket a továbbiakban részletesen, környezeti elemenként mutatjuk be.

KÖRNYEZETVÉDELMI IRÁNYÍTÁS

Cégünk hosszú története során mindig igyekeztünk néhány lépéssel az „események” előtt járni, így már 1997-ben megkezdtük az ISO 14001 szabvány szerinti Környezetközpontú Irányítási Rendszer kiépítését, megelőzve ezzel a magyarországi iparági versenytársainkat. A kiépítés egyik első lépése volt környezeti teljesítményünk értékelése, majd ennek alapján a környezeti tényezők meghatározása. Az azonosított tényezők alapján létrehozott értékelő rendszer objektív képet ad a tényleges környezeti hatásokról, alkalmas a jelentős környezeti tényezők kiemelésére és nyomon követi mind a tényezőkben, mind a tényleges hatásokban bekövetkezett változásokat. A feladat bonyolultságát jellemzi,

hogy a jelentős környezeti tényezők meghatározására négy környezetvédelmi eljárást és több számítógépes nyilvántartó és értékelő rendszert alkalmazunk egyidejűleg. Az értékelési rendszer eredményei alapján megfogalmaztuk azokat a környezetvédelmi célokat, előirányzatokat és programokat, amelyek lehetővé teszik környezeti politikánk megvalósítását. A Környezetközpontú Irányítási Rendszer (KIR) teljes körű működtetése a Társaság magyarországi telephelyein 2000. január 1-jén kezdődött meg. Rendszerünket folyamatosan fejlesztjük, és igazítjuk a változó jogszabályi körülményekhez és termelési feladatokhoz. A rendszer szabványnak való megfelelőségét a BVQI Magyarország Kft. először 2001-ben tanúsította. A tanúsítás 3 évre szólt, melyet 2004-ben, majd 2007-ben ismét megújítottunk. A 3 éves ciklus alatt az évente megtartott felügyeleti auditokon ellenőrzik és tanúsítvánnyal igazolják a szabványnak való folyamatos megfelelést. A 2005-től a megszerzett tanúsítványok már az ISO 14001:2004 szabványnak való megfelelőséget igazolják.

KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK, PROGRAMOK

Környezetvédelmi tevékenységünk folyamatos javítása érdekében, működésünk jelentős környezeti tényezőit figyelembe véve az alábbi célokat és előírányzatokat fogalmaztuk meg a 2005-2010-ig terjedő időszakra.

Célok	Előírányzatok	Határidők
1. Az Egységes Környezethasználati Engedélyben meghatározottak végrehajtása		folyamatos
2. Környezetvédelmi szempontból meghatározó hatóanyaggyártások környezeti hatásának javítása	2.1 Egyes gyártási tevékenységek (Kémia III, BIO II) áttelepítése azok korszerűsítésével a dorogi telephelyre, ahol biológiai szennyvíztisztító működik	2010
	2.2. Meglévő termékek gyártási feltételeinek korszerűsítése a dorogi SZINT I és SZINT III üzemekben	2010
3. A környezeti kockázatok csökkentése érdekében a Társaság vészhelyzeti felkészültségének folyamatos javítása	3.1. Vésztározási lehetőség kialakítása, beüzemelése a budapesti telephelyen	2005
	3.2. Víztisztítási kárelhárítási tervek aktualizálása	folyamatos
	3.3. A Dorogi Fióktelep csapadékvíz elvezetésének módosítása, vésztározó kiépítése	2009
	3.4. Tűzvíz hálózat rekonstrukciója, tűzvíz tározó medencék létesítése Budapesten	2010
4. A környezetvédelmi kommunikációs tevékenység hatékonyságának fokozása		folyamatos
5. A telepek esztétikai hatásának javítása	5.1. Gépkocsi parkolók kialakítása	2008
	5.2. Telephelyek további parkosítása, a zöldfelületek növelése	2008
6. A levegőtisztaság-védelmi kibocsátási határértékek betartása és felkészülés a várhatóan szigorodó határértékek elérésére	6.1. Toxikus oldószerek kiváltására intézkedési terv kidolgozása	2005
	6.2. A klórozott szénhidrogének kibocsátásának csökkentése	2008.
	6.3. Centrifuga, szűrő-szárító program folytatása	folyamatos
	6.4. Szárító berendezések korszerűsítésének folytatása	folyamatos
	6.5. Szedőtartályok cseréje korszerű, duplafalú készülékekre	2008
7. Az új gyártások károsanyag kibocsátásának minimálisra csökkentése a BAT-NEEC technológiák alkalmazásával	7.1. Új, korszerű gyártókapacitások létesítése a dorogi telephely SZINT II. üzemében	2006
8. Kellemetlen szaghatású anyagok kibocsátásának csökkentése	8.1. A szennyvíztisztító telep szaghatásainak csökkentése a dorogi telephelyen	2007
9. A szennyvízre vonatkozó határértékek betartása, a szennyezőanyag kibocsátás csökkentése	9.1. A kibocsátott szennyvizek KOI tartalmának további csökkentése, figyelembe véve a szigorodó határértéket	folyamatos
	9.2. A kibocsátott szennyvizek AOX tartalmának csökkentése az új technológiai határérték elérése érdekében	folyamatos
	9.3. Szennyvízkezelés korszerűsítése a budapesti telephelyen	2010
	9.4. A dorogi telephely foszfor kibocsátásának csökkentése	2007
	9.5. A kiemelten kezelendő veszélyes anyagok kibocsátásának fokozatos csökkentés	2010
	9.6. A dorogi telephelyen a biológiai tisztítás szempontjából kritikus anyalúgok előkezelése	2010
	9.7. A szennyvíztisztítás intenzifikálása a dorogi telephelyen	2007
	9.8. A szennyvíz monitoring hálózat bővítése Budapesten	2007
	9.9. Egyes technológiák esetében a diklór-metán kevésbé veszélyes anyagra történő cserélése	2007
10. A környezeti zajkibocsátás folyamatos csökkentése	10.1. A zajterhelés további csökkentése a Cserkesz utca vonalában	folyamatos
	10.2. Az új létesítményeknél előzetes akusztikai szakvélemény alapján kiemelt zajcsillapítású berendezések beszerzése	folyamatos
11. Veszélyes anyagok tárolása és szállítása által meglévő környezeti kockázat csökkentése	11.1. A budapesti tartálpark-korszerűsítési program befejezése és megfelelő göngyölegstárolók kialakítása a kutató-fejlesztő egységek részére is	2007
	11.2. Dorogon fedett, kármentővel ellátott tárolóhelyek kiépítése	2008
12. A talajvíz-minőség változásainak rendszeres ellenőrzése a monitoring hálózat segítségével		folyamatos
13. A talajvízszennyezés csökkentése a szennyezett talajvíz kiemelésével és a központi szennyvíztisztító telepen történő tisztításával	13.1. Talaj- és talajvíz szennyezés feltárása és csökkentése Dorogon	2010
	13.2. A Kémia I. üzem környékén feltárt talajszennyezés kezelése	folyamatos
14. Hulladékgyűjtés további korszerűsítése	14.1. Göngyölegmosó korszerűsítése a Dorogi Fióktelepen	2008

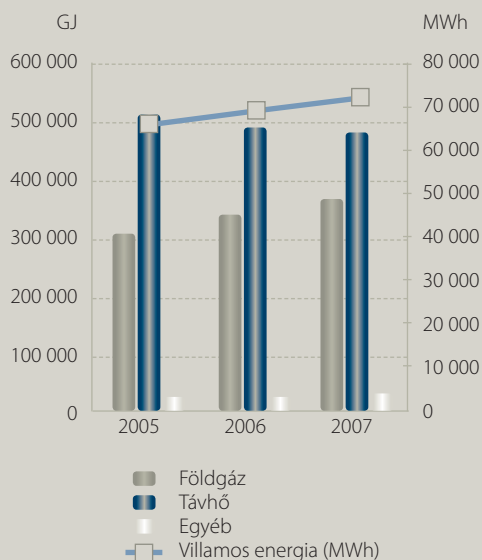
ENERGIAFELHASZNÁLÁS

A felhasznált energia 30%-át a gyártási és kutatási tevékenységek során használjuk fel, de lényegesen nagyobb részét (70%) a fűtés, hűtés, és a „tisza-terek” klimatizálása emészti fel, így a teljes energiafelhasználásra jelentős hatással van az évi átlag középhőmérséklet. A hőenergia egy részét saját gázüzemű kazánjainkban állítjuk elő, másik részét távhő formájában vásároljuk. Környezetvédelmi szempontból kiemelendő, hogy a vásárolt gőzt 2005-től a Kőbányahő Kft.-nél újonnan üzembe helyezett ún. kogenerációs erőmű biztosítja hosszú távú szerződés alapján. A kapcsolt üzemben előállított hő- és villamos energia megközelítőleg 30%-kal kevesebb légszennyező anyag kibocsátást jelent az elkülönített hő- és áramtermeléshez képest.

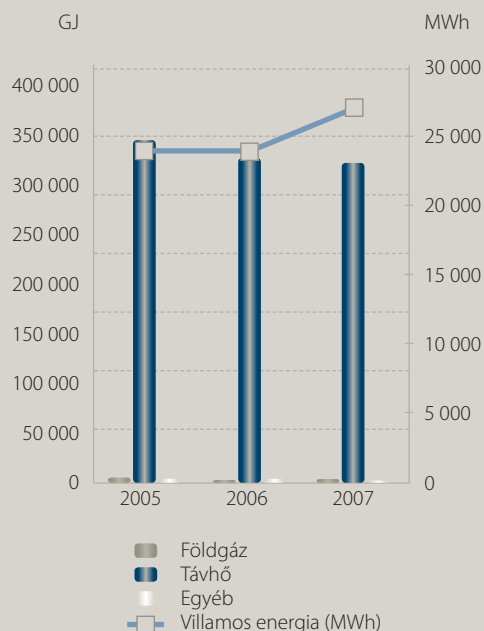
Dorogon 2004-ben, egyes gyártórészlegeket jelentős mértékben átalakítottunk, felújítottunk, ezek termelésből történő kivétele miatt csökkent az energiafelhasználás, majd 2005-ben az új és átalakított gyártórészlegek üzembe helyezésével egyidejűleg többlet villamos energia- és hőfelhasználás jelentkezett. Az összes energia felhasználása a 2004-es növekedés óta összességében nem változott, bár összetételében a villamos energia, földgáz és ipari víz felhasználásában a gyártási technológiák változása miatt növekedés állt be. Hulladék hő hasznosító rendszerünket továbbra is üzemeltetjük gőzmeztakarítás céljából.

Egyéb energiahordozó felhasználás alatt összesítettük a vállalati gépkocsipark által felhasznált benzin és gázolaj éves mennyiségét.

Energiafelhasználás – Budapest

Energiafelhasználás – Dorog

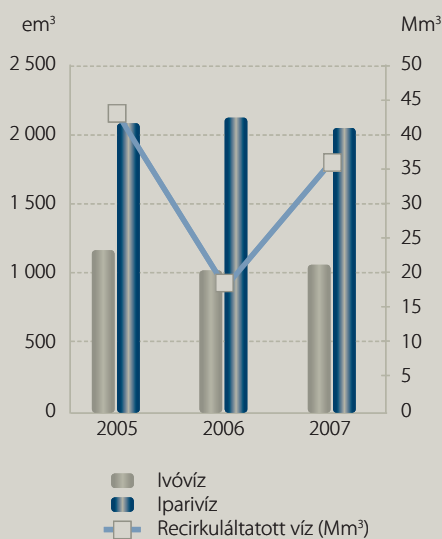
VÍZFELHASZNÁLÁS

A gyógyszeriparban felhasznált vizek minősége az egyes ellátandó feladatoktól függően különböző. Mind ivóvizet, mind ipari célra használható „nyers” ipari vizet használunk. Ivóvizet elsősorban a hatóanyaggyártás területén használunk technológiai célokra (a kommunális felhasználás mellett). Ivóvízből kiindulva állítjuk elő a készítménygyártás területén szükséges, rendszerint nagyobb tisztasági követelményeknek megfelelően előkezelt (sótalanítás, desztillálás, csíramentesítés stb.) vizeket technológiai célú felhasználásra. Az ipari víz legnagyobb része előkezelést (szűrés) követően hűtési célokra kerül felhasználásra. Az arra alkalmas használt vizek jelentős részét hűtőtornyokon keresztül visszaforgatjuk a rendszerbe.

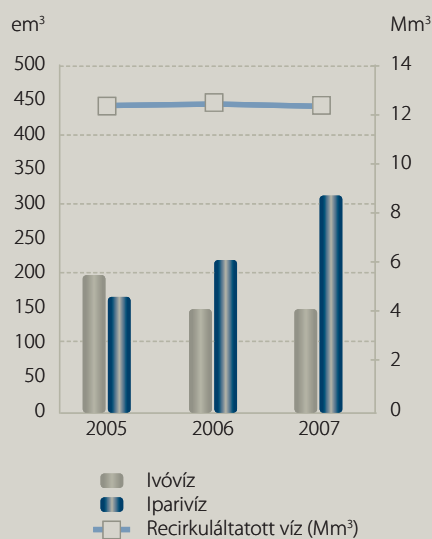
Az elmúlt években Budapesten a vízfelhasználás nem változott jelentősen. A Központi Gázkazánházban felhasznált nyers iparivíz továbbra is kiváltjuk a Központi Sótalanítóban kb. 10 m³/óra mennyiségben keletkező hulladékvízzel. A megtakarítás, az előző évekhez hasonlóan, éves szinten kb. 40–60 ezer m³-re becsülhető. Dorogon a gyártórészlegek átalakítása miatt 2004-ben csökkent a vízfelhasználás, majd 2005-ben ezek visszaléptek a termelésbe, illetve az üzemek folyamatos munkarendre tértek át, így a vízfelhasználás ismét növekedett. A vízfogyasztás szerkezetét sikerült az iparivíz felhasználás irányába elvinni, és ennek eredményeként az ivóvíz felhasználás mintegy 10%-os mértékben csökkent. A recikuláltatott víz a hűtőtornyokon keresztül cirkuláltatott vizet jelenti, melynek 2004-es növekedése Dorogon a hűtőrendszer bővítésének volt köszönhető.

A vízellátás területén 2005–2006-ban is jelentős felújítási és beruházási munkákat végeztünk. Budapesten az év folyamán megkezdődött a rendkívül elavult ivó- és iparivíz hálózat teljes csőcserével járó felújítása, párhuzamosan az új, független tűzvíz hálózat kiépítésével. Dorogon az ivó- és iparivíz ellátás korszerűsítése és az energiatakarékosabb, gazdaságosabb üzemvitel kialakítása tovább folytatódott.

Vízfelhasználás – Budapest

Vízfelhasználás – Dorog

NYERSANYAGFELHASZNÁLÁS

Vegyí anyag és oldószer felhasználásunk mértéke egyenes arányban van a termelési volumen mértékével. A felhasznált oldószer több mint felét újrafelhasználjuk, azaz kezelés nélkül vagy tisztítást követően visszaforgatjuk a reakciókba.

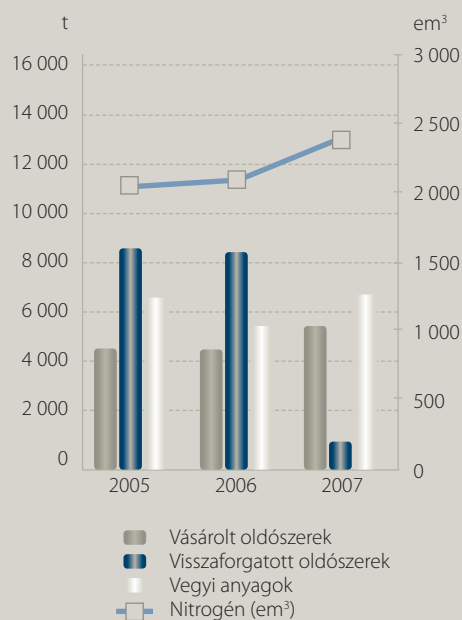
A nitrogént elsősorban inertizálásra használjuk a robbanásveszély megelőzésére. Esetenként a cseppfolyós nitrogén párolgáshőjét hasznosítjuk levegőtisztaság-védelmi célú berendezésekben.

Ózonkárosító anyagokat hűtőközegként kizárólag Budapesten használunk, kiváltása a jelenlegi gépészeti rendszer teljes lecserélésével lehetséges csak. Egyetlen termék előállításánál használunk fel ózonkárosító anyagot, ami azonban a gyártás során a termék molekulájába kémiailag beépül, így nem jut ki a környezetbe.

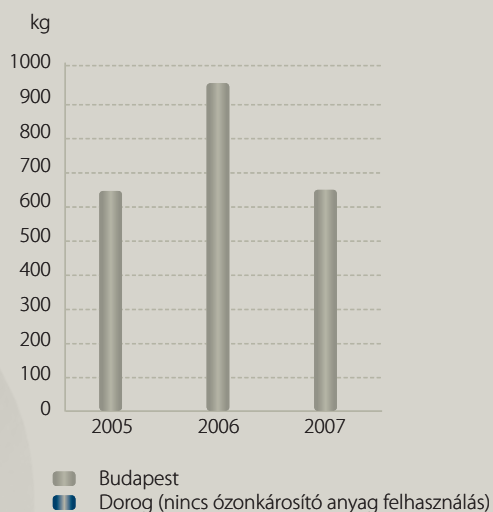
Anyagfelhasználás – Budapest

Anyagfelhasználás – Dorog

Ózonkárosító anyagok használata

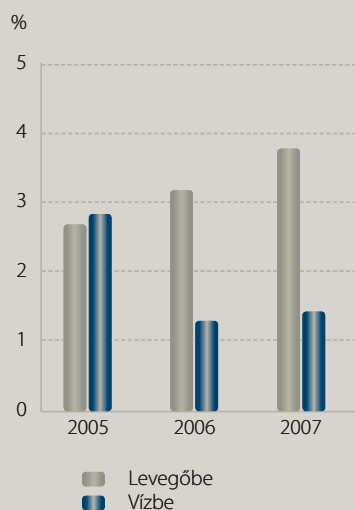

LEVEGŐSZENNYEZÉS

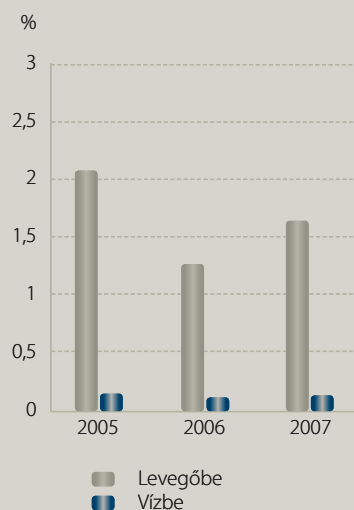
Amint az a technológia rövid bemutatásából is látszik, légszennyezés szempontjából legjelentősebb az illékony szerves vegyületek (VOC), elsősorban oldószerek diffúz forrásokon történő kibocsátása. Ennek oka, hogy a szakaszos üzemelésű berendezésekből a túlnyomás kialakulásának megakadályozására kialakított légzőkön, illetve a reagensek adagolásakor, mintavételkor tömítetlenségéből adódóan stb. oldószer gőzök távoznak. Ezek egyedi ártalmatlanítása a sok száz kibocsátási ponton nem lehetséges. A szennyezett légáramok összevezetésére és ártalmatlanítására különböző technikákat alkalmazunk. A technológiák és a műszaki feltételek korszerűsítésének köszönhetően a termelés növekedése ellenére kibocsátásaink mind abszolút értékben, mind százalékos értékben folyamatosan csökkennek.

A gőztermelésre használt budapesti tüzelőberendezések környezetvédelmi minősítéssel rendelkeznek a teljes terhelési tartományban, valamennyi korlátosan előírt kibocsátási jellemzőre. A mért értékek a megengedett határokat nem érik el. A kazánok kibocsátási adatai a függelékben találhatóak.

VOC veszteség – Budapest

VOC veszteség – Dorog

A Richter évek óta külső szakemberekkel mérési évi 1 (esetenként 2) alkalommal a környezetében észlelhető szénhidrogén koncentrációt (immisszió), mind Budapesten, mind Dorogon. Az előre kijelölt mintavételi helyeken kétórás, aktívszén adszorbensre vett mintákat (összesen 12 órát átfedő időszak) a legkorszerűbb műszerrel elemzik a Richter tevékenységére legjellemzőbb oldószer-koncentrációk meghatározására. A vizsgált terület jellemzésére az illékony szénhidrogének összegének 12 órás átlagkoncentrációját használjuk. A ténylegesen mért számszerű értékeket befolyásolják az aktuális meteorológiai viszonyok. A 2005. évi dorogi emelkedés a szennyvíztelep intenzifikálási munkálatainak tudható be. A munkák végeztével a szennyvíztisztítót lefedtük, a pontforráson kiáramló szennyezett levegő tisztítására ártalmatlanító berendezést (aktívszenes adszorber és katalitikus oxidáló) telepítettünk.

SZENNYVÍZKIBOCSÁTÁS

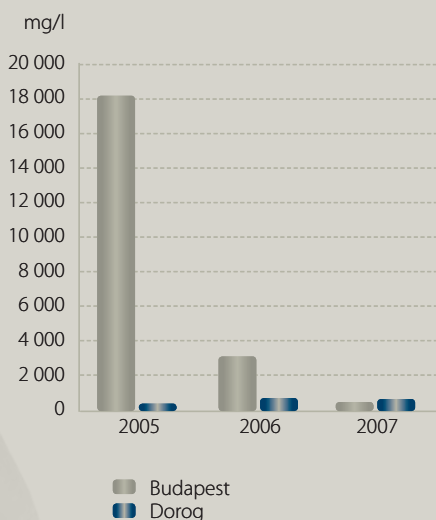
Szennyvízkibocsátásunk minőségének legjellemzőbb mérőszáma az oxidálható szervesanyagok mennyiségével arányos kémiai oxigén igény, azaz a KOI. Budapesten a határérték 2005-től 1000 mg/l volt, így bár pontszerűen előfordul határérték-túllépés, jellemzően és a korábbi erőfeszítések eredményeként kibocsátásunk jóval a határérték alatt marad. Dorogon a jelenleg érvényes határérték 200 mg/l. Tekintettel a technológiák egy részének Budapestről Dorogra történő, már folyamatban lévő transzferálására, megvalósítottuk a szennyvíztisztítási technológia intenzifikálását. Budapesten a technológiai szennyvizeinket a pH (kémhatás) beállítását és ülepítést követően engedjük a közcsatornába. A pH beállítása Budapesten a Gyömrői út páratlan oldalán a 2006-ban illetve 2007-ben felújított szennyvízkezelőben, a páros oldalon az újonnan kiépített szennyvíz-előkezelőben teljesen automata rendszerben történik. A szennyvíz okozta vészhelyzetek megelőzése érdekében 2005-ben befejeződött a vésztározó medencék és a kiszolgáló csőhálózat kiépítése. Üzembe helyezésük 2006-ban megtörtént.

A dorogi szennyvízkezelő intenzifikálása 2006-ban megtörtént. Ennek során elsődleges feladatként kialakítottuk az ún. propagátor medencét, amelyben a szelektált mikroorganizmusok felszaporítása történik. Elkészültek a biológiai I. fokozat területét érintő műszaki felújítások, a csővezetékek, átemelő aknák, szabályozástechnikai berendezéseknek helyet adó épületek. Az intenzifikáláshoz kapcsolódóan kiépült a membrán-bioreaktoros technológia teljes rendszere.

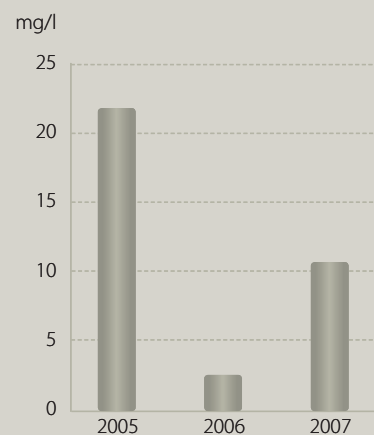
A nitrogén-kibocsátás tekintetében meg kell említeni, hogy Dorogon a korábbi 100 mg/l-es ammónia kibocsátási határérték 2005-től 20 mg/l-re szigorodott, és bevezetésre került az összes nitrogén kibocsátásra 55 mg/l-es előírás. A probléma megoldására az intenzifikálás során denitrifikációs lépéssel egészült ki a tisztító.

2005-től kötelező a szennyvizek adszorbeálható szerves kötésű halogén (AOX) tartalmának mérése. Az előírt technológiai határértékek (Budapesten 8 m/l, Dorogon 1 m/l) 2006. január 1-jétől léptek életbe. A grafikon az önkontroll rendszerben előírt mérések eredményét mutatja be. Környezetvédelmi célt és előírányt (9.2) határoztunk meg a túllépés megelőzésére.

Kibocsátott szennyvizek AOX tartalma

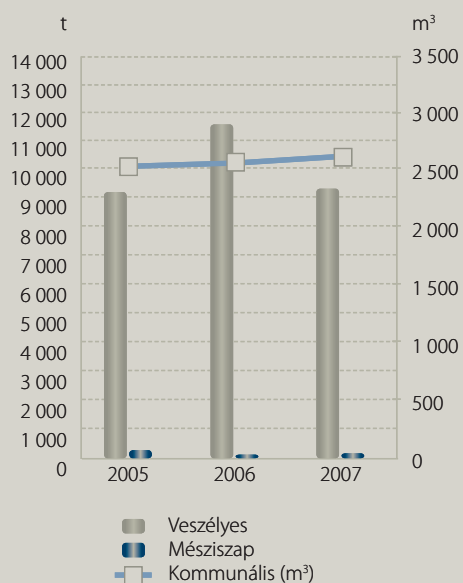
Ammónia kibocsátás – Dorog

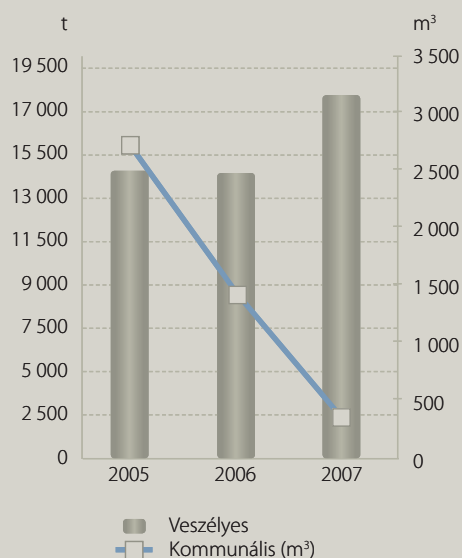
HULLADÉK

A gyógyszergyártásban keletkező szinte minden hulladék veszélyes hulladéknak minősül. Ezek jelentős része a SARPI DOROG Környezetvédelmi Kft.-nél kerül ártalmatlanításra (égetés), míg a hulladékok egy kisebb része megfelelő engedéllyel rendelkező vállalkozók közreműködésével rekultivációra kerül (pl. kiextrahált növényi maradék). A más módon nem ártalmatlanítható veszélyes hulladék végleges lerakóba kerül. Kommunális hulladékaikat tömörítve szállítatjuk el.

Keletkezett hulladékok – Budapest

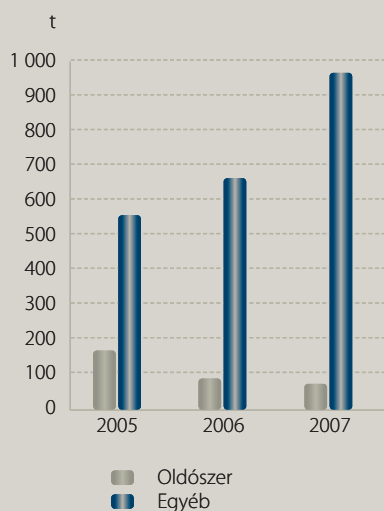

Keletkezett hulladékok – Dorog

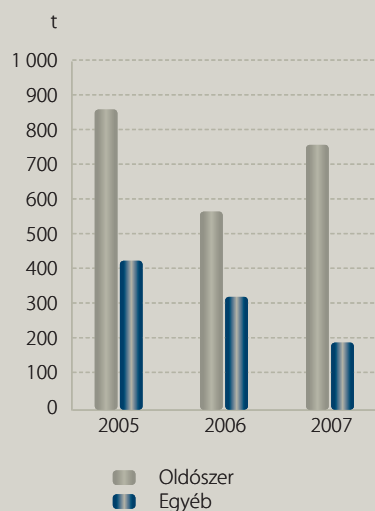

Keletkezett hulladékaink egy részét értékesítjük. Az oldószerek mellett jelentős mennyiségű fém, papír és műanyag hulladékot adunk át különböző vállalkozóknak továbbhasznosításra.

Értékesített hulladékok – Budapest

Értékesített hulladékok – Dorog

TELEPHELYEINK ÁLLAPOTA (FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK VÉDELME)

Telephelyeinken közel 100 éve folyik vegyipari tevékenység. A korábban keletkezett talaj- vagy talajvíz szennyeződés aktuális állapotát az 1990-es években telepített monitoring kutak segítségével ellenőrizzük. A vizsgálatok eredményei alapján elmondható, hogy a területekről szennyezett talajvíz nem jutott ki.

Budapesti telephelyünkön teljes talajföldtani auditra került sor, a feltárt oldószer eredetű szennyeződések a hatósági előírásoknak megfelelően lehatárolásra kerültek, mentesítésükre talajvíz kitermelő kutakat és ártalmatlanítókat telepítettünk, működésük folyamatos.

Dorogon önkéntesen telepítettünk egy – főként a szennyezés terjedését megakadályozó – termelő kutat, melynek vizét a szennyvíztisztító fogadja. A talajvízszennyezés mértékének és kiterjedésének részletes feltárására, a tényfeltárási terv és tényfeltárási záródokumentáció benyújtására 2005-ben adtak ki hatósági kötelezést.

Társaságunk 2001-ben vette birtokba a volt Magnezitipari Rt. telephelyét, ahol jelentős mértékű kármentesítést hajtottunk végre. Jelenleg a területen hatósági előírás szerint utó-monitorozást folytatunk. A rehabilitált telephelyen új kutatási központ és egy technológiai kísérleti nagylabor épült.

KÖLTSÉGEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK

Környezetvédelmi bírságok – Richter Gedeon (eFt)

		2005	2006	2007
Szennyvíz	Budapest	49	4,3	27,8 *
	Dorog	0	0	0
Légszennyezés	Budapest	0	0	0
	Dorog	0	0	0
Hulladék	Budapest	0	0	0
	Dorog	0	0	0
Zaj	Budapest	0	0	0
	Dorog	0	0	0
Összesen		49	4,3	27,8

* Becsült adat

Környezetvédelmi beruházások és folyó környezetvédelmi ráfordítások (MFt)

Környezetvédelmi ráfordítások	2005		2006		2007	
	Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Budapest	Dorog
Összes környezetvédelemhez is tartozó beruházás (közvetlen + integrált)	6 955,0	7 629,6	2 967,4	2 647,1	2 265,8	1 270,6
Ebből környezetvédelmi rész (közvetlen + integrált környezetvédelmi része)	943,7	1 596,5	624,9	1 539,1	439,0	698,4
Közvetlen környezetvédelmi beruházások	320,4	873,8	225,3	1243,1	229,9	547,0
Légszennyezés	30,3	54,6	0,7	283,3	2,8	37,2
Vízszennyezés	255,5	726,5	219,2	664,4	102,3	500,3
Talaj, talajvíz	11,0	55,6	0,3	261,4	0	8,1
Veszélyes hulladékok	0	0	0	12,4	0	0
Egyéb	23,6	37,1	5,1	21,6	124,8	1,4
Integrált környezetvédelmi beruházások	6 635,0	6 756,0	2 742,1	1 404,0	2 035,9	723,6
ebből környezetvédelmi rész	623,3	722,7	399,6	296,0	209,1	151,4

A táblázatokból látható, hogy évről-évre jelentős összegeket fordítunk közvetlen és integrált környezetvédelmi beruházásokra. Az elmúlt években a legjelentősebb beruházások a szennyvíztisztítással, vésztározással, levegőtisztaság védelemmel, raktározással kapcsolatban jelentek meg.

Környezetvédelmi üzemeltetési költségek (eFt)

	2005		2006		2007	
	Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Budapest	Dorog
A környezetvédelmi szolgáltatást végző vállalkozásnak fizetett összegek						
Szilárd, nem veszélyes hulladék elszállítása, ártalmatlanítása	24 199	6 215	21 370	2 362	47 090	8 113
Veszélyes hulladék ártalmatlanítása	708 144	599 305	791 461	716 797	789 728	915 162
Szennyvíz csatornahálózaton keresztül történő elszállítása	514 567	8 388	598 766	6 126	458 476	5 554
Gazdasági szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások						
Levegőtisztaság védelme	6 700	3 400	11 940	5 000	12 250	9 950
Szennyvízkezelés	71 200	224 126	76 184	437 000	79 993	229 270
Szilárd, nem veszélyes hulladék kezelése	11 686	-	15 480	-	16 237	-
Veszélyes hulladék kezelése	94 823	-	97 051	-	92 491	-
Talaj és felszín alatti vizek védelme	19 702	5 000	25 938	16 425	24 382	3 670
Zaj és rezgés elleni védelem	160	-	1 716	-	4 978	-
Környezetvédelmi kutatás és fejlesztés	13 000	4 000	13 315	5 000	2 670	4 050
Laborok működtetése	8 006	4 592	9 280	6 925	11 093	7 782
Környezeti irányítási rendszer működtetése	2 338	-	1 391	-	2 396	-
Egyéb	7 018	-	8 942	-	6 122	-
Összesen	1 481 543	855 026	1 672 834	1 195 635	1 547 906	1 183 551

ALKIMISTA TÁBOR ÉS EMLÉKVERSENY

A várpalotai Vegyészeti Múzeum évről-évre megrendezi Alkimista tábort, a kémia iránt érdeklődő 13-18 évesek számára. A tábor záró programja a Richter dorogi fióktelepén tett látogatás. 2007-ben az új Minőségellenőrző laboratórium és a Szennyvíztisztító üzem megtekintése után az Alkimista totót fejthették meg a tábor résztvevői. Az első három helyezett tárgyjutalmait Szilágyi Gabriella, a fióktelep főmérnöke adta át. A helyezettek ezen kívül részt vehettek a Richter, a Graphisoft Zrt. és az Ericsson Magyarország Kft. által alapított Rátz Tanár Úr Életműdíj átadási ünnepélyein is.

A Curie környezetvédelmi- és kémiaverseny területi döntőjének évek óta az esztergomi Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola Gyakorlói Általános Iskolája ad otthont. A Richter Gedeon évről-évre figyelemmel kíséri a versenyt, többek között segít a programok szervezésében. A helyezést elért csapatok díjait 2007-ben is a Richter ajánlotta fel. A versenyfelhívásra hazánkban élő és határon túli magyar diákok is jelentkezettek, immáron tizenhatodik alkalommal. A verseny célja az volt, hogy a tanulók játékos formában adjanak számot az iskolában tanultakról a környezetvédelem fontos kérdéseiben. Az elméleti feladatokon kívül a kísérlettel megoldható feladatok a kémia és a környezetvédelem kapcsolatára mutattak rá. A Richter évek óta díjak felajánlásával támogatja a versenyt.

ORSZÁGHATÁROKON ÁTÍVELŐ MÉRŐHÁLÓZAT

A szlovákiai Párkányban 2005. május 26-án adták át azt az immissziós mérőhálózatot, amely költséghatékonysága mellett lehetővé teszi a környezetszennyezés on-line figyelését. A térségben meghatározó jelentőségű Richter Gedeon Dorogi Fióktelepe és a Kappa Rt. felismerve felelősségüket a környezet minőségének alakításában, kezdeményezték a

levegőminőség állapotának térségi ellenőrzését célzó immissziós mérőhálózat kialakítását.

A kitűzött cél az volt, hogy a Dorog–Esztergom–Lábatlan–Nyergesújfalu–Párkány interregionális térségben olyan immissziós mérőhálózat működjön, amely méri és rögzíti a működő iparvállalatok jellemző légszennyező komponenseit, valamint a háttérszennyezés, közlekedés, fűtés hatásait. A városok elektronikus kijelzőin a győri adatközpontban ellenőrzött, aktuális on-line adatok jelennek meg, amelyek a lakosság számára interneten is hozzáférhetők. Az avatóünnepségen Szilágyi Gabriella, a dorogi fióktelep vezetője és Kovács Lajos, műszaki igazgató képviselték a Richtert.

EGÉSZSÉG ÉS BIZTONSÁG

Társaságunk munkahelyeinek jelentős részén veszélyes vegyi anyagokkal, oldószerekkel, hatóanyagokkal dolgoznak munkatársaink, szembesülve a gyógyszergyártás jellemző veszélyforrásaival. Ezekben a munkahelyeken a biztonságos munkavégzés megszervezése különösen felelősségteljes magatartást kíván. Ezen is túl, az egészséges munkahelyi körülmények Társaságunk minden munkavállalója számára adottak.

MUNKAEGÉSZSÉG ÉS -BIZTONSÁG, IRÁNYÍTÁS

2001-ben kezdtük el kiépíteni az MSZ 28001 szabványnak megfelelő Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonsági Irányítási Rendszert, rövidebb nevén a MEBIR-t, továbbfejlesztve a már meglévő szervezetet és szabályozási rendszert. Rendszerünk sikeres tanúsítása 2006. év elején történt meg. Társaságunk így elsőként szerezte meg ezt a tanúsítást a magyarországi gyógyszeripari cégek között. A rendszer felépítésében hasonló a rokon minőségbiztosítási (ISO 9001) és a környezetvédelmi (ISO 14001) rendszerekhez, de azoktól függetlenül, önállóan működik.

A biztonságot alapvetően két tényező, a műszaki állapot és az emberi magatartás határozzák meg. Egyszerűbb, mert könnyebben tettenérhető a műszaki állapot: rengeteg jogszabály, hatósági kötelezettség, szabvány írja le azt, hogy miképpen kell egy beruházást szervezni, hogy a majdan üzembe helyezett berendezés biztonságos legyen, vagy a működtetés során a gépek, munkaeszközök milyen paramétereire kell odafigyelni hasonló cél érdekében. Jól irányzott beruházással ugrásszerű változásokat lehet elérni a biztonság tekintetében.

Nehezebben kezelhető azonban az emberi magatartás. Ez munkabiztonsági vonatkozásban minden munkatársnál mást és mást jelent. Más tartalma van a felelős magatartásnak a felső vezetők körében, valamint az egység-vezetők, a munkát irányítók, vagy a műveletet végzők körében. Az emberi magatartás nehezen befolyásolható, sokszor a kisebb ellenállás irányába mutat és ez többnyire nem azonos a biztonságosabb munkavégzés irányával. A felső vezetés legfontosabb ismérve tehát a munkabiztonság melletti elkötelezettség, ahogyan ezt a MEBIR dokumentációs rendszerének legfelső szintjén álló MEB politika (ld. a mellékletben) írásban is kinyilvánítja. A munkahelyi vezetők

feladata, hogy ismerjék az adott munkahely jellemző kockázatait, és annak megfelelően szervezzék, ellenőrizzék a munkafolyamatokat. A műveletvégzőknek pedig joga és kötelessége megkövetelni és betartani a biztonságos munkavégzés feltételeit és szabályait.

Munkavédelmi kérdésekben a dolgozók képviseletét a választott munkavédelmi képviselők látják el, akik tagjai a Munkavédelmi Bizottságnak. Az egészségre és biztonságra vonatkozó valamennyi munkáltatói intézkedés a képviselők bevonásával történik. Összmunkáltatói szinten Paritásos Munkavédelmi Testület működik, melynek célja a rendszeres és hatékony párbeszéd megteremtése a munkáltató és a munkavállalók között, valamint a döntések előkészítése. A Testület rendes tagjainak létszáma 8 fő, 4 főt a munkavállalói, 4 főt a munkáltatói oldal delegál.

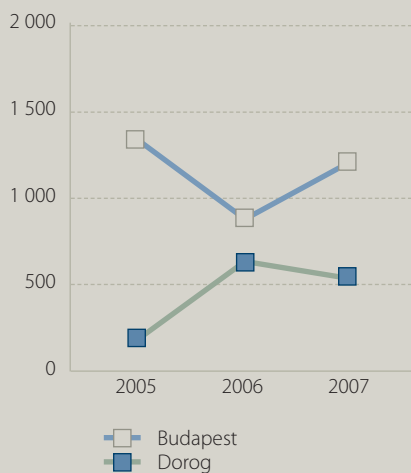
GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁS

Kiemelt figyelemmel kezeljük a veszélyes és rákkeltő anyagokkal kapcsolatos feladatokat. Arra törekszünk, hogy minimálisra csökkentsük munkavállalóink expozícióját. Ennek érdekében igyekszünk a veszélyes anyagokat, különösen a rákkeltőket, kevésbé veszéllyel kiváltani. A kollektív védelem, azaz a technológia zárttá tétele – ahol ez lehetséges – egyike alapvető törekvéseinknek. Amennyiben ez nem lehetséges, akkor megfelelő egyéni védőeszközöket alkalmazunk.

Az egészségkárosodások megelőzésére dolgozóink rendszeres orvosi vizsgálatokon vesznek részt, amelyeket a 2006. évben elindított, minden munkavállalóra kiterjedő komplex szűrővizsgálattal, az ún. „Egészségprogram”-mal egészítettük ki.

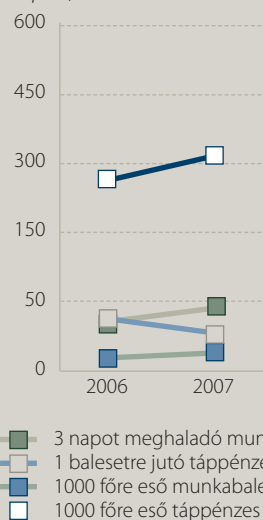
Mindamellet, hogy csökkentjük a dolgozókat érő vegyi anyagok mennyiségét, tájékoztatási kötelezettségünk is van feléjük. Minden felhasznált veszélyes anyag rendelkezik biztonsági adatlappal, amelyek egy részét az adott anyag gyártójától, forgalmazójától szerezzük be, egy részüket azonban nekünk kell elkészíteni, hiszen a hatóanyaggyártásban keletkező intermediereknek mi vagyunk a „gyártói”. A biztonsági adatlapok, amelyek tartalmazzák az adott anyag veszélyeit, az előírt védőeszközöket és az elsősegéllyel kapcsolatos információkat, minden dolgozó számára hozzáférhetőek. Nagy figyelmet fordítunk az oktatásra is. Minden új belépőnk oktatásban részesül, és vizsgát kell tennie leendő munkahelyének munkabiztonsági követelményeiből. Munkatársainkat időszakosan oktatjuk, amelynek sűrűségét az adott munkahely jellemzői határozzák meg. Rendkívüli oktatásokat is szervezünk jogszabályok módosítását, illetve munkahelyi balesetek kivizsgálását követően, a balesetek megelőzése érdekében. Az oktatásokat az adott szervezeti egység munkavédelmi megbízottja végzi 10–20 fős csoportokban, a MEBIR szerint egyeztetett tematika alapján.

Balesetből eredő táppénzes napok (nap)

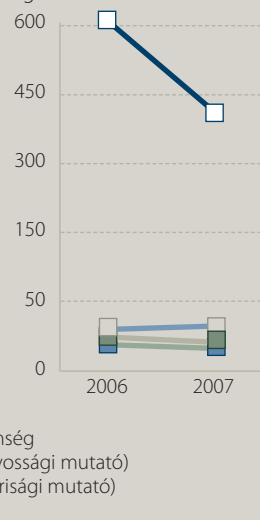
Munkabaleseti mutatók (nap)

Budapest, Vecsés

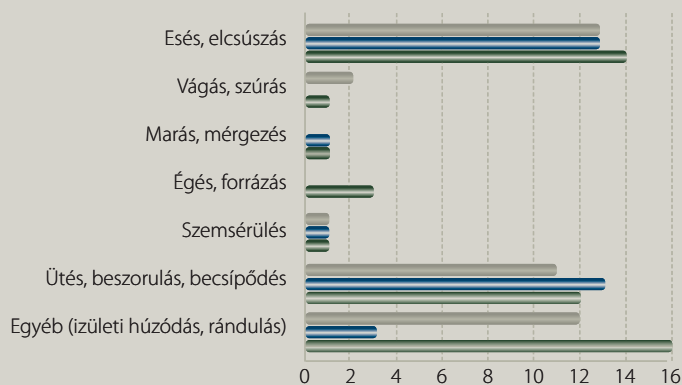
Munkabaleseti mutatók (nap)

Dorog

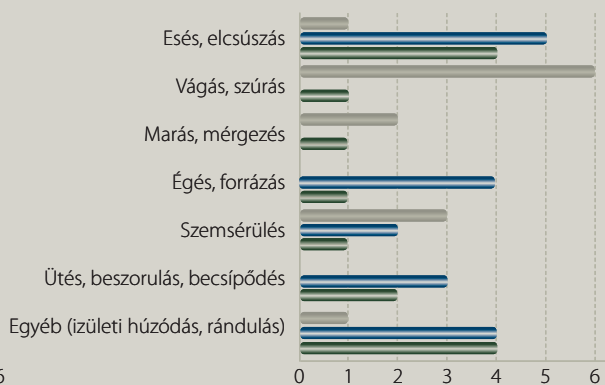
Munkabalesetek típusonként Budapest

2005 2006 2007

Munkabalesetek típusonként Dorog

2005 2006 2007

A munkabalesetek száma Budapesten növekedett, Dorogon valamivel csökkent az elmúlt évben. A táppénzes napok számából és a munkabaleseti mutatókból azonban látszik, hogy a balesetek súlyossága csökkent (Budapest) ill. stagnált (Dorog), továbbá az, hogy a komplex, gyakoriságot és súlyosságot is magában foglaló mutató értékei Dorog vonatkozásában jelentősen javultak, Budapest vonatkozásában némi növekedés tapasztalható

MUNKAVÉDELMI CÉLOK, PROGRAMOK (KIVONAT)

BUDAPESTEN

Célok	Programok
A szakaszos hatóanyaggyártó technológiák zártságának fokozása	Centrifuga inertizáló rendszer átalakítása
	Nyomástartó berendezések nyomásesés mérése a veszélyes technológiákban, a szükséges javítások elvégzése
	Poradagolók felszerelése
	Zárt mintavevők kialakítása
ATEX előírásoknak történő megfelelés biztosítása	Robbanásvédelmi dokumentáció elkészítése
Informatikai fejlesztés	MEBIR belső audit modul
Vészhelyzeti felkészültség javítása	Vészruhanyok, folyóvízes szemöblítők cseréje
Közlekedési feltételek javítása	Balesetveszélyes útszakaszok javítása
Munkabiztonság fejlesztése	Fémszerkezetek bekötése EPH hálózatba
	Fill-lock, rugós fedéllyitók kialakítása
	Lángzárok, detonációs zárok cseréje, korszerűsítése
	Keverőtengelyek burkolása
Munkahelyi zajexpozíció csökkentése	Hidraulikus hajtások cseréje elektromos rendszerűre
	Szellőzőrendszer felújítása
Munkakörnyezeti feltételek javítása	Megvilágítás korszerűsítése
	Klimatizálás
Tűzvédelmi fejlesztés	Tűzgátló ajtók szabványossági felülvizsgálata, cseréje, működtetése
Veszélyes vegyi anyag expozíció kockázatának csökkentése	Hormonok, citosztatikumok bemérése, mintaelőkészítés elkülönített laboratóriumban
	Központi mosogatóhelyiségben hatékony helyi elszívás kialakítása
	Diklórmétánt használó készülékek felmérése helyi elszívás (Plymo-Vent Multi Smart Arm) kialakítása céljából
Egészségvédelem	Automata újraélesztő készülék beszerzése
	Az Egészségügyi komplex szűrővizsgálat folytatása, bővítése
	Égési sérülések ellátására alkalmas elsősegélynyújtó eszközök beszerzése az elsősegély dobozokba

DOROGON

Célok	Programok
A szakaszos hatóanyaggyártó technológiák zártságának fokozása	Zárt rendszerű anyagbeadások kialakítása
	Mintavevők telepítése, a forró, irritáló körülmények közötti mintavételezéshez
	Légzőhűtő, gázinga, adszorber telepítése
	Manipulátor bokszt beszerzése
Kollektív védőeszközök telepítése, korszerűsítése	Szellőzés korszerűsítése, helyi elszívók telepítése
	Vegyifülkék korszerűsítése
Munkabiztonság fejlesztése	Kavicsos lángzárok cseréje
	Flexibilis tömlők gyorscsatlakozóinak cseréje
Tűzvédelmi fejlesztés	Tűztálca és tűzoltó készülék szimulátor
	Tűzjelző hálózat fejlesztése
Veszélyes vegyi anyag expozíció kockázatának csökkentése	Eszközmosó helyiség kialakítása

TŰZVÉDELEM

Tűzvédelmi filozófiánk stratégiai célja a megelőzés. Tűzvédelmi szakembereink minden beruházási projekt terv-zsűrijén részt vesznek, biztosítják a hatósági és társasági előírások érvényesülését. Magas szintű technikai felszereltség áll rendelkezésre nagyobb kiterjedésű tűz keletkezésének megakadályozására. Budapesti telephelyünkön több mint 11000, Dorogon 1700 érzékelő (füst -, láng- vagy hősebesség-érzékelő, kézi tűzjelző) található, amelyekről a jelzés a létesítményi tűzoltóság állandó felügyelettel ellátott központjába érkezik. Itt egy bevetésirányító rendszer segíti a beavatkozás gyorsaságát: az érzékelő pontos elhelyezkedéséről térképet nyomtat, illetve az adott területre vonatkozó szükséges információkat adatlapon jeleníti meg, szükség szerint indítja az automatikus oltórendszereket. Az ügyeletet délelőtti műszakban a tűzvédelmi szervezet munkatársai látják el, délután és éjjel pedig – Budapesten 2, Dorogon 4 fővel – a létesítményi tűzoltók. Munkaszüneti napokon 4 fő (Bp.) ill. 5 fő (Dorog) lát el szolgálatot.

Létesítményi tűzoltóságunk Budapesten 37, Dorogon 53 főből áll. Az ügyeletes létesítményi tűzoltókon túl mindkét telephelyen riaszthatók a műszakban dolgozó létesítményi tűzoltók is. Riasztás esetén a tűzoltók feladatát segítik a megfelelően máházott tűzoltó-gépjárművek és a (kiépített) tűzi-vízhalozat. A létesítményi tűzoltóság számára minden hónapban (hetente) szervezünk elméleti vagy (és) gyakorlati oktatást. Felkészültségüket és gyakorlati tudásukat mi sem bizonyítja jobban, mint hogy 2005-ben képviselhették hazánkat a Horvátországban megrendezett Tűzoltó Olimpián. A 2006. évi Hagyományos Országos Tűzoltóversenyen a saját kategóriában első helyezést, a legjobb tűzoltórajként pedig elhozták a „Domsik János” vándordíjat.

Emberi erőforrásunk képezi folyamatos üzleti sikereink, tudományos, kereskedelmi és pénzügyi értékekben rejlő növekedési lehetőségeink alapját. Mind az alapfizetés, mind a változó bér, akárcsak a részvényjuttatások, az egyéb juttatási formák, a szakmai továbbfejlődés feltételeinek biztosítása, valamint az oktatásra vonatkozó tervek egyaránt hozzájárulnak a kulcsemberek megtartásához, a magas szintű teljesítmény és a kitűzött célok eléréséhez.

Az emberi erőforrás legfőképpen tőkét, befektetést és menedzselést igényel. Társaságunk elkötelezett az irányban, hogy olyan jelölteket kutasson fel és alkalmazzon, akiknek széles körű szakmai tapasztalata, átfogó szakismerete és jövőbeli elképzelései a lehető legnagyobb mértékben segítik elő a Richter sikereit.

ÉRTÉKREND

Társaságunk nagy hangsúlyt fektet írott és íratlan értékeinek gondozására, illetve megőrzésére. Értéknek tekintjük a hosszú távú gondolkodást, mely nemcsak a vállalat szakmai/stratégiai tevékenységére jellemző, hanem a munkatársakkal való együttműködésre is. Nem véletlen, hogy a lojalitás, a cég iránti hosszú távú elkötelezettség kiemelt fontosságú. Értéknek tekintjük az átgondoltságot, a megfontolt döntéshozatalt és a stabilitásra törekvést.

Büszkék vagyunk arra a biztonságra, amelyet a Richter Gedeon stabilitása révén nyújt munkavállalóink. A magas szintű szakmai felkészültség biztosítása érdekében kiemelt szerepet kap a szakmai fejlődés támogatása (oktatás, képzés). A Társaság lehetőség szerint belülről építkezik, saját munkavállalói köréből biztosítja, neveli ki az utánpótlást.

A Társaságnál a közös célok elérésének egyik fontos eszköze az összehangolt csoportmunka, amely jó szakmai és emberi kapcsolatokon alapul. Ennek pozitív következménye a közösséghez tartozás érzése, a „Richter-tudat”. A szociális érzékenység mind a társadalmi szerepvállalásban, mind a munkavállalóknak nyújtott különböző támogatásokban megnyilvánul.

LÉTSZÁM

A piachálózat és a kutatás-fejlesztés bővítésének eredményeként az elmúlt két évben tovább nőtt munkavállalóink létszáma. 2007. év végén 6194 alkalmazottunk volt, ebből külföldi irodáinkban 1364-en dolgoztak. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a Magyarországon dolgozó szellemi foglalkozásúak 67%-a.

A fenntartható fejlődéssel kapcsolatban alkalmazott munkavállalóink létszáma 213 fő gazdasági területen, 124 fő a környezetvédelem és a munkabiztonság területén, 71 fő az emberi erőforrás gazdálkodás (HR) és 10 fő a külső kapcsolatok területén (PR).

ÉRDEKKÉPVISELET

Társaságunk dolgozóinak érdekképviseletét a Vegyipari Dolgozók Szakszervezete látja el. Budapesti dolgozóink közül 1474-en, Dorogon 444-en tagjai. A szakszervezet és a vezetőség közötti együttműködés nagy múltra tekint vissza, gyakoriak az egyeztetések a Kollektív Szerződés módosításakor, bérfejlesztéskor és más, a dolgozók nagyobb csoportját érintő döntések előtt.

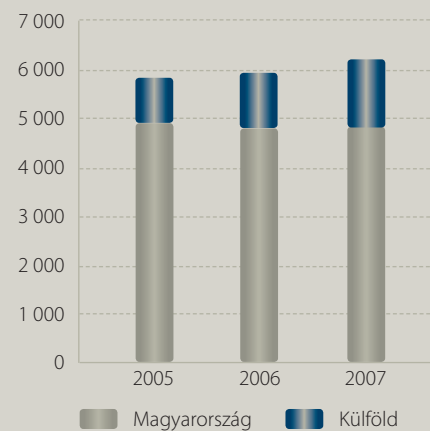
DOLGOZÓI KÉPVISELET

Társaságunknál 13 fős Üzemi Tanács működik, melynek feladata, hogy a munkaügyi kapcsolatok keretében a munkavállalók részvételi jogát gyakorolja.

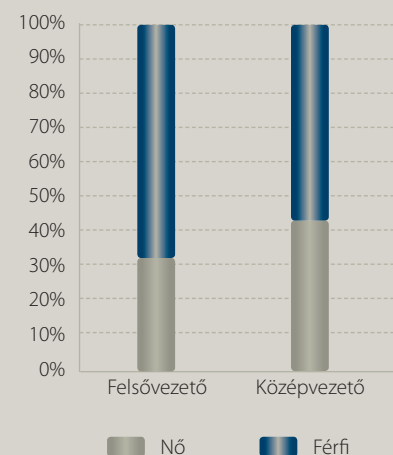
DISZKRIMINÁCIÓ

A diszkriminációval kapcsolatos elveinket Etikai Kódexünk tartalmazza, mely egyben mutatja az esélyegyenlőség melletti elkötelezettségünket. Elkötelezettjei vagyunk a Magyar Köztársaság Alkotmányában megfogalmazott bármely megkülönböztetés, nevezetesen a faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel tilalmának. Nem tartjuk hátrányos megkülönböztetésnek a munka jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő megkülönböztetést (pl. meghatározott munkaköröket csak felnőttek vagy férfiak tölthetnek be). Munkatársainkat a foglalkoztatás minden elemében úgy kezeljük, hogy kizárólag a munka követelményeinek megfelelő képességeik érvényesüljenek. Ennek is bizonyítéka, hogy felső vezetőink csaknem 31%-a nő, középvezetőink között ez az arány még nagyobb, több mint 42%.

Munkavállalók létszáma

Nők-férfiak aránya a vezetésben

JÓLÉTI ÉS KULTURÁLIS JUTTATÁSOK

Jóléti programjaink alkalmazottaink egészségi (mind fizikai, mind szellemi) állapotának javítására hivatottak, valamint annak elősegítésére, hogy minél hatékonyabban tudjanak megfelelni kihívásokkal teli munkájuknak és egyéb napi elfoglaltságaiknak.

Juttatási rendszerünkön belül 5 fő csoportot különböztetünk meg. A személyes biztonság növelését szolgálja az önkéntes nyugdíjpénztári tagdíj kiegészítés, az egészségpénztári támogatás, az élet-, baleset- és utazási biztosítások. Pénzügyi támogatások keretében kedvezményes és kamatmentes vállalati hiteleket, utazási hozzájárulást, fiatal pályakezdők részére lakhatási lehetőséget biztosítunk, átvállaljuk a szakmai szervezetekben résztvevők tagdíját.

Munkatársaink életét megkönnyítő és megszépítő juttatásaink a vállalati óvoda fenntartása, valamint a sport és szabadidős tevékenységek üdülés, pihenés támogatása. Egészségmegőrzés keretén belül szűrőakciókat támogatunk. Kulcsmunkakörben dolgozó munkavállalóink számára gépkocsi használatot is biztosítunk. Az eddigieken felül további juttatásaink közül az étkezési utalványt, részvényjuttatásokat, ajándékutalványokat, törzsgárda jutalmat említhetjük.

KÉPZÉS

Fontosnak tartjuk, hogy vezetőink mindannyian megértsék, milyen ösztönzésre van szükség ahhoz, hogy céljainkat elérjük. 2007-ben is folytatódott a közép- és felső vezetők részére szervezett menedzsment-tréning program, melyen belül vezetői készségek, illetve bizonyos témakörökben mélyebb szakmai ismeretek sajátíthatóak el. Az elmúlt években kinevezett vezetők számára pedig külön programot szerveztünk, amely elősegítette, hogy felismerjük a legrátermettebb kollégákat, és felkészítsük őket a rájuk váró feladatokra, ily módon is biztosítva a vállalat üzleti sikereit. A pályakezdő munkatársak a beilleszkedési program során megismerkedhetnek a Richter tevékenységével és a vállalati kultúrával.

Továbbra is támogatjuk az idegen nyelvet tanulókat, a dolgozók tudományos irányú továbbkésztését, valamint nagy jelentőséget tulajdonítunk az informatikai ismeretek széles körű bővítésének. A hagyományos képzési formák mellett 2007-ben az elektronikus oktatás (e-learning) már bevált gyakorlatként működött. Iskola rendszerű képzésben 2007-ben 351 munkatársunk vett részt, közülük 92-en egyetemen, 123-an pedig főiskolán tanultak első diplomájuk megszerzéséért, illetve vettek részt

posztgraduális programokban. További 119 munkatársunk tanult azért, hogy valamilyen szakképzettséget szerezzen, több mint 980-an fejlesztették informatikai ismereteiket, 462-en tanultak nyelveket, 283-an vettek részt jogszabályokkal kapcsolatos képzéseken és 223 vezetőnk vett részt vezetőképzésen.

Biztonsági szolgálatunk létszáma Budapesten és Dorogon 120 fő. Alkalmazásuk feltétele a személy és vagyonőri vizsga. Folyamatos képzésként évi 6 fő végez el egy 240 órás (féléves) Biztonságszervező I. OKJ-s szaktanfolyamot, mely munkavédelmi, szakismereti tárgyakból áll, elméleti és gyakorlati vizsgával zárul. Ennek részeként oktatásban részesülnek a működéssel összefüggő emberi jogokról.

E-LEARNING

A Társaság 2004-ben határozott arról, hogy bevezeti az e-learning képzési formát. A Társaság megvásárolta az SAP e-learning keretprogramját és 2004-ben 50 munkatárs tesztelt kétféle, informatikai és biztonságtechnikai tananyagot. Elsőként az informatikai, az ECDL 7 modulból álló tananyagot vásároltuk meg, amit 2005. januárja óta használnak munkatársaink.

Előnyei ennek a képzési formának

- Költség- és időhatékony
- Nagyszámú hallgatóság egy időben történő, kontrollált képzése
- Egységesen magas színvonalú oktatás
- Az oktatási tartalom helytől és időtől függetlenül rendelkezésre áll
- Folyamatosan bővíthető, korszerűsíthető tartalom
- A tanulási folyamat nyomon követhető, számon kérhető
- Interaktív
- Minden tanuló saját ütemében tanulhat
- Szervesen illeszkedik az SAP HR-moduljához

PÁRBESZÉD AZ ÉRINTETTEKKEL

A gyógyszergyártás, a veszélyes anyagok felhasználása és a gyártási folyamat során keletkező hulladékok kezelése miatt, magas kockázatú tevékenység. Ezért Társaságunk számára elengedhetetlen, hogy jó kapcsolatot építsünk ki a körülöttünk élőkkel. Társadalmi felelősségvállalásunk részeként folyamatos párbeszédet folytatunk nemcsak befektetőinkkel és a hatóságokkal, hanem a civil társadalom különböző képviselőivel is azért, hogy felmérjük a velünk szemben támasztott igényeket, tevékenységünk társadalmi hatásait és pontos tájékoztatást adjunk társadalmi szerepvállalásunkról.

TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS ÉS PÁRBESZÉD

Társaságunk elkötelezettsége szűkebb környezetéért és a tágabb társadalomért sokrétű. Egyrészt termékeinkkel gyógyítunk, kutatási tevékenységünkkel hozzájárulunk az eddig kevésbé kutatott terápiás területek eredményeihez. Támogatási politikánknak alapja az a meggyőződés, hogy azokon a területeken kell szerepet vállalnunk, amelyek tevékenységi köréhez kapcsolódunk. Ezért támogatjuk az egészségügy és az oktatás, ezen belül is a vegyész-, a gyógyszerész- és orvosképzést. Tevékenységünk középpontjában a kreatív ember áll. Éppen ezért sokat teszünk azért, hogy elősegítsük az innovációs készségek és képességek fejlesztését akár saját intézményünkben, akár környezetünkben.

Az érintettjeinkkel folytatott párbeszéd társadalmi felelősségvállalásunknak szintén fontos eleme. Számunkra ez egy olyan nyílt és folyamatos dialógust jelent, amelyet a cég kezdeményez és tart fenn azokkal az üzleti szereplőkkel, egyéb szervezetekkel és közösségekkel, amelyeket valamilyen módon érint a vállalat tevékenysége. Célja, hogy az így felmért igények beépüljenek stratégiánkba, továbbá, hogy lehetővé tegye vállalatunk számára kockázataink felmérését és elhárítását.

ÉRDEKELT FELEK

Társaságunk több érintetti csoporttal és sokféle módon kommunikál, így például befektetőinkkel, munkavállalóinkkal, civil szervezetekkel, hatóságokkal és intézményekkel. A hatékony kommunikáció feltétele azonban, hogy előzőleg pontosan meghatározzuk érintettjeink körét. A következő táblázat összefoglalja az általunk feltárt főbb érintetti csoportokat és azok jelentőségét vállalatunk működésében.

Érintettek	Szerepük	Párbeszéd jellege	
1. Részvényesek, befektetők	Döntésekben való részvételükkel befolyásolják a vállalat üzleti stratégiáját, jövőbeli irányvonalait, tőzsdei eredményeit	Közgyűlésen való részvétel és más szervezeti egységekkel történő konzultáció	
		Negyedéves kötelező jelentés, roadshowkon tartott értékelések, éves jelentés	
		Egyéb beszámolók és jelentések (pl. környezeti jelentés, fenntarthatósági jelentés)	
		Szakmai konferenciák, üzleti találkozók, konferenciahívások	
		Elemzők által készített anyagok	
2. Munkavállalók	Munkavállalóink képzettsége, elégedettsége, valamint a zavartalan munkavégzés feltétele az általunk előállított termékek változatlan minőségének	Elsősorban belső, kiépített csatornákon keresztül történik a kommunikáció (belső újság, Intranet, faliújság, stb.)	
		Rendezvények (pl. családi nap)	
3. Orvosok, gyógyszerészek	Döntenek termékeink alkalmazásáról	Orvos- és patikátogatói hálózatunk, termékmenedzsereink tájékoztatást nyújtanak termékeinkről	
		Szakkiallításaink, szimpóziumaink, szakmai rendezvényeink révén	
4. Gyógyszerhasználók	Termékeink végső felhasználói, ezért termelésünket igyekszünk igényeiknek megfelelően kialakítani	Közvetetten az orvosok és gyógyszerészek hiteles tájékoztatása útján	
		Közvetlenül jelentéseinkkel, rendezvényeinkkel, kiadványainkkal, illetve referenciapatikák fenntartásával	
5. Beszállítók	A gyógyszergyártáshoz felhasznált nyersanyagok megfelelő minőségét a szigorú ellenőrzés és a szállítókkal fenntartott jó kapcsolat garantálja	Szigorú minőségbiztosítási követelményeknek való megfelelés, ennek ellenőrzése	
6. Helyi közösségek (önkormányzatok, lakosság, civil szervezetek)	Tevékenységeinknek a lakosság által érzékelt és jelzett kellemetlen mellékhatásait a körülöttünk élők igényeihez igazodva csökkentjük, kezeljük	Nyílt fórumokon tartott beszélgetések, konferenciák	
		Dorog: „zöld” civil szervezetekkel fenntartott folyamatos kapcsolat	
7. Intézmények (hatóságok, oktatási)	A hatóságok ellenőrzik a szabályoknak megfelelő működést és kikérik véleményünket újabb iparági szabályozás kialakításánál	Szabályokhoz való szigorú alkalmazkodás	
		Az oktatási intézmények képezik a kutatók és más szakemberek új generációját	Hatóságok kezdeményezésére véleménynyilvánítás
		Oktatási intézmények támogatása alapítványokon keresztül és versenyek rendezésével	
8. Iparági képviselők	Együttes erővel hatékonyabban tudjuk képviselni a gyógyszeripar érdekeit, valamint nagyobb mértékben támogatjuk iparágunk fejlődését	Szervezetek keretein belül, illetve közös kezdeményezések megvalósításával	

BEFEKTETŐI KAPCSOLATTARTÁS

A részvényesekkel és befektetőkkel való kapcsolattartás egyrészt törvényi kötelezettségünk, másrészt érdekünk is. Befektetőink jogait (pénzügyi beszámoló elfogadása, adózott eredmény felhasználása, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság megválasztása és visszahívása, könyvvizsgáló választása, Alapszabály módosítása, illetve más, a Társaságunk üzletpolitikáját és működését is érintő kérdések) elsősorban a törvények által előírt és a részvényesek összességéből álló kötelező éves rendes közgyűlésen gyakorolhatják. Közgyűlésünket Budapesten tartjuk, amelyről legkevesebb négy héttel a kitűzött időpont előtt részvényeseinket közleményben értesítjük. Számunkra ez az alkalom szintén jó kommunikációs lehetőség, hiszen a Társaság vezérigazgatója üzleti beszámolót tart, és valamennyi igazgató jelen van, hogy a Közgyűlésen felmerülő kérdéseket megválaszolja.

Ezenkívül szintén a jogszabályi előírásoknak megfelelően negyedévente tájékoztatjuk befektetőinket eredményeinkről, üzleti döntéseinkről a nem auditált számokat tartalmazó tőzsdei gyorsjelentésen keresztül. A kapcsolódó nemzetközi roadshow keretében Budapesten kívül más világvárosokban, New Yorkban, Bostonban, Londonban, Edinburghban és Frankfurtban is beszámolunk a gazdasági pozíciónkról és az üzleti működésünket befolyásoló tényezőkről. A roadshow megfelelő alkalom a befektetői észrevételek felvetésére, amelyeket igyekszünk a következő évek stratégiájában figyelembe venni. Az év folyamán a negyedéves gyorsjelentések megjelentetése után konferenciahívásokra kerül sor.

Jogszabály írja elő az auditált számokat tartalmazó Éves jelentésünk publikálását, amely az éves közgyűlés időpontja előtt jelenik meg angol és magyar nyelven. A részvényárfolyamot befolyásoló információkat honlapunkon a hivatalos megjelenéssel egyidőben folyamatosan közzé tesszük.

Vállalatunk működését segítik és számításaink, statisztikáink hitelességét igazolják üzleti tevékenységünket rendszeresen figyelemmel kísérő elemzőink. 2005–2007-ben velünk elemzőként működtek együtt:

Vállalat	Elemző	Vállalat	Elemző
ABN Amro	Kevin Sharpe	ING	Kerekes Róbert
CA IB, Unicredit	Dani Katalin	JP Morgan	Alex Corner, Martin van Tol, Gülsen Ayaz
Cashline	Sarkadi Szabó Kornél	KBC Securities	Tordai Péter, Jánosi Barbara
CIB Bank	Dobár Péter	Credit Suisse	Ravi Mehrotra
Citigroup	Robert Bonte-Friedheim	Merrill Lynch	Andreas Schmidt
Concorde	Vágó Attila	Nomura	Frances Cloud
CSFB	Andrew Sinclair	Raiffeisen	Bernd Maurer, Herczenik Ákos
Deutsche Bank	Várkonyi Gergely	UBS Warburg	Andrzej Kasperek, Oláh György
Erste	Vladimira Urbánková	Wood	Bram Buring

A Társaság vezetősége, elsősorban a vezérigazgató és a befektetési kapcsolatokért felelős munkatársak a jogszabályokban előírtakon kívül is rendszeresen tájékoztatják intézményi befektetőinket a Társaság terveiről és célkitűzéseiről szakmai konferenciák, üzleti találkozók és konferenciahívások keretében (Nemzetközi Pénzügyi Csoport).

Két szervezetünk külön is foglalkozik befektetőink érdekeivel: a Nemzetközi Pénzügyi Csoport intézményi befektetőkkel és az elemzőkkel tart kapcsolatot, míg a Részvényiroda az egyéni kisbefektetői kapcsolatok ápolására hivatott.

MUNKATÁRSAK

Munkavállalóink legfontosabb érintettjeink közé tartoznak. Alkalmazottaink elkötelezettségét jól szemlélteti, hogy a vállalatnál átlagosan eltöltött évek száma tizenegy és fél év. Az alkalmazottak hűsége egyben tükrözi a munkahely minőségét is. Úgy gondoljuk, hogy támogató politikáknak, a motiváció fenntartásának, a megfelelő munkakörülmények biztosításának, valamint a karrierlehetőségeknek nagy szerepe van a munkavállalói elkötelezettség kialakításában. Tesszük mindezt azért, mert az elvégzett munka és az elkészülő termékek állandó minőségének elengedhetetlen feltétele a képzett, motivált munkaerő és a számukra biztosított megfelelő munkakörnyezet.

Munkavállalóinkkal elsősorban belső kommunikációs csatornákon keresztül érintkezünk. 1998 óta működő, 2004-ben továbbfejlesztett intranet hálózatunk, amelynek már több mint 2500 felhasználója van, számos irodai alkalmazás mellett kilenc szervezeti egység aktuális információit tartalmazza. Itt – és nyomtatott formában is – olvasható újságunk, a Richter Hírek. Rendezvényeink, faliújságunk, valamint az évente megtartott vezérigazgatói tájékoztató szintén arra szolgál, hogy alkalmazottaink is értesüljenek cégünk eredményeiről és célkitűzéseiről. Családi napunk célja például hogy munkatársaink és családjaik a közösen eltöltött, programokkal teli nap során közelebb kerüljenek egymáshoz, „Richter-tudatuk” erősödjék.

ORVOSOK ÉS GYÓGYSZERÉSZEK

Az orvosok és gyógyszerészek termékeink első számú „fogyasztói”, hiszen elsősorban ők döntenek el, hogy azokat mennyiben és milyen esetekben ajánlják betegeiknek. Éppen ezért fontos számunkra, hogy pontos információval rendelkezzenek régi és új termékeink felhasználási lehetőségeiről, hatékonyságáról, ártalmatlanságáról, illetve esetleges mellékhatásairól. Orvos- és patikalátogató hálózatunk szigorú, üzleti etikai elvek mentén működik: elutasítjuk a korrupciós módszereket, látogatóink – image kutatásunk által is bizonyítottan – korrektek, naprakészek, nem agresszívak. Hosszú távú gondolkodásunk célja a termékeinkbe vetett bizalom megőrzése.

GYÓGYSZERHASZNÁLÓK

Termékeinket igyekszünk a betegek igényeit is figyelembe véve fejleszteni és elérhető áron rendelkezésükre bocsátani. Az orvosok és gyógyszerészek képzésén és tájékoztatásán kívül a betegekkel szembeni felelősségvállalásunkat a minőségbiztosítási előírások és egyéb szabályok szigorú betartásával és az egészségügyi rendszer támogatásán keresztül (alapítványok, szakrendelők és rehabilitációs centrumok létrehozása, segélyezés) teljesítjük. Így például 2002-ben alapítottuk meg a „Richter Gedeon a Magyar Egészségügyért” Alapítványt, amely az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, a gyógyító- és egészségügyi rehabilitációs tevékenység, a tudományos tevékenység és kutatás, valamint az oktatás, képességfejlesztés és ismeretterjesztés területét támogatja.

BESZÁLLÍTÓK

A hatóanyag- és gyógyszergyártáshoz szükséges nyersanyagokat sok esetben külső szállítóktól vásároljuk, így az anyagok szolgáltatói is érintettjeink közé tartoznak. A szállítókra vonatkozó szabályokról részletesebben a Fogyasztóink egészsége és biztonsága című fejezetben számolunk be.

HELYI KÖZÖSSÉGEK: ÖNKORMÁNYZATOK, LAKOSSÁG, CIVIL SZERVEZETEK

A helyi közösségekkel ápoltságunk hosszú évekre nyúlik vissza és ma már sikeresnek mondható. Mint korábban az már említésre került, a hatóanyag- és gyógyszergyártás folyamata kockázatokkal jár, ráadásul egyes kémiai reakciók során termelődő melléktermékek időnként kellemetlen szaghatással járnak. Bár a szabályokat szigorúan betartjuk és eljárásainkat, valamint az előállított anyagokat és termékeket folyamatosan ellenőrizzük, vagyis minden eszközzel igyekszünk a mellékhatásokat minimalizálni, néha előfordul, hogy a körülöttünk élőket zavarja az általunk végzett tevékenység. Ilyen esetekben nyílt párbeszédre keresztül felmérjük a lakosság igényeit és megpróbálunk együttesen kompromisszumokat találni.

Törekszünk arra is, hogy a felmerülő problémákon kívül is folyamatos kapcsolatot tartsunk fenn a lakossággal. Erre nemcsak a civilek számára is nyitott konferenciák alkalmasak, hanem közvetetten az önkormányzatokkal közös programok, az általános iskolásoknak rendezett versenyek, valamint a médiával való szoros kapcsolatunk is.

Dorogon a lakossággal való kapcsolattartásban kiemelkedő szerep hárul a civil szervezetekre. Társaságunk fontosnak tartja a vállalatok kezdeményező szerepét a non-profit szervezetekkel folytatott párbeszédben, hiszen Magyarországon a civil szféra még fejletlen és támogatásra szorul. Együttműködésünk hozzájárulhat egy felelősebb társadalmi kultúra kialakulásához, amely a vállalatok működését és versenyképességének növelését is elősegítheti. A társadalmi, környezeti, gazdasági értékek iránt fogékonyabb közeg a vállalatok számára is átláthatóbb viszonyokat, elvárásokat teremt.

OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS HATÓSÁGOK

Az oktatási intézmények támogatása társadalmi felelősségvállalásunk egyik alappillére. Stratégiánkban meghatározó a folyamatos kutatás-fejlesztési tevékenység fenntartása, amelyhez elengedhetetlennek tartjuk a jövő szakembereinek megfelelő képzését, az utánpótlás-nevelés támogatását. A Richter Gedeon azonban nemcsak a vegyész és gyógyszerész szakembereket karolja fel, hanem jelen van a műszaki, az orvosi, a közgazdaságtudományi egyetemek támogatói között is. Társaságunk kutatók, orvosok tudományos munkáját, továbbképzését, az egészségmegőrzésre, betegségmegelőzésre irányuló tevékenységét is támogatja.

Innovációs tudásunk alapja a tervezés, így gyakorlati lehetőségekkel és más juttatásokkal támogatjuk az oktatási intézményeket. Cégünk elsősorban pályázatokon és alapítványokon keresztül segíti a fiatal kutatók, vegyészmérnökök, gyógyszerészhallgatók továbbképzését éppúgy, mint a kémiában kiemelkedő tehetségű középiskolásokat, valamint az oktatásban kimagasló szerepet betöltő tanárokat.

Támogatási forma	Leírása	Részvétel
1. Szakmai gyakorlat	Tanlaboratóriumainkban, tanüzemünkben, termelő üzemünkben, kutatólaboratóriumainkban és egyéb szakterületeken fogadunk középiskolai tanulókat, főiskolás és egyetemi hallgatókat	2005-ben 489 fő 2006-ban 352 fő 2007-ben 243 fő
2. Diplomamunkák, szakdolgozatok, doktori dolgozatok elkészítésének támogatása	Egyéni elbírálás alapján esetenként a helyben történő kutatást, vagy külső konzulenszt biztosít	2005-ben 21 fő 2006-ban 36 fő 2007-ben 57 fő
3. Kooperatív képzés	A Budapesti Műszaki Főiskola különböző karai számára nyújtunk gyakorlati helyet	Évente 2-3 fő
4. Gyárlátogatások	Szakképző iskolák, egyetemek, főiskolás, határon túli magyar egyetemek, illetve Magyarországon tanuló külföldi diákok számára szervezzük, igény szerint	2005-ben 40 főt fogadtunk 2006-ban 69 főt fogadtunk 2007-ben 91 főt fogadtunk

Egyéb támogatásainkat alapítványi formában nyújtjuk:

Alapítványok	Támogatási forma
1. Kutató Diákokért Alapítvány	Középiskolások részére biztosít kutatási lehetőséget
2. Egyetemi alapítványok	TDK konferenciák helyezettjei és a kiváló diplomamunkák díjazása Fiatal kutatóknak és Ph.D. hallgatóknak nyújtott támogatás
3. Richter alapítványok:	
a) Richter Gedeon Centenárium Alapítvány	Fiatal kutatók, egyetemi hallgatók kutatásának, konferencián való részvételének támogatása
b) Alapítvány a Magyar Kémia Oktatásáért	Általános és középiskolai kémiatanárok oktatómunkájának díjazása
c) Richter Alapítvány a Finomkémiai Műveletek Fejlesztéséért	A Veszprémi Egyetem mérnöki karán tanuló hallgatók kutatómunkájának, illetve oktatóinak támogatása
d) Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért	A matematika, fizika és kémiaoktatásban kiemelkedően eredményes pedagógusokat díjazza

Az oktatás speciális területén, a környezeti nevelésben 1999 óta Dorogon, Esztergomban és Párkányban évente megrendezésre kerülő interregionális környezet- és természetvédelmi tanulmányi versennyel veszünk részt. Az általános iskola hetedik osztályában tanulók a három fordulós versenyben különböző témákkal ismerkednek meg, megtanulnak pályamunkát összeállítani és megismerkedhetnek Társaságunkkal is. A sikeres pályamunkák a helyi könyvtár anyagát gazdagítják.

Mivel a törvények szigorú szabályok közé szorítják a gyógyszeripar működését, ezért az előírások betartását ellenőrző hatóságokkal való kapcsolatunk eredményességünk szempontjából meghatározó. Működésünk szabályosságát elsősorban az Egészségügyi Minisztérium, áraink meghatározását a Pénzügyminisztérium és az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, piacra jutásunk körülményeit pedig az Országos Gyógyszerészeti Intézet ellenőrzi. A Társaságunkkal kapcsolatban levő szakágspecifikus hatóságok: a Környezetvédelmi Felügyelőség, az ÁPV Rt. mint tulajdonos, valamint az Európai Integrációs Ügyek Képviselője. A hatóságok, a rendszeres ellenőrzésen kívül, gyakran kérnek tőlünk szakmai véleményt az iparágat érintő jogszabálytervezetekkel kapcsolatban. Ilyen módon az 1998 óta hatályban levő Állatvédelmi törvény megalkotásában is részt vettünk.

SZERVEZETI TAGSÁG ÉS IPARÁGI KÉPVISELŐK

Érdekeink képviseletének különösen fontos módja a különböző magyar és nemzetközi szervezetekben való szerepvállalás.

Kiemelkedő jelentőségű a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetségében (MAGYOSZ), illetve az Ágazati Párbeszéd Bizottságban betöltött szerepünk. Az 1990-ben létesült iparági képviselő tömöríti a gyógyszersektorban működő cégeket, képviseli és koordinálja közös érdekeinket, elvégzi a tagok közötti egyeztetést, valamint figyelemmel kíséri a hazai és külföldi kutatási-fejlesztési trendeket és a gazdasági helyzetet. Így mi is könnyebben érvényesítjük befolyásunkat a szabályozás területén és hozzuk meg döntéseinket a piaci stratégia összeállításakor.

A MAGYOSZ elnöki posztját jelenleg Bogsch Erik, a Richter Gedeon vezérigazgatója tölti be.

A következő szervezeteknek vagyunk a MAGYOSZ-on kívül a tagjai:

- AIPPI Magyar Csoport
- Akadémiai Klub Egyesület
- Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
- EAN Magyarország Kht.
- EAQ Európai Minőségügyi Szervezet Magyar Nemzeti Bizottság
- Generáció Mecénás Klub Kht.
- Hungarnet Egyesület
- Környezettudatos Vállalatirányítási Egyesület
- Környezetvédelmi Információs Klub Nonprofit Egyesület
- Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége
- Magyar Biotecnológiai Szövetség
- Magyar Egészségügyi Társaság
- Magyar Hidrológia Társaság
- Magyar Hypertonia Társaság
- Magyar Innovációs Szövetség
- Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület
- Magyar Kémikusok Egyesülete
- Magyar Kísérletek és Klinikai Farmakológiai Társaság
- Magyar Klinikai Onkológiai Társaság
- Magyar Közgazdasági Társaság
- Magyar Minőség Társaság
- Magyar Versenyjogi Egyesület
- Magyar Védjegy Egyesület
- Méréstechnikai, Informatikai és Automatizálási Tudományos Egyesület
- Neumann János Számítógéptudományi Társaság
- Országos Humánpolitikai Egyesület
- SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt.
- TERC Keresk. és Szolg.Kft. KING Építőip. Vállalkozó Programrendszer Klubtagsági
- Transparency International Magyarországi Tagozat Egyesület Kht.

Egyre bővülő hazai piaci jelenlétünket mutatja 1994 óta fejlődő referenciapatika-hálózatunk is, amely egyrészt felméri a betegek igényeit, másrészt tájékoztató anyagokkal látja el vásárlóinkat, amelyekből bővebb információkat kaphatnak az általunk gyártott készítményekről. Referenciapatikáinkban dolgozó gyógyszerészeink szakmai képzésben részesülnek, illetve egyéb összejöveteleken és tapasztalatszerések révén gazdagíthatják tudásukat. Patikáinkat földrajzi elhelyezkedésük és forgalmuk szerint választjuk ki a fővárosban, a megyeszékhelyeken, illetve a nagyobb vidéki városokban.

ÉTIKA, MÉDIA ÉS SZABADALOM

Gazdasági eredményeink, társadalmi szerepvállalásunk és etikus üzleti magatartásunk szoros kapcsolatban állnak egymással. Ezért mind üzleti kapcsolatainkban, mind a betegek irányában az etikus magatartás szabályait követjük. Ugyanakkor dolgozóinktól is elvárjuk, hogy betartsák erkölcsi-etikai elveinket, melyekre elsősorban a MAGYOSZ és az Innovatív Gyógyszergyártók Egyesülete által közösen kidolgozott Gyógyszer-kommunikáció Etikai Kódexét, illetve a kódex alapján felállított etikai bizottság döntéseit tartjuk irányadónak. Ezekhez a szabályokhoz alkalmazkodik saját etikai kódexünk is, amely részletezi munkatársaink kötelezettségeit, társaságunkkal szemben tanúsítandó magatartását, a diszkrimináció tilalmát, a gazdasági verseny etikáját, a vesztegetés, az ajándékok elfogadásának tilalmát és a vendéglátás, valamint a szállítókkal, vállalkozókkal, vevőkkel és a médiával való kapcsolattartás részletes szabályait.

Az etikai normák mellett szigorú törvényi szabályozás írja elő vényköteles termékeink reklámtilalmát, ezen kívül a reklám- és befolyásgyakorlásra vonatkozó egyéb normák is keretek közé szorítják a vállalatot.

TÁMOGATÁSI POLITIKA ÉS AZ ALAPÍTVÁNYOK

A Richter csoport gazdasági jelentősége mellett kiemelkedő szereplője a társadalmi életnek is a kelet-közép-európai régió országaiban. Kötelességének érzi, hogy lehetőségeihez mérten társadalmi programjaival támogassa a közösségi célokat. Társaságunk a támogatásokat alapítványokon keresztül nyújtja, amelyek – tevékenységünkhöz kapcsolódóan – két fő területen működnek: egészségügy és oktatás. Jelenleg négy saját alapítványt működtetünk, és nyolc társalapítványban, valamint számos más alapítványban veszünk részt.

Richter által létrehozott alapítványok	Egyéb alapítvány
Richter Gedeon a Magyar Egészségügyért Alapítvány	Richter Munkavállalói Jóléti Alapítvány
Richter Gedeon Centenárium Alapítvány	Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért
Richter Alapítvány a Finomkémiai Műveletek Fejlesztéséért	Varga József Alapítvány
Alapítvány a Magyar Kémiai Oktatásért	Semmelweis Egyetem Alapítvány
	Aesculap Alapítvány
	Kereskedelmi és Vállalkozási Alapítvány
	Kisfaludy Lajos Alapítvány
	Bugát-Richter Természettudományi Alapítvány

Társaságunk számára a támogatások odaítélésénél kiemelt szempont, hogy a nyújtott támogatás:

- konkrét, világosan definiált célra fordítódjon;
- adott közösségek helyzetének, életvitelének javítását szolgálja;
- kórházi infrastruktúra fejlesztési célok megvalósulását segítse elő;
- amennyiben a támogatást adott terápiás területekhez kapcsolódó alapítványok kérik, ebben az esetben a Társaság a kardiovaszkuláris, központi idegrendszeri, illetve mozgásszervi területeket részesíti előnyben, illetve a számára fontos terápiás területeken működő betegszervezetek igényeit veszi figyelembe.

DÍJAK, ELISMERÉSEK

Az elmúlt években a Richter jó vállalati polgárként tevékenykedett, amelyet több díjjal is elismertek. A kapott díjak és egyéb oklevelek sora, amelyek közül számos elismerést társadalmi felelősségvállalásunkért kaptunk, bizonyítja eredményességünket a körülöttünk élőkkel való kapcsolatfelvételen és a jó kapcsolatok kiépítésében. 2001-ben társadalmi felelősségtudatunkért, 2006-ban a kutatás-fejlesztés iránti elkötelezettségünkért vehettük át a Figyelő top 200 Díját. 2004-ben Mecénás Oklevelet kaptunk a rendszerváltás óta folytatott mecénás tevékenységünkért, 2000-ban és 2005-ben pedig Kármán Tódor díjban részesültünk a magyarországi oktatás, képzés, felnőttoktatás, tudományos kutatás érdekében végzett kiemelkedő tevékenységünkért.

A DOROGI CIVIL PÁRBESZÉD

Párbeszédünk a dorogi lakossággal 1967-ben kezdődött. Ekkor szűnt meg a szén kémiai feldolgozásával foglalkozó vállalat és fúzió útján a Kőbányai Gyógyszerárugyár Dorogi Gyáregysége lett. A város kedvezőtlen földrajzi helyzete miatt a lakóépületekkel körbezárt gyáregység működéséből adódó kellemetlen szagok zavarták az ott élőket. Társaságunknak az elmúlt években-évtizedekben tett erőfeszítéseinek eredménye, hogy mára gyakorlatilag megszűntek a lakossági panaszok.

Társaságunk 1986-ban két másik céggel, a Chinoinnal és az Egisszel közösen felépítette a Dorogi Hulladékégetőt veszélyes hulladékainak ártalmatlanítására. A szándék a helyi lakosság részéről nagy ellenállásba ütközött, amire a média is felfigyelt. Az ebben az évben alakult Dorogi Környezetvédelmi Egyesület élére állt a tiltakozásnak. Dorog városa – a civil szervezetek véleményét is figyelembe véve – feltételeket határozott meg az égetőmű létesítésével kapcsolatban, amely cégünk számára is feladatokat jelölt meg. Ezek teljesítése, valamint az évek során végrehajtott fejlesztések (például zárt technológia alkalmazása, szennyvízmedence lefedése stb.) jelentős mértékben hozzájárultak a város levegőminőségének javulásához.

Társaságunk számára fontos a lakossággal, a civil szervezetekkel folytatott párbeszéd. 2000 óta megjelentetett Környezetvédelmi jelentésünk is a párbeszéd egyik formája. A Dorogi Környezetvédelmi Egyesület szakértőjével rendszeres találkozókat szervezünk, és évente fogadjuk az egyesület tagjait is a fióktelepen.

MELLÉKLETEK

Mi, a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. felső vezetése elkötelezzük magunkat a folyamatos minőségjavítás mellett. Minőségügyi programunk célja biztosítani termékeink kiváló minőségét, biztonságosságát és hatásosságát. Társaságunk szigorúan betartja a szakmai szabályozásokat és irányelveket (pl. a mindenkor érvényben lévő GMP, GLP és GCP elveket).

A Társaság valamennyi munkavállalójának bevonása a minőségbiztosítási tevékenységbe biztosítja, hogy mindenki tudatában legyen a vele szemben támasztott követelményekkel, és a rá vonatkozó feladatokkal annak érdekében, hogy minden területen érvényesüljön a hatósági szabályozásoknak való megfelelés.

A minőségorientált gondolkodás terjesztéséhez megalkottuk a „Richter alelveket”, amely közérthetően fogalmazza meg a Társaság minden alkalmazottja részére a feladatokat, elvárásokat:

Rendszeres oktatás: A napi munkához szükséges szakmai, minőségbiztosítási és biztonságtechnikai ismeretek elsajátítása és szintentartása mindenkinek kötelező.

Információáramlás: A feladatok hibátlan és megfelelő időben történő elvégzéséhez elengedhetetlen a munkatársak folyamatos tájékoztatása és a szükséges információkkal való ellátása.

GXP: Minden olyan tevékenységet, amely a termékek minőségét befolyásolja, a mindenkor aktuális GXP (GMP, GLP, GCP stb.) elvek betartásával kell végezni.

Higiénia: A higiénés rendelkezéseket minden munkavállalónak el kell sajátítani és be kell tartani.

Technológiai fegyelem: Minden tevékenységet az érvényben lévő Műveleti Utasításnak illetve az Eljárási Utasításnak megfelelően kell végezni.

Eredményesség: Vevőink elégedettségét csak termékeink egyenletesen kimagasló minőségével érhetjük el, amely biztosítja a Társaság üzleti sikereit.

Rendezett dokumentáció: A termékek nyomonkövethetőségét és az esetleges hibák visszakereshetőségét egyértelmű és pontosan vezetett dokumentációval kell lehetővé tenni.

Stratégiánk, hogy Közép-Kelet-Európa legjelentősebb gyógyszergyára kívánunk lenni, kiterjesztve kereskedelmi kapcsolatainkat hagyományos piacainkon kívül az Európai Unió országaira és az Amerikai Egyesült Államokra is. Tudjuk, hogy céljaink megvalósításának feltétele a vonatkozó törvények és szabályozások folyamatos betartása. Ebben rendszeres oktatással, megfelelő tájékoztatással és a követelményeknek megfelelő munkakörülmények biztosításával leszünk dolgozóink segítségére.

Budapest, 1999. február 1.

Pillich Lajos
elnök

Bogsch Erik
vezérigazgató

Mi a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. vezető tisztségviselői:

- **ismerjük és értjük** a környezet védelmének fontosságát
- **elkötelezettek vagyunk** az Rt. környezeti teljesítményének folyamatos javítására, a jogi és egyéb követelményeknek való megfelelés elérése érdekében,
- **vállaljuk**, hogy a cég közel százéves hagyományait, gyógyszergyártási és széleskörű természettudományos ismereteit ötvözzük a mai világ korszerű környezetvédelmi elvárásaival.

A környezetvédelmi szempontok figyelembe vétele gazdasági döntéseink elválaszthatatlan részét képezi. A fő hangsúlyt, ahol csak lehetséges, a megelőzésre helyezzük. Ebben jelentős szerep hárul a stratégiai fontosságú kutatás-fejlesztésre, valamint a gyár és létesítmény-fejlesztés területeire.

Az előttünk álló feladatok közül kiemelt figyelmet fordítunk:

- a tevékenységünkkel járó környezeti hatások és potenciális veszélyek azonosítására, értékelésére és csökkentésére,
- a levegőminőség javítására, vízbázisaink védelmére,
- környezeti zajterhelésünk csökkentésére,
- a keletkező hulladékok előírás szerinti ártalmatlanítására.

A gyógyszergyártás legjelentősebb környezeti hatásai és kockázatai a hatóanyaggyártáshoz kapcsolódnak. Ezen folyamatra jellemző a különböző szerves oldószerek felhasználása. Az elkövetkező időszak meghatározó feladatának tekintjük az oldószerveszteségek, ezen belül főként a levegőbe és szennyvízbe történő kibocsátások csökkentését. Ennek érdekében:

- a tevékenységünkkel járó környezeti terhelés csökkentése céljából a gyártások egy részét fokozatosan a jobb környezeti infrastruktúrájú Dorogi fióktelepre telepítjük át,
- folyamatosan fejlesztjük gyártó- és kiszolgáló berendezéseink műszaki színvonalát.

A talaj és talajvízszennyezések kockázatának csökkentése érdekében korszerűsítjük a vegyi anyag tárolás és ellátás infrastruktúráját.

Őszinte, nyílt kapcsolatra törekszünk a hatóságokkal és a lakossággal, fontosnak tartjuk a közvélemény tájékoztatását. Készek vagyunk telepeink önkormányzataival szorosan együttműködve részt vállalni a települések környezetvédelmi problémáinak megoldásában.

A Társaság minden munkatársától és külső munkavállalójától elvárjuk és megköveteljük a saját területén a környezetvédelmi követelmények betartását és a környezettudatos magatartást. Ezt rendszeres oktatással, megfelelő tájékoztatással, ösztönző megoldások bevezetésével, biztonságos, egészséges munkakörülmények biztosításával kívánjuk elérni.

Elképzeléseink megvalósítását Környezetközpontú Irányítási Rendszerünk támogatja. Hisszük, hogy ezzel is tovább erősítjük a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt. jó hírnevét, piaci pozícióját, a lakosság gyógyszereink iránt megnyilvánuló bizalmát.

Budapest, 2000. október 9.

William de Gelsey
elnök

Bogsch Erik
vezérigazgató

Mi, a Richter Gedeon Rt. vezető tisztségviselői

- **ismerjük és értjük** a munkahelyi egészségvédelem és biztonság fontosságát.
- **elkötelezettek vagyunk** a társaság MEB teljesítményének folyamatos javítására, a jogi és egyéb követelményeknek való megfelelés elérésére, sérülések és egészségkárosodások megelőzésére.
- **vállaljuk**, hogy a cég százéves hagyományait, gyógyszergyártási és széleskörű természettudományos ismereteit ötvözzük a mai világ korszerű műszaki, egészségvédelmi és biztonsági elvárásaival.

A munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági szempontok figyelembe vétele gazdasági döntéseink elválaszthatatlan részét képezi. A fő hangsúlyt, ahol csak lehetséges, a megelőzésre helyezzük. Ebben jelentős szerep hárul a stratégiai fontosságú kutatás-fejlesztésre, valamint a gyár és létesítmény-fejlesztés területeire.

Az előttünk álló feladatok közül kiemelt figyelmet fordítunk

- a tevékenységünk veszélyeinek és kockázatainak azonosítására, értékelésére és csökkentésére – mindezen tevékenységek munkavállalóink irányába történő tudatosítása és kommunikációja kíséretében.
- a veszélyes vegyi anyag expozíció kockázatának csökkentésére.
- a szakaszos alapanyaggyártó technológiák zártságának fokozására, biztonságosságának növelésére.
- a rákkeltő anyagok – lehetőségek szerinti – helyettesítésére.
- a munkaeszközök kockázatértékelése során feltárt kockázatok kezelésére.
- az EU új vegyi anyagok politikája (REACH) által támasztott követelmények teljesítésére.
- a súlyos ipari balesetek megelőzésére, alsó küszöbértékű veszélyes üzem kategóriában, a budapesti telep és a dorogi fióktelep vonatkozásában egyaránt.
- a veszélyes vegyi anyagok mennyiségének, felhasználási, tárolási helyeinek optimalizálására.

Öszinte, nyílt kapcsolatra törekszünk a hatóságokkal és a lakossággal, fontosnak tartjuk a közvélemény tájékoztatását.

A társaság minden munkatársától és külső munkavállalójától elvárjuk és megköveteljük saját területén az egészségvédelmi és biztonsági követelmények betartását. Ezt rendszeres oktatással, megfelelő tájékoztatással, ösztönző megoldások bevezetésével, biztonságos, egészséges munkakörülmények biztosításával kívánjuk elérni.

Elképzeléseink megvalósítását Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonsági Irányítási Rendszerünk támogatja.

Budapest, 2008. január 30.

Gelsey Vilmos
elnök

Bogsch Erik
vezérigazgató

KÜLFÖLDI GYÁRTÓHELYEK, KÉPVISELETI IRODÁK, KERESKEDELMI LEÁNYVÁLLALATOK, NAGYKERESKEDELMI VÁLLALATOK

KÜLFÖLDI GYÁRTÓHELYEK

Oroszország	ZAO Gedeon Richter RUS
Románia	Gedeon Richter Romania S.A.
Lengyelország	GZF Polfa Sp. zo. o.
Ukrajna	Gedeon Richter UA
India	Richter Themis Ltd.

KÉPVISELETI IRODÁK

Csehország	Prága
Lengyelország	Varsó
Szlovákia	Pozsony
Szerbia	Belgrád
Litvánia	Vilnius
Észtország	Tallin
Lettország	Riga
Románia	Bukarest
Vietnam	Ho Chi Minh City
Kína	Peking
Ukrajna	Kijev
Bulgária	Szófia
Moldávia	Kisinyov
Oroszország	Moszkva
Oroszország	Szentpétervár
Oroszország	Kazany
Oroszország	Volgográd
Oroszország	Krasznodár
Oroszország	Jekatyerinburg
Oroszország	Irkutszk
Oroszország	Novoszibirszk
Oroszország	Habarovszk

Grúzia	Tbiliszi
Örményország	Jereván
Azerbajdzsán	Baku
Kazahsztán	Almati
Kirgizisztán	Biskek
Üzbegisztán	Taskent
Türkmenisztán	Asgabat
Tadzsikisztán	Dusanbe
Belarusz	Minszk

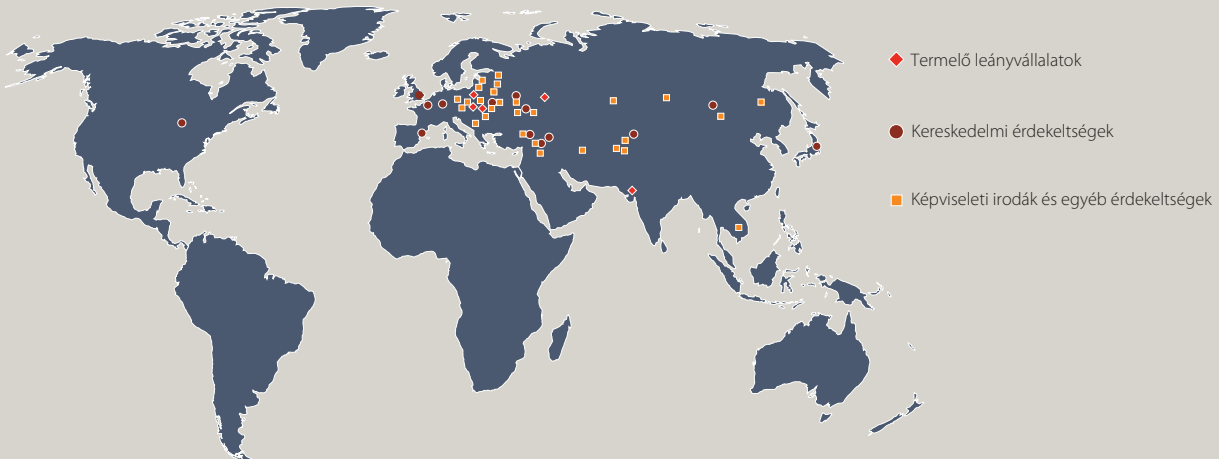
KERESKEDELMI LEÁNYVÁLLALATOK ÉS ÉRDEKELTSÉGEK

Franciaország	Medimpex France S.A.R.L.
Németország	Gedeon Richter Pharma GmbH
Egyesült Királyság	Medimpex UK Ltd.
Spanyolország	Mediberia S. A.
Amerikai Egyesült Államok	Gedeon Richter USA, Inc.
Moldávia	Richpangalfarma S.R.L.
Jamaica	Medimpex Jamaica
Azerbajdzsán	Vita-Richter O.O.O.
Grúzia	P.S.P. O.O.O.
Örményország	Richter-Lambron O.O.O.
Kazahsztán	Medservice-Richter T.O.O.
Ukrajna	Gedeon Richter Ukrfarm
Oroszország	Pharmarichter O.O.O.

ÉGYÉB ÉRDEKELTSÉG

Thaiföld	MA THAI Ltd.
----------	--------------

Richter Gedeon a világban

Nem konszolidált mérleg

a december 31-i állapot szerint	2005	2006	2007
	M Ft	M Ft	M Ft
ESZKÖZÖK			
Befektetett eszközök	142 539	164 812	186 036
Ingatlanok, üzemi berendezések és felszerelések	101 220	110 315	111 035
Immateriális javak	2 177	3 005	2 704
Befektetett pénzügyi eszközök	35 012	39 831	48 620
Halasztott adó eszközök	498	633	644
Adott kölcsönök	3 632	11 028	23 033
Forgóeszközök	122 682	144 216	140 230
Készletek	40 462	43 379	40 985
Vevők	29 979	37 679	45 139
Egyéb rövid lejáratú követelések	7 682	11 429	5 134
Adókövetelés	1	151	208
Értékpapírok	16 972	7 363	4 700
Készpénz és pénz egyenértékű eszközök	27 586	44 215	42 784
Értékesítésre tartott eszközök	-	-	1 100
Eszközök összesen	265 221	309 028	326 266
FORRÁSOK			
Saját tőke	246 239	285 914	305 953
Jegyzett tőke	18 638	18 638	18 638
Részvény ázszió	15 207	15 209	15 212
Tőketartalék	3 475	3 475	3 475
Saját részvények	(100)	(493)	(1 673)
Valós értékelési tartalék	164	43	23
IFRS 2 tartalék	-	1 753	-
Eredménytartalék	208 855	247 289	270 278
Hosszú lejáratú kötelezettségek	-	-	-
Hitel / kölcsön	-	-	-
Rövid lejáratú kötelezettségek	18 982	23 114	20 313
Hitel / kölcsön	4	-	-
Szállítók	12 132	14 413	10 723
Egyéb kötelezettségek	6 675	8 630	9 317
Céltartalék	171	71	273
Források összesen	265 221	309 028	326 266

		2005		2006		2007	
	M.e.	Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Budapest	Dorog
Vízen kívüli összes anyag felhasználása, fajtára bontva							
Vegyí anyagok	t	9 313	6 315	9 756	5 835	8 885	6 973
Vásárolt oldószerek	t	6 284	4 409	6 738	4 327	6 275	5 558
Visszaforgatott oldószerek	t	7 192	8 393	6 040	8 223	2 527	1 071
Nitrogén	em ³	2 286	2 128	2 553	2 190	2 707	2 455
Közvetlen energia felhasználás							
Földgáz	GJ	307 552	3 804	334 789	1 408	378 536	2 410
Közvetett energia felhasználás							
Távhő	GJ	511 518	345 569	495 850	322 780	478 061	318 641
Egyéb	GJ	19 036	1 176	19 285	1 200	21 718	1 200
Villamos energia	MWh	67 591	23 321	69 480	23 234	73 043	27 330
Összes vízfelhasználás							
Ivóvíz	em ³	1 178	190	1 003	147	1 032	147
Iparivíz	em ³	2 089	158	2 177	218	2 071	308
Recirkuláltatott víz	Mm ³	44	12,3	17,5	12,5	35,2	12,4
VOC kibocsátás							
VOC veszteség vízbe	%	2,84	0,14	1,27	0,08	1,41	0,09
VOC veszteség levegőbe	%	2,68	2,01	3,18	1,35	3,85	1,60
VOC veszteség vízbe	t	383	18	162	10	159	12,0
VOC veszteség levegőbe	t	361	257	406	157	434	220
Szénhidrogén immisszió	µg/m ³	285	95	148	18,2	93,8	96,2
Ózonkárosító anyagok felhaszn.	kg	638	0	960	0	645	0
Légszennyező anyagok kibocsátás							
Gyömrői út P27						megszűnt	
NOx	mg/m ³	149		200		-	
CO	mg/m ³	2		0		-	
Gyömrői út P28						megszűnt	
NOx	mg/m ³	192		217		-	
CO	mg/m ³	1		0		-	
Gyömrői út P30						új	
NOx	mg/m ³	-		-		180	
CO	mg/m ³	-		-		0	
Diósgyőri út Óvoda P1							
NOx	mg/m ³	65		56,2		36	
CO	mg/m ³	0,2		43		63	
Diósgyőri út Uszoda P2							
NOx	mg/m ³	71		54,8		60	
CO	mg/m ³	63		61,7		44	
Noszlopy út P1							
NOx	mg/m ³	77		80,1		72	
CO	mg/m ³	0		0		0	
Noszlopy út P2							
NOx	mg/m ³	73		75,3		74	
CO	mg/m ³	0		0		0	
Noszlopy út P3							
NOx	mg/m ³	81		78		75	
CO	mg/m ³	5		0		0	
Összes hulladékmennyiség.							
veszélyes	t	9 063	14 392	11 647	14 173	9 272	17 594
mésziszap	t	328	-	211	-	225	-
kommunális	m ³	2 515	2 715	2 550	1 453	2 624	347
értékesített oldószerek	t	179	871	92	572	87	766
egyéb értékesített	t	558	432	662	304	987	190
Szennyvízminőség és kibocsátások.							
KOI	mg/dm ³	377	237	381	126	400	185
AOX	µg/l	18 105	298	3500	652	343	545,8
Ammónia	mg/l	nj	21,8	nj	2,56	nj	10,55

	M.e.	2005		2006		2007	
		Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Budapest	Dorog
A munkaerő létszáma	fő	5 867		5 971		6 194	
Magyarországon	fő	4 873		4 856		4 830	
Külföldi irodák	fő	994		1 115		1 364	
Diplomások Magyarországon	fő	1 434		1 491		1 544	
Szakszervezeti tagok		1 600	447	1 533	455	1 474	444
Munkahelyi balesetek	db	38	13	30	18	48	14
1000 főre jutó munkabaleset	db	9,7	11,9	7,9	17,6	12	12,1
Nem ledolgozott napok	nap	1 327	213	934	627	1 206	505
1 balesetre jutó táppénzes nap	nap	34,9	16,4	31,1	34,8	25,1	36
1000 főre eső táppénzes nap	nap	340,3	194,3	244,8	616	301,3	435
Képzés	fő	1 986		2 181		3 088	
Egyetemi képzés	fő	126		118		127	
Főiskolai képzés	fő	135		123		123	
Akreditált felsőfokú szakképzés	fő			22		15	
Középfokú képzés	fő	83		78		86	
OKJ-s szakképzés	fő	74		65		72	
Egyéb szakképzés	fő	23		47		47	
Jogszabályi megfeleléshez kapcs.	fő	182		165		283	
Tanfolyamok (informatika, egyéb)	fő	823		1 062		1 650	
Nyelvi képzések	fő	270		304		462	
Vezetőképzés	fő	207		197		223	

Aminosav	A fehérjék alkotóelemei.
Anaerob folyamat	Levegőtől elzártan végbemenő biokémiai folyamatok elnevezése.
BAT-NEEC	Best Available Technology Not Entailing Excessive Costs - legjobb elérhető technika, amely nem igényel különlegesen magas befektetést.
Expozíció	Kitettség, jellemzői az adott anyag koncentrációja és az az időszak, amely alatt az anyag a dolgozót éri.
Érintett (érdekelt)	Bárki, aki az adott vállalat működésében közvetlenül vagy közvetve érdekelt vagy érintett.
FÁK	Független Államok Közössége, a volt Szovjetunió tagállamai.
Fenntartható fejlődés	Olyan fejlődés, melynek során a jelen generációk igényeit úgy elégítjük ki, hogy ne károsítsuk az eljövendő generációk lehetőségeit saját igényeik kielégítésére.
Generikus termék	A referencia-gyógyszerrel a hatóanyagok tekintetében azonos minőségi és mennyiségi összetételű, illetve azonos formájú gyógyszer, amelynek a referencia-gyógyszerrel való bioegyenértékűségét megfelelő biohasznosulási vizsgálatokkal igazolták.
GCP	Good Clinical Practice – helyes klinikai gyakorlat. Az embereken végzett klinikai vizsgálatok tervezésének, kivitelezésének, dokumentálásának és jelentésének nemzetközi etikai és tudományos minőségi követelményrendszere, amely garancia arra, hogy a vizsgálatokba bevont személyek jogai, biztonsága és jóléte nem sérül, és a vizsgálat megbízható adatokat szolgáltat.
GLP	Good Laboratory Practice – helyes laboratóriumi gyakorlat. Olyan minőségügyi rendszer, amely a nem-klinikai egészségügyi és környezeti biztonsági vizsgálatok szervezésével és lefolytatásával foglalkozik, magában foglalja azok tervezését, végrehajtását, ellenőrzését, dokumentálását, archiválását és zárójelentés kibocsátását.
GMP	Good Manufacturing Practice – helyes gyógyszergyártási gyakorlat. Minőségbiztosítási előírások összessége, melyek betartása biztosítja, hogy a termékek minősége állandó legyen, és a forgalomba hozatali engedély követelményeinek eleget tegyen.
GRI	Global Reporting Initiative – Globális Jelentéstételi Kezdeményezés. Nemzetközi szervezet melynek célja, hogy egységesítse a vállalatok által kiadott fenntarthatósági jelentések tartalmát, és segítséget nyújtson a jelentések elkészítéséhez.
HTS laboratórium	High Throughput Screening – nagy áteresztőképességű vizsgálat. Leendő gyógyszermolekulák reakcióinak vizsgálatára szolgáló modern technológia.
Immisszió	Levegőminőség, a légszennyező anyagok koncentrációja környezetünk levegőjében.
Indikátor	Mérőszám, valamilyen hatás vagy állapot (környezeti, gazdasági, társadalmi) leírására.
Intermedier	Köztes termék.
In vitro teszt	Élő szervezet felhasználása nélkül, pl. sejtkultúrákon elvégzett vizsgálat.

Kapcsolt hő- és villamos energia	A kapcsolt hő- és villamos energia kifejezést a hő- és a villamos energia együttes termelésének megjelölésére használják.
KIR	Környezetközpontú Irányítási Rendszer. A teljes irányítási rendszernek az a része, amely felöleli a környezeti politika kialakításához, bevezetéséhez, véghezviteléhez, átvizsgálásához és fenntartásához szükséges szervezeti felépítést, tervezési tevékenységet, felelősségeket, gyakorlatot, eljárásokat, folyamatokat és erőforrásokat. (MSZ EN ISO 14001)
Klinikai vizsgálat	A vizsgálati készítmény hatásosságának és relatív ártalmatlanságának bizonyítása céljából – az illetékes kutatásetikai bizottság jóváhagyása alapján – a készítményt törzskönyvező hatóság által engedélyezett vizsgálat.
Létesítményi tűzoltó	Egy vállalaton belül, saját munkakörén túl, munkaidőben tűzoltó ügyeletet ellátó, erre megfelelő képzettséggel rendelkező munkatárs.
MEBIR	Munkahelyi Egészségvédelem és Biztonság Irányítási Rendszer. Alapelvei és felépítése azonos a környezetközpontú irányítási rendszerével. Célja a vállalat munkaegészségügyi és biztonsági teljesítményének és a munkakörnyezet állapotának folyamatos javítása.
Membrán-bioreaktoros technológia	Szennyvíz-tisztítási eljárás.
Referencia-gyógyszer	Valamely EGT (Európai Gazdasági Térség) tagállam által már forgalomba hozatalra engedélyezett gyógyszer.
Rekultiváció	Egy terület eredeti állapotának helyreállítása, szennyezés-mentesítés.
Pre-klinikai szakasz	A gyógyszerfejlesztésnek a klinikai, azaz embereken történő vizsgálatokat megelőző szakasza, mely a leendő gyógyszermolekulák tervezését, előállítását, in vitro és állatkísérletes vizsgálatait foglalja magába.
Roadshow	A negyedéves tőzsdei jelentések bemutatását szolgáló kommunikációs eszköz.
Szintetikus gyógyszer	A gyógyszer hatóanyagának szintetikus kémiai eljárással történő előállítása.
Szteroid	Speciális kémiai szerkezetű anyagok csoportja.
Társadalmi felelősségvállalás	A köztudatos vállalat programja: érdekeltek bevonásán és párbeszédre alapuló, üzleti érdekből történő, társadalmi értékeket képviselő és megvalósító, hiteles(ített) tevékenység.
Törzskönyv	Közhitelű hatósági nyilvántartás, amely a gyógyszerkészítmény elnevezését és jogszabályban meghatározott adatait tartalmazza.

A jelentés elkészítésében közreműködtek:

Beke Zsuzsa, Békés Imréné, Chladek István, Föld Judit, Fazekas Lászlóné,
dr. Gyertyán István, Dr. Wirth Mária, Kummer János, Kurcsics Antal, Miklósi Mária,
Otrok Györgyné, dr. Péter Imre, Sógor András, Szabó Zsolt, Szisz Lajos, Tandi András.

Braun & Partners Kft. részéről:

Barlai Réka, Kemény Vagyim, Urbán Katalin.

A fotókat készítette:

Tégen Györgyné, Bodó Gábor, Chladek István.

A Richter fenntarthatósági jelentése a 2005–2007. évre vonatkozik.

További információért kérjük hívja:

Beke Zsuzsa, PR vezető, +36 1 431 4888

Richter Gedeon

Központ: 1103, Budapest, Gyömrői út 19-21.

Telefon: +36 1 431 4000

Fax: +36 1 260 6650

Postacím: 1475, Budapest 10, Pf. 27.

E-mail: posta@richter.hu

Internet: www.richter.hu

Dorogi fióktelep: 2510, Dorog, Esztergomi út 27.

Postacím: 2511, Dorog, Pf. 26.

Telefon: +36 33 530 000

Fax: +36 33 431 981

